

ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА

Съвет на директорите:

Председател на СД:

Асен Ягодин

Членове на СД:

Христина Пендичева

Маню Моравенов

Васил Големански

Радослава Масларска

Счетоводно административно обслужване:

БД Консулти ООД

Директор на дирекция Правомерност:

Калина Ангелова-Николова

Държава на регистрация:

Република България

Юридическа форма:

Акционерно дружество

Седалище, адрес на управление и място на дейност:

Република България
гр. София, 1301
ул. "Три уши" 6

Нефинансова дейност:

Управление на финансови пазари

Обслужващи банки:

Юробанк България АД
ОББ АД
Тексим банк АД
УниКредит Булбанк АД
Българо Американска Кредитна Банка АД
Първа Инвестиционна Банка АД
Токуда Банк АД
Ти Би Ай Банк ЕАД

Промяна в наименованието

Няма

Предприятие майка

Българска фондова борса АД

Крайно предприятие майка

Няма

Дата на съставяне:

26.04.2023 година

Одитори:

АФА ООД

Годишен консолидиран доклад за
дейността на
Група Българска фондова борса
за 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА.....	6
1.1.	Собственост и управление	8
1.2.	Предмет на дейност.....	10
2.	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД.....	12
2.1.	Данни за търговията на „Българска фондова борса“ АД.....	12
2.2.	Отраслова структура на търговията	14
2.3.	Регистрирани емисии финансови инструменти на Българска фондова борса	15
2.4.	Нови емитенти, отписани емисии и увеличения на капитал	16
2.5.	Пазарна капитализация на Борсата.....	16
2.6.	Индекси на Българска фондова борса	17
2.7.	Приватизация през Борсата	18
2.8.	Корпоративно управление	18
2.9.	Привличане на нови емисии, корпоративно управление	19
2.10.	Международна дейност	19
3.	ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА:.....	29
3.1.	Активи и пасиви.....	29
3.2.	Приходи и разходи.....	29
3.3.	Финансов резултат	29
3.4.	Основен доход на акция.....	30
3.5.	Информация, в стойностно и количествено изражение относно основните категории продукти и предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на „Българска фондова борса“ АД като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година	30
3.6.	Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента.....	32
3.7.	Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на Българска фондова борса	32
3.8.	Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента.....	32
3.9.	Информация за събития с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка за влиянието им върху резултатите през текущата година.	35
3.10.	Информация за сделки, водени извънбалансово.....	35
3.11.	Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране	36
3.12.	Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на	

гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати.....	36
3.13. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период	36
3.14. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.	36
3.15. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.....	37
3.16. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност	37
3.17. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата икономическа група.....	38
3.18. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рискове.	38
3.19. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.....	38
3.20. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата.....	39
3.21. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.	40
3.22. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.....	40
3.23. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно	40
3.24. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция	43
3.25. Информация относно ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.....	43
Няма ценни книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.....	43
3.26. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.....	43
3.27. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.....	43

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

3.28.	Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.....	43
3.29.	Съществени договори на дружеството, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите, когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.	43
3.30.	Промени в цената на акциите на дружеството	44
4.	ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	44
5.	ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ В ДЕЙНОСТТА НА „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД ПРЕЗ 2023 Г.46	
6.	НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ	48
7.	ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д И 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН.....	48
7.1.	Информация за членовете на съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД по чл. 247, ал. 2 от Търговския закон	49
7.2.	Планирана стопанска политика през 2023 година и очаквани инвестиции и развитие на персонала	50
8.	КЛОНОВЕ НА „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД	50
9.	ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ИЗПОЛЗВАНИ ОТ „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД.....	50
9.1.	Риск на лихвоносните парични потоци.....	50
10.	ESG ИНИЦИАТИВИ	50
11.	КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ.....	55

Въведение

Настоящият доклад е изготвен в съответствие с чл. 190, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти и съгласно изискванията на чл. 11 от Наредба № 2 от 09.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар (Наредба 2), във връзка с чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и съдържа изискуемата информация по Приложение №2 на Наредба 2.

Докладът дава информация за важните събития, настъпили през 2022 г., като са взети под внимание основните показатели на дейността, съпроводени със съответните анализи и изводи. Очертани са основните тенденции в развитието на капиталовия пазар, направен е достоверен преглед на развитието и резултатите от дейностите и състоянието на дружествата, включени в консолидирания отчет като цяло и са описани основните рискове и несигурности, пред които те са изправени.

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА

Групата Българска Фондова Борса (Групата) се състои от Българска Фондова Борса АД (дружество-майка) и дъщерните дружества Файненшъл маркет сървисиз ЕООД (до 28.08.2022 г. СЕРВИЗ ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ ЕООД) и Българска независима енергийна борса ЕАД. Допълнително от 15.04.2014 година Групата има инвестиция в съвместното дружество СЕЕ Линк ДОО. На 21.04.2020 г. Българска Фондова Борса АД, съвместно с Централен депозитар АД учредяват две асоциирани дружества - Клиър Екс АД и БД Консулти ООД.

Компания – майка:

Българска фондова борса АД е публично търговско дружество, създадено през месец ноември 1991 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Три уши” № 6. Съдебната регистрация на дружеството е от 1991 г. с Решение № 25 156 /08.11.1991 г. на Софийски градски съд. На 09.12.2010 г. е вписано в Търговския регистър увеличение на основния капитал на Борсата със 715,000 лева от 5,867,860 лева 6,582,860 лева чрез издаване на нови 715,000 броя обикновени поименни безналични акции с право на глас срещу парична вноска от акционера на дружеството Министерство на финансите на Република България.

На 21.12.2010 г. в Търговския регистър е вписан и обявен статутът на Борсата като публично дружество, както и новият устав на дружеството.

Към 31.12.2022 г. капиталът на дружеството е разпределен в 6,582,860 броя безналични поименни акции с номинална стойност на една акция - един лев.

Дъщерни дружества:

Файненшъл маркет сървисиз ЕООД е регистрирано съгласно решение № 2 на СГС от 6 март 2007 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Три уши” № 6.

Първоначално същото е регистрирано като търговско дружество - съвместно контролирано предприятие със съдружници - Борсата и Централен депозитар АД и капитал от 80 хил. лв. На 12 октомври 2006 г. по решение на Общото събрание на съдружниците на съвместното дружество (ДВ бр.191 от 2006 г.), Централен депозитар прекратява участието си. Взето е решение за намаляване на капитала на дружеството от 80 хил. лв. на 40 хил. лв., при което напусналият съдружник е получил изцяло обратно средствата от своя дял в съвместното предприятие. На 29.08.2022г. е вписана в ТРРЮЛНЦ промяна в наименованието от Сервиз финансови пазари ЕООД на Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД.

На 15.02.2018 година в Търговския регистър е вписана промяната в собствеността на Дъщерното дружество Българска независима енергийна борса ЕАД (БНЕБ ЕАД), съгласно сключен на 03.01.2018 г. договор, между БФБ АД и Български Енергиен Холдинг ЕАД, за покупка и придобиване на 100 % от акционерния капитал на БНЕБ ЕАД или 217,664 броя обикновени поименни акции с право на глас, с номинална стойност 10.00 лева, представляващи 100 % от капитала Българска Независима Енергийна Борса ЕАД на покупна стойност 5,200,000 лева.

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Българска независима енергийна борса ЕАД е учредено през 2014 г. Дружеството е регистрирано като еднолично акционерно дружество в град София, вписано в Търговския регистър с ЕИК 202880940.

Седалището и адресът на управление на БНЕБ ЕАД е град София - 1000, район Оборище, бул. „Княз Александър Дондуков“ № 19, ет.7.

Съвместни дружества:

Съвместното дружество СЕЕ Линк ДОО, Скопие е учредено на 15.04.2015 г. по силата на сключено съвместно споразумение между Българска фондова борса АД, Македонска Борса за ценни книжа АД, Скопие и Загребска Борса АД. Съгласно условията на споразумението всяка една от страните притежава 33,33 % от капитала на учреденото дружество. Дружеството е със седалище ул. Орце Николов 75, Скопие, Македония и основен предмет на дейност: извършване на услуги във връзка с компютри и информационни технологии.

Асоциирани дружества:

Клиър Екс АД

На 21 април 2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД учредяват Клиър Екс АД (Clear EX) с капитал 100 х. лв. Предметът на дейност на Клиър Екс АД е извършване на услуги като клирингова къща, във връзка със сделки с електрическа енергия, природен газ и стоки, сключени на организиран пазар, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 100 хил. лв., разпределен в 100 000 броя безналични поименни акции с право на глас и с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%.

През декември 2020 г. по решение на акционерите на Извънредното Общо събрание на акционерите на Клиър Екс АД от 16.12.2020 г., и в съответствие с решение и протокол на Съвета на директорите на Българска Фондова Борса АД № 78 от 15.12.2020 г., в качеството си на притежател на 40,000 броя акции, БФБ участва в предложеното увеличение в капитала на Клиър Екс АД, чрез издаване на нови 400 000 броя обикновени, поименни, безналични акции, при следните условия:

БФБ АД записва и придобива, част от новите акции, които съответстват на дела преди увеличението на капитала 40 %, а именно 160,000 броя нови акции, при спазване на предвидените в действащото законодателство изисквания и ограничения.

Срещу записаните акции Борсата е направила вноски в общ размер, равен на номиналната стойност на 160 000 лева чрез: а) парична вноска в размер 139 880 лева и б)непарична вноска (апорт) на притежаваните от БФБ АД 40 броя акции от капитала на „Централен Депозитар “ АД на стойност 20 120 лева в съответствие със заключение на тройна оценителска експертиза от 08.09.2020 г. Към отчетната стойност на инвестицията са капитализирани допълнителни разходи за юридически консултации общо в размер на 6 хил. лв.

БД Консулти ООД

На 21 април 2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД учредяват БД Консулти ООД. Предметът на дейност на БД Консулти ООД включва административно, финансово и деловодно обслужване, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 5 х.лв., разпределен в 5,000 дяла с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 50,02% и 49,98%.

През 2022 г. капиталът на дружеството е увеличен на 100 хил. лв., като капиталът е разпределен в следното отношение - ЦД АД 42,5%, Клиър екс АД 33% и БФБ АД 24,5%.

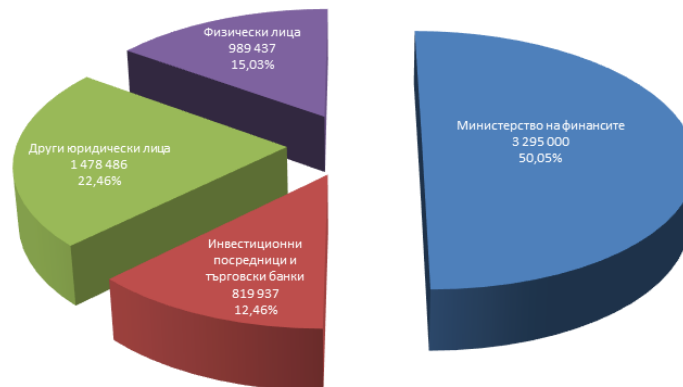
Към 31 декември 2022 г., дружеството е извършило преглед за обезценка на инвестициите в асоциирани дружества и не са били установени индикатори за това, че балансовата стойност на инвестициите надвишава тяхната възстановима стойност.

1.1. Собственост и управление

Съгласно направена справка, към 31 декември 2022 г. акционерният състав на Борсата с право на глас е концентриран в пет основни вида лица, както следва:

Таблица 1. Акционерна структура към 31.12.2022 г.

Вид	Брой акции с право на глас	%
Министерство на финансите	3 295 000	50,05%
Инвестиционни посредници и търговски банки	819 937	12,46%
Други юридически лица	1 478 486	22,46%
Физически лица	989 437	15,03%
Общо	6 582 860	
От които чуждестранни акционери	444 205	6,75%

Дружеството-майка има едностепенна система на управление със Съвет на директорите. Към 31.12.2022 г. Съветът на директорите е в състав:

- Асен Ягодин (Председател),
- Васил Големански (Заместник-председател),
- Маню Моравенов, Изпълнителен директор
- Радослава Масларска, член на СД
- Христина Пендичева, член на СД (представител на Министерство на финансите).

Дружеството се представлява от Изпълнителния директор – Маню Моравенов.

По решение на извънредно Общо събрание на акционерите проведено на 10.12.2020 г., за членове на Съвета на Директорите на „Българска Фондова Борса“ АД, с пет годишен мандат бяха избрани – Асен Василев Ягодин, Маню Тодоров Моравенов, Васил Димитров Големански, Радослава Георгиева Масларска и Христина Стефанова Пендичева. На свое заседание от 21.01.2021 г. КФН е одобрила членовете на СД на БФБ, избрани на проведеното на 10.12.2020 г. Извънредно общо събрание на акционерите на БФБ. Промяната е вписана в Търговския регистър на 29.01.2021 г.

Към 31.12.2021 г. дъщерните дружества са 100 % собственост на дружеството-майка.

Дъщерното дружество Файненшъл Маркет Сървисиз ООД се управлява от Гергана Василис Пападопулу – управител.

Органите на управление на БНЕБ ЕАД са: Общото събрание на акционерите (едноличен собственик на капитала) и Съветът на директорите (СД). Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Съвета на директорите на БФБ АД. Съветът на директорите на БНЕБ ЕАД е в състав:

- Константин Валериев Константинов – изпълнителен директор и член на СД;
- Тодор Радославов Ханджиев – член на СД и председател на СД;
- Любомир Николаев Бояджиев – член на СД.

Организирането на дейността и оперативното ръководство се осъществяват от изпълнителния директор в съответствие с Устава, решенията на едноличния собственик на капитала и Съвета на директорите на БНЕБ ЕАД.

Дружеството се представлява от изпълнителния директор Константин Константинов.

Към 31.12.2022 г. общият брой на персонала в Групата е 54 служители (31.12.2021 г.: 50 служители).

1.2. Предмет на дейност

Дружеството-майка е лицензирано с разрешение, издадено от Държавната комисия по ценните книжа да извършва дейност като фондова борса.

Предметът на дейност на дружеството-майка е: организиране на регулиран пазар на финансови инструменти като система за търговия, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на финансови инструменти, допуснати до търговия на регулирания пазар, на множество трети страни, в рамките на системата и въз основа на правила, като резултатът е сключване на сделки с тези инструменти. Системата функционира редовно и в съответствие с изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и актовете по прилагането му.

Предметът на дейност на дружеството-майка за 2022 г. включва следните видове операции и сделки:

- организиране на търговия с ценни книжа и други финансови инструменти;
- организиране и поддържане на информационна система за търговия с ценни книжа;
- създаване и поддържане на клирингова система за гарантиране на поетите задължения по сделките с ценни книжа, извършвани на нея;

Пазари, организирани от БФБ:

Регулираният пазар на БФБ се състои от два пазара - Основен пазар BSE и Алтернативен пазар BaSE. Тези пазари са сегментирани на база качествени и количествени критерии по отношение на емитентите и техните емисии финансови инструменти, в т.ч. вида на финансовите инструменти, специфични изисквания относно акционерната структура на емитентите, финансовите им показатели, ликвидност и разкриване на информация.

В допълнение към регулирания пазар, БФБ организира като многостранна система за търговия и пазара за растеж на МСП BEAM (Bulgarian Enterprise Accelerator Market), който дава възможност за финансиране на дейността на малките и средни компании в България. Борсата получи одобрение за организирането на пазара за растеж на МСП BEAM от Комисията за финансов надзор в края на 2018 г. Българска фондова борса АД е оператор на регулиран пазар и е лицензирана от Комисията за финансов надзор с решение № 1001 от дата: 25.10.2018 г. като Одобен механизъм за публикуване (ОМП) по смисъла на Директива 2014/65/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС, както и на ЗПФИ.

През 2021 г. Българска фондова борса пусна нов пазар - BSE International. Чрез него българите могат да инвестират директно в акции на известни международни компании. Той стартира на 5 юли 2021 г. и на него се търгуват акции на близо 100 топ световни компании. Същата година бяха добавени още 100 международни компании. Инвеститорите могат да влягат и в борсово търгувани фондове (ЕТФ-и), които следват движението на индекси като DAX, S&P 500, FTSE All-World, NASDAQ-100, STOXX Europe

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

600 и др. Това стана възможно благодарение на модерната технология за търговия на Deutsche Borse и нейната международна клиентска мрежа. Като глобален доставчик на пазарна инфраструктура, Deutsche Borse е едновременно технологичен партньор за други борси, а също така предлага на клиентите широка мрежа, която да ги подкрепя в техните проекти за развитие. През 2022 г. бяха добавени още 200 емисии и към 31.12.2022 г. общия брой ценни книжа, търгувани на BSE International е 394.

По отношение на търговията и сетълмента на сделките: Страна по сделките на BSE International е TradeGate, която е маркет-мейкър по всички регистрирани на пазар BSE International емисии и ще осигурява ликвидност. Същинското прехвърляне на инструментите става в Clearstream Banking S.A., Люксембург между Централен депозитар и TradeGate. Централен депозитар води регистрите на притежателите на финансови инструменти при сделки сключени на БФБ.

Повече информация за BSE International, можете да намерите на: <https://www.bse-sofia.bg/bg/mtf-bse-international>

Предметът на дейност на дъщерното дружество **Файненшъл Маркет Сървисиз ООД** съгласно съдебната регистрация е: Проектиране, развитие и поддържане на информационни системи и продукти, свързани с пазара на ценни книжа и финансови инструменти, разработване на информационни технологии, доставка, инсталиране и монтаж на информационни системи, хардуерна и софтуерна поддръжка, консултации и обучение.

Предметът на дейност на дъщерното дружество **Българска независима енергийна борса ЕАД** съгласно съдебната регистрация е: Организиране на борсов пазар за търговия в областта на енергетиката и свързаните с енергопотреблението продукти като електричество, природен газ, въглища, емисии и зелени сертификати, като система за търговия, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на допуснати до търговия на регулирания пазар на множество трети страни, в рамките на системата и въз основа на правила, като резултатът е сключване на сделки с тези инструменти

Дружеството-майка, дъщерните и асоциираните дружества извършват изцяло своята дейност в България, а съвместното дружество на територията на Македония.

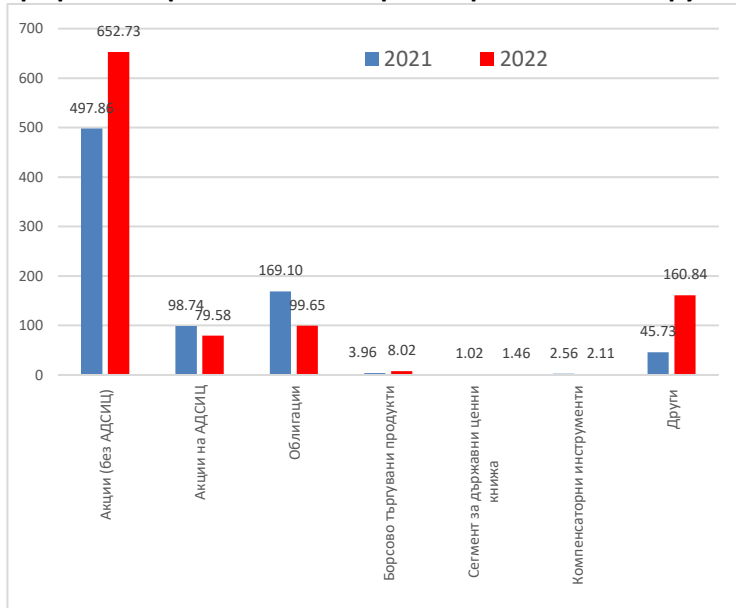

2. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД

2.1. Данни за търговията на „Българска фондова борса“ АД

2.1.1. Оборот през 2022 година

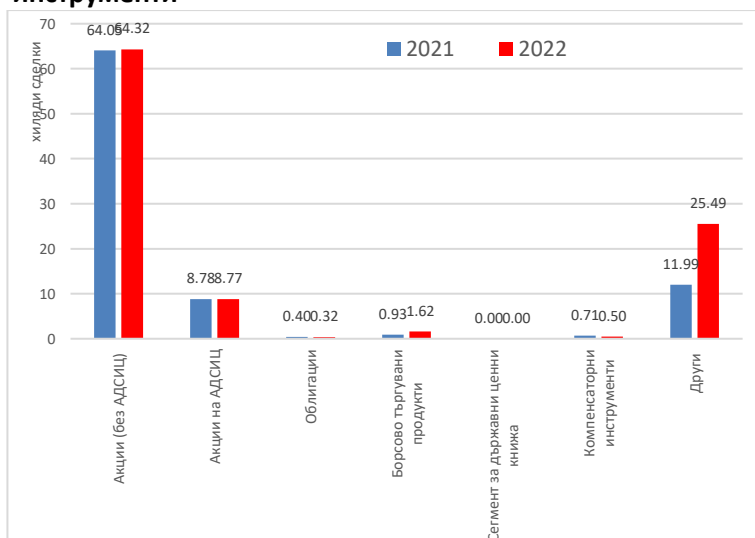
Графика 2: Сравнение на оборота с финансови инструменти

На годишна база оборотът е 1 004 млн. лева, а за предходната 2021 година той беше 818 млн. лева, което представлява увеличение със 185 млн. лв. или 23%. Най-голямо в абсолютна стойност е увеличението при оборота с акции (без АДСИЦ) - от 498 млн. до 655 млн. лева (ръст от 31%). Оборотът на годишна база с борсово търгувани продукти, сегмент за държавни ценни книжа и други финансови инструменти (което включва и оборота от новите пазари beam и BSE International) бележи ръст съответно с 103%, с 43% и с 252%. При оборота с Акции на АДСИЦ има намаление от 19% или 19 млн. лв.

2.1.2. Брой сделки през 2022

Графика 3: Сравнение на броя сделки с финансови инструменти

На годишна база броят сделки отбеляза ръст със 16% от 86 863 сделки през 2021 година до 101 024 през 2022г. Броят на сделки с акции (без АДСИЦ), който съставлява най-голям дял в общия брой сделки и определя тенденцията се повиши с 0,42% или с 268 сделки. При акциите на АДСИЦ промяната е отрицателна с 0,11% или 10 сделки. Заслужава да се отбележи ръстът на броя сделки с други финансови инструменти, който на годишна база възлиза на 113%. В този период попада стартиралия през 2021 г. пазар BSE International. Понижение се наблюдава при

облигациите и компенсаторни инструменти.

Таблица 2. Структура на търговията по пазари за 2022 г. и сравнение с 2021 и 2020 г.

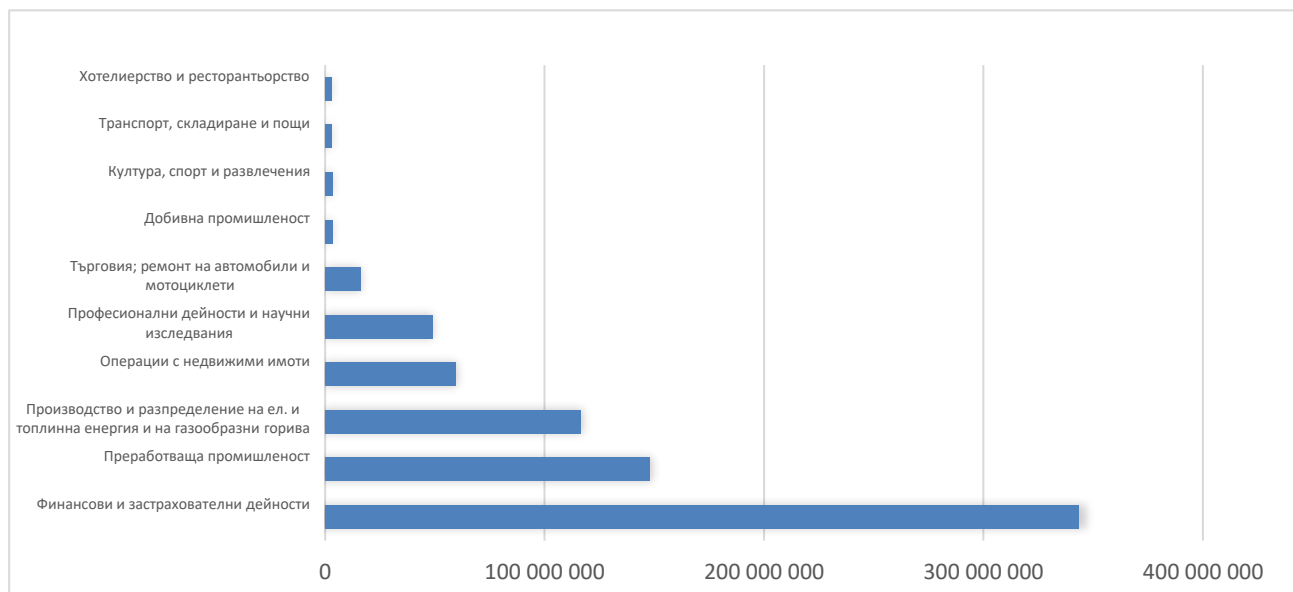
Търговия по видове ценни книжа на регулиран пазар				Изменение %	
Пазар / Пазарен сегмент	2022	2021	2020	2021/2020	2022/2021
Оборот (BGN)	1 004 390 168	818 963 644	397 499 645	106,03%	22,64%
Акции (без АДСИЦ)	652 730 934	497 862 977	265 207 964	87,73%	31,11%
Акции на АДСИЦ	79 577 803	98 735 439	80 022 445	23,38%	-19,40%
Облигации	99 651 129	169 096 094	43 651 415	287,38%	-41,07%
Борсово търгувани продукти	8 020 670	3 955 137	1 926 349	105,32%	102,79%
Сегмент за държавни ценни книжа	1 457 580	1 020 407	1 001 732	1,86%	42,84%
Компенсаторни инструменти	2 108 000	2 558 619	3 699 122	-30,83%	-17,61%
Други	160 844 052	45 734 971	1 990 618	2197,53%	251,69%
Обем ФИ	234 077 678	382 403 579	321 845 744	18,82%	-38,79%
Акции (без АДСИЦ)	116 798 500	133 072 609	97 611 970	36,33%	-12,23%
Акции на АДСИЦ	29 495 151	27 589 674	27 604 149	-0,05%	6,91%
Облигации	98 064	151 212	31 812	375,33%	-35,15%
Борсово търгувани продукти	15 936 893	2 763 521	9 549 640	-71,06%	476,69%
Сегмент за държавни ценни книжа	1 505	985	378	160,58%	52,79%
Компенсаторни инструменти	6 373 400	9 977 313	12 911 367	-22,72%	-36,12%
Други	65 374 165	208 848 265	174 136 428	19,93%	-68,70%
Брой сделки	101 024	86 863	61 173	42,00%	16,30%
Акции (без АДСИЦ)	64 321	64 053	50 253	27,46%	0,42%
Акции на АДСИЦ	8 770	8 780	8 622	1,83%	-0,11%
Облигации	320	403	310	30,00%	-20,60%
Борсово търгувани продукти	1 618	925	657	40,79%	74,92%
Сегмент за държавни ценни книжа	2	2	1	100,00%	0,00%
Компенсаторни инструменти	499	707	670	5,52%	-29,42%
Други	25 494	11 993	660	1717,12%	112,57%

2.2. Отраслова структура на търговията

Таблица 3. Структура на търговията по сектори (топ 10) за 2022 г.

Сектор	Брой сделки	Изтъргувани лотове	Оборот (лв.)
Финансови и застрахователни дейности	46 376	98 052 649	343 418 512
Преработваща промишленост	15 274	18 298 852	147 977 776
Производство и разпределение на ел. и топлинна енергия и на газообразни горива	252	2 814 844	116 515 683
Операции с недвижими имоти	1 519	10 777 590	59 599 052
Професионални дейности и научни изследвания	13 524	12 292 257	48 974 912
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	3 417	9 117 584	16 346 735
Добивна промишленост	825	723 645	3 303 433
Култура, спорт и развлечения	1 673	127 337	3 267 545
Транспорт, складиране и пощи	486	1 174 208	2 998 823
Хотелиерство и ресторантьорство	704	119 756	2 993 621

Графика 4: Структура на търговията (на база оборот) на БФБ през 2022г. в лв.

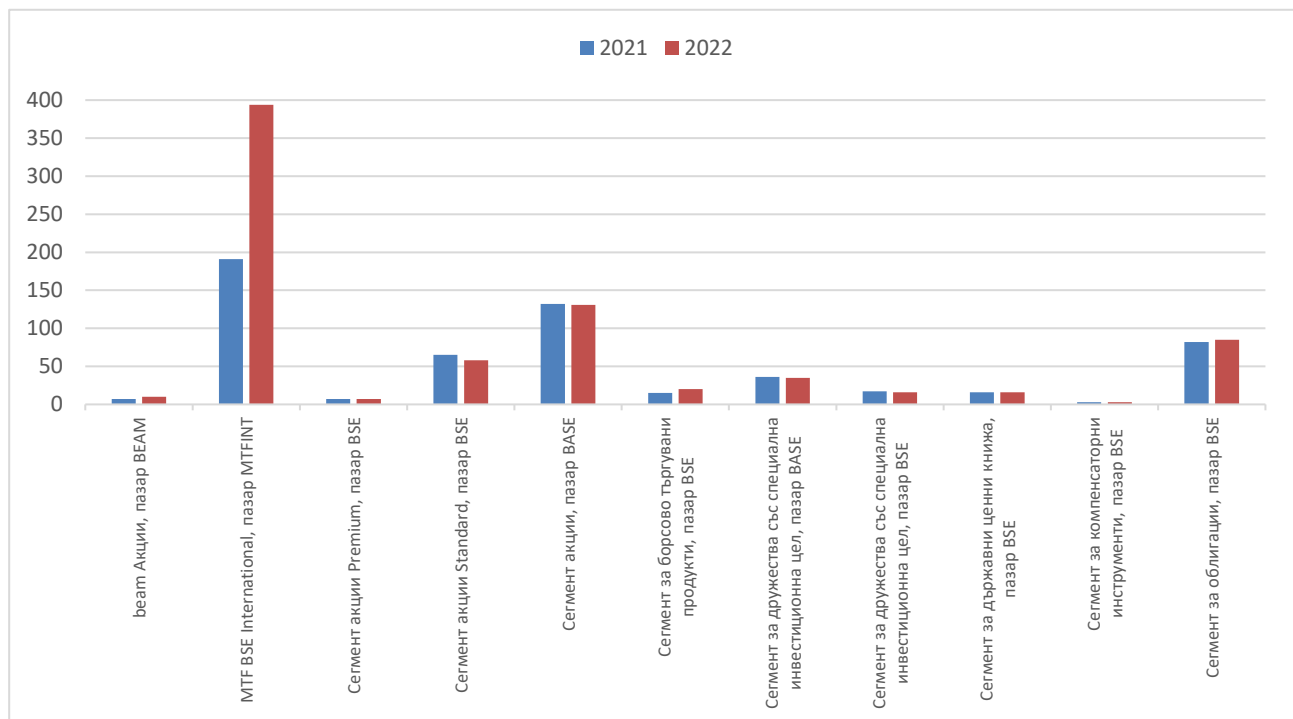
2.3. Регистрирани емисии финансови инструменти на Българска фондова борса

Броят на емисиите финансови инструменти, допуснати до търговия на пазарите, организирани от Българска фондова борса, е 775 към 31 декември 2022-а година. За сравнение, той е 571 към 31 декември 2021-а година (Виж Таблица 4).

Таблица 4. Допуснати до търговия емисии финансови инструменти

Пазарен сегмент \ Регистрирани емисии	31.12.2022	31.12.2021	Промяна
beam Акции, пазар BEAM	10	7	2
MTF BSE International, пазар MTFINT	394	191	203
Сегмент акции Premium, пазар BSE	7	7	0
Сегмент акции Standard, пазар BSE	58	65	-7
Сегмент акции, пазар BASE	131	132	-1
Сегмент за борсово търгувани продукти, пазар BSE	20	15	5
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел, пазар BASE	36	36	-1
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел, пазар BSE	16	17	-1
Сегмент за държавни ценни книжа, пазар BSE	16	16	0
Сегмент за компенсаторни инструменти, пазар BSE	3	3	0
Сегмент за облигации, пазар BSE	85	82	3
Общо:	775	571	204

Графика 5: Регистрирани емисии по пазари към края на 2021-а и 2022-а година (обобщение по видове инструменти)

2.4. Нови емитенти, отписани емисии и увеличения на капитал

Таблица 5.а Сравнение на допуснатите до търговия емисии по пазари и сегменти:

Сегмент	Пазар	2022	2021
Сегмент акции Standard	BSE	3	3
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	BSE	-	1
Сегмент за облигации	BSE	11	12
Сегмент за борсово търгувани продукти	BSE	5	2
Сегмент за държавни ценни книжа	BSE	1	4
beam Акции	BEAM	3	7
beam IPO	BEAM	6	7
MTF BSE International	MTFINT	209	192
Общо:		238	228

Таблица 5.б Сравнение на прекратените емисии по пазари и сегменти:

Сегмент	Пазар	2022	2021
Сегмент акции Standard	BSE	2	1
Сегмент за облигации	BSE	8	2
Сегмент за борсово търгувани продукти	BSE	-	1
Сегмент за държавни ценни книжа	BSE	1	3
Сегмент акции	BASE	11	10
MTF BSE International	MTFINT	1	1
Общо:		23	18

Таблица 5.в. Сравнение на Брой увеличения на капитал, регистрирани на БФБ

	2022	2021
Брой увеличения на капитал, регистрирани на БФБ	14	9

2.5. Пазарна капитализация на Борсата

Пазарната капитализация на пазарите, организирани от Българска фондова борса АД намаля с 1,97% в сравнение с тази в края на 2021 година. Капитализацията на сегмент акции Premium отбеляза ръст от 66 млн. лева или 4,3%. Спад бе отбелязан при капитализацията на Сегмент акции Standard с 9,83% или близо 887 млн. лв. При капитализацията на сегментите за акции на АДСИЦ на Основния пазар имаше положителна промяна от 9,4% и нарастване на капитализацията на сегмента за акции на АДСИЦ на Алтернативен пазар с 1,25% или 4 млн. лв.

Таблица 6.1. Пазарна капитализация (BGN)

Сегмент/пазар	Капитализация (BGN)		Промяна	
	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.	%	абсол. ст-ст (BGN)
Пазари на акции без АДСИЦ	28 692 287 929	29 401 222 972	-2,41%	-708 935 043
Пазар на АДСИЦ	1 483 963 566	1 380 066 037	7,53%	103 897 529
Обща пазарна капитализация	30 176 251 495	30 781 289 009	-1,97%	-605 037 514

Таблица 6.2. Пазарна капитализация (BGN)

Сегмент/пазар	Капитализация (лева)		% сравнение		Абсолютна стойност	
	31.12.2022	31.12.2021	2022/2021	2022/2021	2022/2021	2022/2021
1 Акции (без АДСИЦ)						
a Сегмент акции Premium	1 600 720 017	1 534 658 077	4,30%		66 061 940	
b Сегмент акции Standard	8 138 367 101	9 025 564 214	-9,83%		-887 197 113	
c Сегмент акции алтернативен пазар	18 622 746 624	18 562 326 431	0,33%		60 420 193	
d beam Акции	330 454 187	278 674 250	18,58%		51 779 937	
I Акции без АДСИЦ общо	28 692 287 929	29 401 222 972	-2,41%		-708 935 043	
2 АДСИЦ						
a АДСИЦ основен пазар	1 144 756 312	1 045 043 093	9,54%		99 713 219	
b АДСИЦ алтернативен пазар	339 207 254	335 022 944	1,25%		4 184 310	
II АДСИЦ общо	1 483 963 566	1 380 066 037	7,53%		103 897 529	
III Пазарна капитализация	30 176 251 495	30 781 289 009	-1,97%		-605 037 514	

Таблица 7. Пазарна капитализация / Брутен вътрешен продукт

	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Пазарна капитализация (млн. лв.)	26 765,34	27 904,54	28 354,51	30 781,29	30 176,25
БВП (млн. лв.)	107 925	119 772	118 605	128 439	154 550
Пазарна капитализация/БВП	24,80%	23,30%	23,91%	23,96%	19,53%

* БВП за текущия период е по оценка на БНБ към датата на публикуване на този доклад. За останалите периоди БВП е по окончателни данни за съответната година.

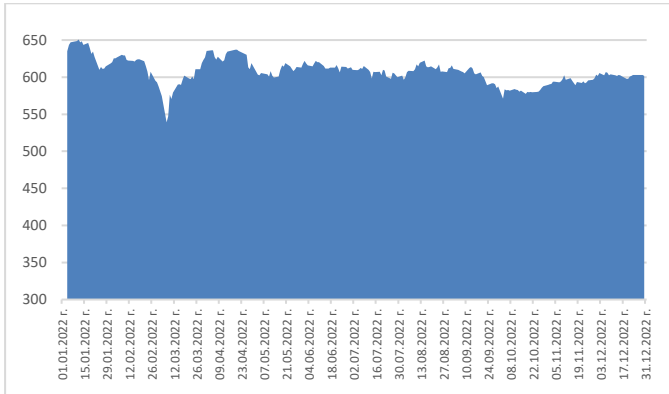
2.6. Индекси на Българска фондова борса

През 2022 година завърши с разнопосочна промяна в стойностите на индексите на БФБ (SOFIX, BGBX40, BGTR30 и BGREIT). Движението в стойностите на SOFIX, BGTR30 и BGBX40 бе сходно, а изменението на BGREIT е с различна форма, което се дължи на типа дружества, съставляващи индекса.

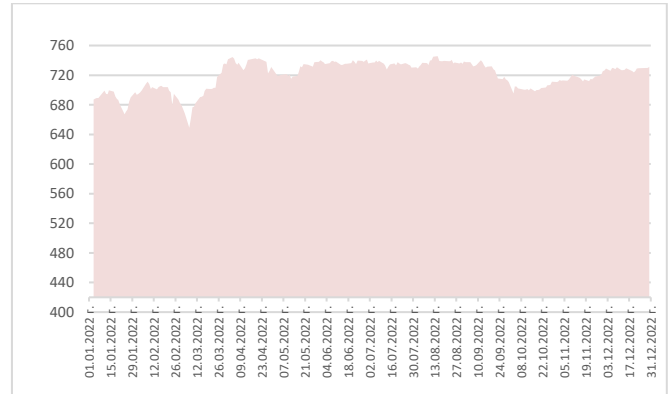
През 2022 г. стойността на SOFIX намалю с 5,38 % до 601,49 пункта, а тази на BGBX40 отбеляза спад от 3,06% до 139,28 пункта, а при BGTR30 ръстът беше със 7,06% до 731,2. Стойността на BGREIT нарасна с 11,70% до 183,17 пункта.

Графика 6: Движение на индексите на Българска фондова борса през 2022 година

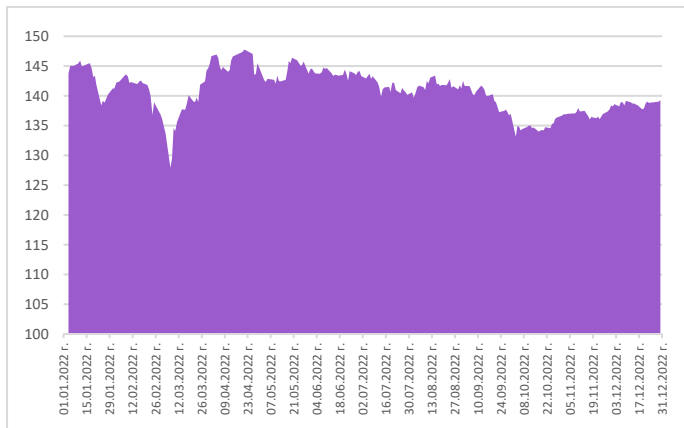
SOFIX

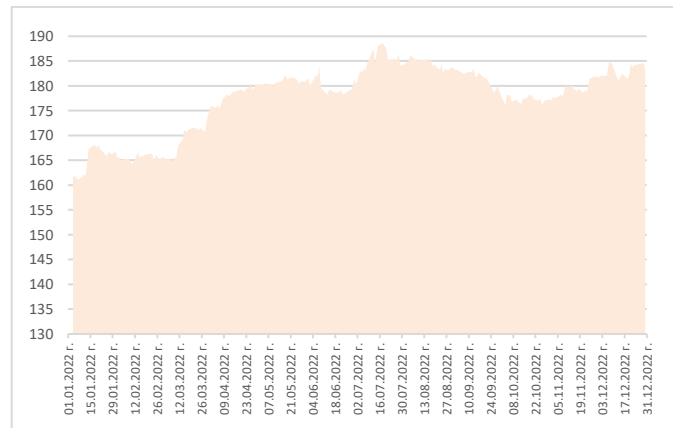
BGTR30

BGBX40

BGREIT

2.7. Приватизация през Борсата

През 2022 г. няма емисии, регистрирани на Приватизационен сегмент.

2.8. Корпоративно управление

Във връзка със законовите задължения на Българска фондова борса в качеството ѝ на публично дружество, през 2022 година борсата оповести пред публичността и изпрати в Комисията за финансов надзор следната информация:

- 10.01.2022 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета;
- 28.01.2022 г. - Тримесечен отчет за четвърто тримесечие на 2021 г.
- 28.02.2022 г. - Тримесечен консолидиран отчет за четвърто тримесечие на 2021 г.
- 30.03.2022 г. - Годишен финансов отчет за дейността за 2021 г.
- 06.04.2022 г. - Друга нерегулирана информация
- 03.05.2022 г. - Тримесечен отчет за първо тримесечие на 2022 г.

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

- 03.05.2022 г. – Годишен консолидиран финансов отчет за 2021 г.
- 18.05.2022 г. – Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета;
- 26.05.2022 г. - Представяне на покана за свикване на общо събрание на акционерите и материали за общо събрание на акционерите;
- 26.05.2022 г. - Публикация на поканата за свикване на общо събрание на акционерите;
- 30.05.2022 г. - Тримесечен консолидиран отчет за първо тримесечие на 2022г.;
- 30.05.2022 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета;
- 05.07.2022 г. – Публикуване на протокол от Общо събрание на акционерите;
- 19.07.2022 г. - Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета;
- 28.07.2022 г. - Тримесечен отчет за второ тримесечие на 2022 г.
- 24.08.2022 г. - Тримесечен консолидиран отчет за второ тримесечие на 2022 г.
- 28.10.2022 г. – Тримесечен отчет за трето тримесечие на 2022 г.
- 29.11.2022 г. – Тримесечен консолидиран отчет за трето тримесечие на 2022 г.
- 22.12.2022 г. – Вътрешна информация по чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета;

Финансовите отчети на дружеството, информацията за корпоративните събития, вътрешната информация, както и новините бяха оповестени на български и английски език. Те са достъпни за инвеститорите и всички заинтересовани страни онлайн в медията x3news <http://www.x3news.com/?page=News&uniqid=61e13f5e6e525>, както и в уебсайта на БФБ <https://www.bse-sofia.bg/bg/> в секцията Връзки с инвеститорите.

2.9. Привличане на нови емисии, корпоративно управление

През 2022 г., както и през предходните години, за Българска Фондова Борса АД корпоративното управление на настоящите публични компании и привличането на нови емитенти бяха основен приоритет, съответно върху тях бяха съсредоточени най-много усилия.

2.10. Международна дейност

Важен приоритет в дейността на БФБ е разширяването на международните контакти и връзки с останалите борсови институции и организации, в регионален, в общоевропейски и световен мащаб. БФБ има статут на пълноправен член на Федерацията на европейските фондови борси (FESE). През ноември 2020 г. Българската фондова борса беше приета в Инициативата на ООН за устойчиви фондови борси (United Nations Sustainable Stock Exchanges Initiative, UN SSE). Това е програма за партньорство на ООН, организирана от UNCTAD, Глобалния договор на ООН, UNEP FI и PRI. Визията на UN SSE е да осигури глобална платформа за изследване на това как борсите, в сътрудничество с инвеститори, компании (емитенти), регулатори, политици и съответни международни организации,

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

могат да подобрят своето ESG (екологично, социално и корпоративно управление) представяне, като насърчат устойчиви инвестиции, включително финансиране по целите на ООН за устойчиво развитие. Организацията се стреми да реализира тази визия чрез интегрирана програма за провеждане на анализ на политиките, основан на факти, чрез управлението на мрежа и форум за постигане на консенсус на много заинтересовани страни и предоставянето на техническа помощ, и консултации.

2.11. Основни характеристики на дейността на „Файненшъл Маркет Сървисиз“ ЕООД през 2022г.

Дейността на дружеството през 2022 г. е насочена основно към модернизиране на визията на съществуващите платформи и повишаване ефективността от извършваната дейност.

Продължава работата по разработване на платформата за анализи x3analytics като се очаква същата да стартира работа през 2023 г.

В системата за предоставяне на информация по електронен път extri.bg е добавена нова функционалност, свързана със стартирането на пазар beat, като емитентите, регистрирани за търговия на пазар beat, могат да оповестяват информация до Борсата и до обществеността. Като част от мерките за стимулиране развитието на пазар beat, дружествата емитенти и през 2022 г. са освободени от такса по отношение оповестяването на информацията пред обществеността.

Разработва се автоматизирана система за докладване на нефинансова декларация OXYGEN, която ще стартира работа през 2023 г.

2.12. Основни характеристики на дейността на дъщерното дружество „Българска независима енергийна борса“ ЕАД

Във връзка с желанието и задължението на БНЕБ ЕАД за по-активно участие в интеграционните процеси в региона на Югоизточна Европа и изпълнявайки разпоредбите на чл. 20 от Регламент 1222/2015 на ЕК (Capacity Allocation and Congestion management GL), дружеството предприе официални инициативи и вече стартира пазарни обединения на гръцката и румънската граници в сегмент „Ден напред“ и в сегмент „В рамките на деня“:

2.12.1. Проект „BG-MK DAM coupling (WB6)“

В началото на януари 2017 г. БНЕБ ЕАД се присъедини пълноправно към WB6 (West Balkan 6) и всички дейности, декларирани като негови цели и координирани от „Energy Community“, заедно с ECO ЕАД и КЕВР. По време на първата среща на представителите на всички страни по проекта, която се проведе на 12.04.2018 г. в София, БНЕБ ЕАД подписа меморандум за разбирателство с Македонски електропреносен системен оператор (МЕПСО), Енергийна регулаторна комисия на Република Македония и Електроенергиен системен оператор (ЕСО) на Република България, с който беше поставено началото на осъществяването на обединение на пазарите „Ден напред“ на двете страни. Същата година се изработи и беше одобрен документ, съдържащ общите условия за управление и структурата на проекта (Terms of Reference), на основата на който беше избран управляващ комитет, представящ всички участници в проекта, както и пет работни групи със съответни задачи и проведени физически срещи на работните групи и стартирани дейности в група „Правна“ и група „Финанси“ с цел

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

стартиране на работата по разработка на т. нар. “Legal GAP analysis”, както и споразумение за разпределяне на общи разходи и изготвяне на бюджет на проекта. Също така е създаден, съгласуван и одобрен от управляващия комитет на проекта детайлен график на дейностите по проекта, заедно с отговорните страни и предпоставките за изпълнение на задачите (Gantt chart) и съгласувано и подписано споразумение за конфиденциалност (NDA) между всички участници, позволяващо обмен на информация по всички задачи, без значение дали тя е публично известна. През м. януари 2019 г. е финализирано споразумение за споделяне на общи разходи по проекта (Cost sharing agreement), което да послужи за основа при други подобни проекти на страните от WB6. Основен проблем на проекта е липсата на лицензиран македонски борсов оператор. Този процес е със закъснение, като беше предварително оповестено, че такъв ще функционира от началото на 2019 г., но към момента все още не е активен.

В началото на 2020 г. беше потвърдено намерението на македонската страна да завърши процеса по номиниране на НОПЕ за пазарната зона до края на м. април 2020 г. (т.е. преди парламентарните избори), като с това проектът беше обновен и стана възможно стартирането на дейностите според одобрената от страните пътна карта. Беше решено, също така, Македонската страна да осъвремени членовете в проекта (т.е. нов член на Управляващия комитет, нови членове от страна на вече съществуващото MEMO и т.н.).

През м. септември 2020 г. регулаторният орган на Република Северна Македония прие решение за номиниране на MEMO (Macedonian Electricity Market Operator) за NEMO (Nominated Electricity Market Operator) съгласно частично имплементирания в македонското законодателство CASM (Regulation 1222/2015). Това позволи проектът за пазарно обединение да бъде рестартиран. След преразглеждане на MoU и ToR и изготвяне на нова пътна карта (с хоризонт за завършване на проекта – Q1 2022), проектът стартира отново. Беше определен график и започна провеждането на редовни заседания на работните групи и работа по задачите, определени в пътната карта. След проведено заседание на групата на министрите на страните членки на Energy Community (EnC) на 17.12.2020 г. **не беше** постигнато съгласие за задължително инкорпориране в законодателствата на страните членки на EnC на Регламент 1222/2015 (CASM), с което единствената алтернатива пред проекта е получаването на изрични препоръки от страна на ЕК по отношение на преодоляването на правните проблеми пред участието на страна, която не е членка на ЕС в пазарно обединение със страните членки на ЕС. Очаква се подобни препоръки да дойдат в отговор на писмо от страна на проекта до ЕК и EnC, което е вече изготвено. Подобни препоръки биха могли да включват междудържавно споразумение между Република Северна Македония и ЕК, по примера на Швейцария и страните от ЕИО (Норвегия, Исландия и Люксембург). В края на месец март 2021 г. се публикува процедура (по закона на ОП) за избор на доставчик на платформа от страна на Северна Македония. За съжаление, процедурата беше неуспешна поради липса на участници, които да изпълнят заложените критерии, като нова такава се проведе през м. февруари 2022 г. Това беше изключително важен етап от проекта, който ще позволи същинската работа по обединението заедно с избрания доставчик на услуга и възможност за планиране на техническа готовност през 2023 г. Относно нормативната рамка се очаква от страна на ЕК да бъде направен последен опит за промени в “Energy Community Treaty”, за което да се постигне съгласие до м. декември 2022 г. Ако това не се случи, БНЕБ ЕАД ще работи в посока на решение “border per border”, за което имаме принципна подкрепа от ЕК.

2.12.2. Проект „BG-GR IDM coupling (XBID) LIP 14“

Във връзка със задължения и цели по Регламент 1222/2015 на ЕК, БНЕБ ЕАД и ЕСО ЕАД са вече страни по подписаното между всички пазарни и преносни оператори споразумение за опериране на интегрирания пазар „В рамките на деня“ в Европа (IDOA - Intraday Operational Agreement), като заедно с разпоредбите на САСМ GL, това споразумение определя и задълженията и целите на всички НОПЕ (номинирани оператори на пазарите на електроенергия) и преносни оператори, свързани с оперирането на единното пазарно обединение на пазарите „В рамките на деня“. В тази връзка, БНЕБ ЕАД предприе официално инициатива за присъединяване към проекта XBID за пазарно обединение на сегментите „В рамките на деня“ първоначално през 2019 г. чрез включване в т. нар. LIP 15 (Local implementation project, включващ българо-румънската граница), в който вече членуват пазарните и преносните оператори на Румъния, Унгария, Чехия, Словения, Хърватска, Австрия и Германия и който проект беше част от т. нар. втора вълна за присъединяване към XBID, а впоследствие на 29.11.2022 г. и чрез LIP 14, включващ българо-гръцката граница.

Инициативата на БНЕБ ЕАД за присъединяване към „LIP 14“ се реализира успешно отново благодарение на сътрудничеството с ЕСО ЕАД, като и в този проект БНЕБ ЕАД ще бъде в ролята на доставчик (Shipper) по смисъла на IDOA, като в резултат от присъединяването чрез втора граница към XBID, БНЕБ ЕАД е вече в ролята и на т.нар. „Transit Shipper“.

Цялостната реализация на проекта беше възможна благодарение на активното участие на БНЕБ ЕАД във всички работни групи на ниво регионален проект LIP 14 (Testing WG, Project Team WG, LIP 14 Steering Committee) и на ниво XBID (QARM group, XTG WG, ID SC, SIDC GL Preparation TF).

2.12.3. Проект „BG-SR-HR DAM coupling (SDAC)“

В края на 2018 г. БНЕБ ЕАД предприе стъпки към стартирането и участието в проект за тристранно пазарно обединение на пазарите „Ден напред“ на пазарните зони на Република България, Република Сърбия и Хърватска. След първоначална, неформална среща през м. септември в Белград с представители на пазарните оператори на трите страни, SEEPEX (на Република Сърбия), CROPEX (на Република Хърватска) и IBEX (БНЕБ ЕАД), беше решено проектът да стартира с обща тристранна среща на пазарните, преносните оператори, както и на съответните енергийни регулатори, на трите страни. Последва подписване на общо писмо до регулаторите на трите страни, с което беше получена подкрепата им за проекта, а през април 2019 г. хърватската страна представи резултатите от направен анализ за приложимост и конкретни следващи стъпки за реализацията на проекта. Документът беше коригиран и потвърден от останалите страни и окончателно финализиран. Предстои изготвяне на План за действие (Roadmap) на проекта, който да отразява готовността на Република Сърбия относно прилагането на нормативната рамка на ЕС във връзка с оперирането на пазарите на електрическа енергия.

2.12.4. Проект „Въвеждане на 15' продукти на сегмент „В рамките на деня““

Разпоредбата на чл.8 от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 05.06.2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (Регламент 2019/943) предвижда, че НОПЕ (БНЕБ ЕАД за пазарната зона на Република България) следва да предоставят възможност на участниците на пазара да търгуват с енергия възможно най-близо до времето на физическа доставка, като същевременно осигуряват възможност за търговия с енергия във времеви интервали, с размерност не по-малка от тази на периода на сетълмент на балансиращия пазар, администриран от ЕСО ЕАД в качеството си на

преносен оператор.

В допълнение, съгласно чл.8, параграф 4 от Регламент 2019/943 е въведено задължение периодът за уреждане на небаланса (“Imbalance Settlement Period” или ISP) да е с размерност от 15 минути във всички зони за съставяне на графици към 01.01.2021 г., освен ако регулаторните органи са предоставили дерогация от посоченото задължение.

След изпратено искане от страна на БНЕБ ЕАД и ЕСО ЕАД до КЕВР на 28.05.2021 г. за дерогация съгласно предвидените в Регламента срокове, КЕВР определи крайна дата за въвеждане на 15 мин. ISP и 15 мин. MTUs (на сегмент „В рамките на деня“) най-късно до 31.12.2022 г.

Вследствие от дерогацията ЕСО ЕАД и БНЕБ ЕАД стартираха проект за въвеждане на 15 мин. MTUs на вътрешния пазар „В рамките на деня“ и на българо-румънската граница, както и на 15 мин. ISP (Imbalance settlement period) на балансиращия пазар с планирана дата на стартиране в реална работа 01.10.2022 г. RfC (Request for Change) към SIDC OPSCOM (Single Intraday Coupling Operational Steering Committee) от страна на страните по проекта (БНЕБ ЕАД, ЕСО ЕАД, OPCOM, Transelectrica) беше изпратено още на 23.07.2021 г., като през м. ноември 2021 г. бяха проведени всички общи тестове на ниво SIDC OPSCOM.

Работата по проекта приключи успешно и на 1.10.2022 г. стартира предлагането на продукти с 15-минутна резолюция на сегмент „В рамките на деня“.

2.12.5. Проект „BG-TR DAM coupling (local)“

Ръководството на БНЕБ ЕАД се среща с представители на турската енергийна борса EPIAS в Истанбул през м. май 2022 г. По време на работната среща беше договорено подписването на меморандум за разбирателство между двете страни, като измежду неговите цели е и успешно сътрудничество за интеграция на пазарите „Ден напред“ на двете страни в дългосрочен план. Меморандумът беше подписан през м. ноември 2022 г.

2.12.6. Проект „Intraday Auctions - IDAs“

Съгласно насоките на ACER и желанието на преносните оператори в ЕС, всички NEMO и TSO работят по проект по въвеждане на т. нар. търгове в рамките на деня, които имат следните особености и характеристики:

- На пазар „В рамките на деня“ освен обичайния „**continuous trading**“ ще се провеждат по 3 търга, подобни на тези на сегмент „Ден напред“, като за целта ще бъде създадена допълнителна платформа/екран към настоящия:
 - Търг IDA1: с Gate Closure Time за пазарните участници в D-1 15h CET. Търгуват се продукти с доставка D [0h-24h]
 - Търг IDA2: с GCT за пазарните участници в D-1 22h CET. Търгуват се продукти с доставка D [0h-24h]
 - Търг IDA3: с GCT за пазарните участници в D 10h CET. Търгуват се продукти с доставка D [12h-24h]
- По време на търговете се спира XBID cross-border търговията, но за не повече от 20 мин. преди края на срока за подаване на оферти за съответния IDA търг (30 мин. за първата една година от старта на IDA) и не повече от 20 мин. (30 мин. за първата една година от старта на IDA) след края на срока за подаване на оферти за съответния търг.

- За интерконектори, където има ограничения във възможностите за увеличаване на потока (ramping constraints), се спира и търговията за часа, предхождащ провеждането на търга (напр. за IDA3 и 60 мин. резолюция на съответната граница се спира продукт с доставка от 11:00 до 12:00)

Планирано е проектът да приключи до Q1 2024 г., като конкретната дата за старт на IDAs ще бъде уточнена в края на 2023 г. след приключване на тестовата фаза.

2.12.7. Проект „Автоматизация на фактуриране и разплащане на сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня““

През 2022 г. БНЕБ ЕАД реализира и проект за автоматизация на процесите по фактуриране и разплащане на сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“. Проектът стартира официално през м. ноември 2022 г., като бяха въведени съответно задължително самофактуриране за всички участници на краткосрочните пазари и възможност за разплащане чрез директен дебит.

2.12.8. Проект „Въвеждане и автоматично следене на лимити за търговия на сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня““

Във връзка със стратегията за по-успешно управление на риска, след проведена процедура, получена и одобрена оферта, както и ясни параметри на заданието (Request for proposal - RfP), на 12.11.2020 г. беше подписан договор с доставчика на услугата, Nord Pool Spot AS, по силата на който след успешно тестване и съответните промени в Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия (ПРОБПЕЕ) БНЕБ ЕАД може да въведе в реална работа решение, наречено за краткост “Limit check” със следните функционалности:

- Автоматичен контрол в реално време на всички постъпващи оферти на сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“, в зависимост от размера на наличното свободно обезпечение. Сравнява се общото свободно обезпечение с най-негативния сценарий от гледна точка на риск за БНЕБ, който би могъл да се реализира при регистриране в търговската система на дадена оферта. Вземат се предвид всички оферти за покупка на положителна цена и всички - за продажба на отрицателна цена.
- Кумулативна проверка на двата краткосрочни сегмента, като сумите на най-лошия сценарий се блокират от наличното обезпечение, докато не постъпи плащане или блокираното количество не се замести с дължимото след сключване на сделка.
- След постъпване на плащане по сметките на БНЕБ същото се отразява в системата CASS (Clearing and Settlement System), като в следствие блокираната сума се освобождава и отново става част от наличното обезпечение.
- Клиентският и администраторският интерфейси на системите за търговия предоставят информация в реално време за случаите на надхвърлен лимит, остатък от лимита и т.н.

Внедряването на описаното по-горе приложение¹ се очаква през първата половина на 2023 г.

2.13. Основни рискове и несигурности, пред които е изправена Група Българска Фондова Борса

2.13.1. Рискове, свързани с дейността на Българска Фондова Борса АД

Като лицензиран пазарен оператор Българска фондова борса организира дейността и операциите на регулирания пазар съобразно изискванията на закона и актовете по прилагането му. Организацията и управлението на БФБ се извършват въз основа на правилник за дейността, който се приема от Съвета на директорите на Борсата и се одобрява от Комисията за финансов надзор. Правилникът за дейността на Българска фондова борса урежда всички аспекти от дейността на дружеството-майка, в т.ч. и:

1. идентифицирането на възможните заплахи и рискове, които биха могли да причинят потенциални загуби и прекъсване на процесите на търговия, осигурявани, осъществявани и поддържани от Борсата;
2. средствата за контрол и управление на идентифицираните заплахи и рискове;
3. разпределението на отговорностите между служителите на Борсата във връзка с Управлението на рисковете.

Основните видове рискове, относими към дейността на дружеството-майка и политиката по тяхното управление са регламентирани в част VI - Правила за управление на риска от Правилника за дейността на Българска фондова борса.

Политиката по управлението на рисковете се прилага интегрирано и съобразно с всички останали политики и принципи, регламентирани във вътрешните актове на Българска фондова борса. Правилата за управление на риска на Борсата документират мерките и процедурите по установяване, управление и оценка на рисковете, свързани с дейността на Борсата по реда на чл. 168, ал. 1, т. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти.

Правилата за управление на риска на Българска фондова борса дефинират следните видове рискове, свързани с дейностите, процедурите и системите на дружеството:

1. Вътрешни - свързани с организацията на работа на Борсата, представляващи:

а) Рискове, свързани с процесите;

- рискове, свързани с изпълнението на основните функции на Борсата
- рискове, свързани с предлаганите услуги и
- проектни рискове

б) Рискове, свързани със системите;

- пълна или частична недостоверност и пропуск в пълнотата на данните;
- последващо проявление на проблемите с достоверността и пълнотата на данните;
- липса на прецизност в методите на обработка
- грешки на софтуерни продукти;
- несъвършенство на използваните технологии;
- срив на системата на регулирания пазар, информационните и комуникационни системи.

в) Рискове, свързани с персонала;

- напускане на ключови служители;
- недобросъвестно поведение от страна на служителите на Борсата;
- недостатъчна квалификация и липса на подготовка на лицата, работещи по договор за

Борсата;

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

- неблагоприятни изменения в трудовото законодателство;
- неосигурена безопасност на трудовата среда;
- недостатъчна или неадекватна мотивация на служителите;
- честа смяна на заетите служители, водеща до невъзможност за адекватно изпълнение на функциите.

2. **Външни** - свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Борсата, например:

- Неблагоприятни промени в нормативната уредба;
- Рискове, свързани с прехвърлянето на важни дейности на трета страна – изпълнител;
- Политически изменения;
- Изменения в данъчната уредба;
- Рискове от физическо вмешателство.

3. **Други рискове, свързани с дейността на БФБ АД** – други рискове, свързани с предлаганите услуги, неидентифицирани в правилата за управление на риска на БФБ АД

- Пазарен риск
- Ценови риск
- Валутен риск
- Лихвен риск
- Ликвиден риск

4. **Общи (систематични) рискове** - Общите рискове произтичат от възможни промени в цялостната икономическа система и по-конкретно, промяна на условията на финансовите пазари. Те не могат да се диверсифицират, тъй като на тях са изложени всички стопански субекти в страната.

- Кредитен риск
- Икономически растеж и външна задлъжнялост
- Инфлационен риск
- Безработица
- Валутен риск и валутен борд
- Лихвен риск
- Данъчно облагане
- Други системни рискове

Подробно описание на рисковете, характерни за дейността на БФБ, е представено в т. 4 „Рискови фактори” от регистрационния документ (стр. 12 – 24), представляващ част I от одобрения от Комисията за финансов надзор проспект с решение № 816 – ПД/15.12.2010 г. за допускане на акциите на БФБ до търговия на регулиран пазар. Проспектът може да бъде намерен на интернет страницата на Българска фондова борса в секция Връзки с инвеститорите - Права на акционерите.

2.13.2. Рискове, свързани с дейността на Файненшъл Маркет Сървисиз ООД (дъщерно дружество)

Основните рискове, свързани с дейността на дъщерното дружество Файненшъл Маркет Сървисиз ООД, са:

- рискове, свързани с ресурсната (технологична и експертна) осигуреност на дружеството във връзка с основния му предмет на дейност по предоставяне на информационни услуги;
- пазарни рискове, свързани със състоянието и развитието на конкуренцията в сектора;
- външни рискове - свързани от една страна с изменения в нормативната база, регламентираща задължението и начините за оповестяване на регулирана информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, а от друга с общото състояние на корпоративното управление в България.

2.13.3. Основни рискове, свързани с дейността на дъщерното дружество „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (дъщерно дружество)

В ролята си на лицензиран пазарен оператор на пазара на електрическа енергия за пазарната зона на Република България, „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ) организира дейността си, управлявайки присъщите за нея рискове, които се разделят на:

- Вътрешни - такива свързани с техническото администриране на пазарните сегменти, свързани с персонала и организацията на работа, предвид непрекъснатия цикъл на работа на краткосрочните пазарни сегменти Пазар Ден напред (Day ahead market, DAM) и Пазар в рамките на деня (Intraday Market, IDM), както и такива свързани с финансовото състояние на дружеството, предвид неговата монополна позиция и свързаната с това възможност за регулиране на тарифната структура от страна на Комисията за енергийно и водно регулиране.
- Външни – такива свързани с неблагоприятни макроикономически промени, неблагоприятни промени в приложимото законодателство, както и рискове от прехвърляне на дейности присъщи за оператора на пазара към момента, които биха повлияли общите условия на функциониране на пазара на електрическа енергия (въвеждане на клирингова къща като страна по сделките с електрическа енергия, както на дългосрочните (СМВС), така и за краткосрочните пазари (DAM и IDM));

Дългосрочната стратегия за управление на риска е съсредоточена към реализиране на следните възможности:

- Възможност за общо гарантиране на риска (обезпечение) на всички пазарни сегменти, оперирани от БНЕБ, което ще допринесе в значителна степен за облекчаване на условията на участие;
- Възможност за разработка на собствени платформи за опериране на пазарните сегменти, което ще намали зависимостта от доставчици на услугите;

Възможност за пазарно обединение на поне две граници, което ще намали пазарната концентрация на предлагането, като едновременно с това ще предотврати потенциалните негативни ефекти от приключването на ангажиментите на Български енергиен холдинг ЕАД по дело АТ.39767.

2.14. Членове на Българска фондова борса

В края на 2021 година членовете на Борсата са 45, а в края на отчетната 2022 година броят им остава непроменен и е отново 45.

Таблица 9. Членове на Българска фондова борса към 31.12.2022 г.

ИП "АБВ Инвестиции" ЕООД	ИП "Фоукал Пойнт Инвестмънтс" АД
ИП "Авал ИН" АД	ИП "Ъп Тренд" ООД
ИП "АВС Финанс" АД	ИП "ЮГ Маркет" ЕАД
ИП "Адамант Кепитъл Партнърс" АД	ТБ "Алианц Банк България" АД
ИП "Балканска консултантска компания-ИП" ЕАД	ТБ "Банка ДСК" АД
ИП "БенчМарк Финанс" АД	ТБ "Българо-Американска Кредитна Банка" АД
ИП "Булброкърс" ЕАД	ТБ "Българска Банка за развитие" АД
ИП "Де Ново" ЕАД	ТБ "Инвестбанк" АД
ИП "Ди Ви Инвест" ЕАД	ТБ "Интернешънъл Асет Банк" АД
ИП "Дилингова Финансова Компания" АД	ТБ "Обединена Българска Банка" АД
ИП "Евро - Финанс" АД	ТБ "Общинска Банка" АД
ИП "Елана Трейдинг" АД	ТБ "Първа Инвестиционна Банка" АД
ИП "Загора Финакорп" АД	ТБ "Райфайзенбанк - България" ЕАД
ИП "Интеркапитал Маркетс" АД	ТБ "Тексим банк" АД
ИП "Капман" АД	ТБ "Ти Би Ай Банк" ЕАД
ИП "Карол" АД	ТБ "Токуда Банк" АД
ИП "Кепитъл Инвест" ЕАД	ТБ "Търговска Банка Д" АД
ИП "Кепитъл Маркетс" АД	ТБ "УниКредит Булбанк" АД
ИП "МК Брокерс" АД	ТБ "Централна Кооперативна Банка" АД
ИП "Първа Финансова Брокерска Къща" ЕООД	ТБ "Юробанк България" АД
ИП "Реал Финанс" АД	Трейдгейт АГ-Берлин
ИП "София Интернешънъл Секюритиз" АД	Ууд и компания финансови услуги а.с.-Прага
ИП "Фаворит" АД	

3. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА:

Консолидираният финансов отчет на Група Българска фондова борса е изготвен съгласно МСФО и приетата счетоводна политика на Групата и предоставя информация за финансовото ѝ състояние и резултатите от дейността ѝ.

3.1. Активи и пасиви

Сумата на активите на Група Българска фондова борса към края на 2022 г. възлиза на 386 155 хил. лв., което е намаление с 37 690 хил. лв. (9 %) спрямо стойността им в края на 2021 г.

Нетекущите активи формират 5% в структурата на активите и намаляват на годишна база със 711 хил. лв. Към края на 2022 г. те са в размер на 19 204 хил. лв.

Текущите активи към края на периода са 366 951 хил. лв. и бележат спад от 36 979 хил. лв. спрямо края на 2021 г.. Това основно е в резултат на нетния ефект от спада в стойността по позициите Парични средства с 50 901 хил. лв. и Данъци за възстановяване с 37 765 хил. лв. и увеличението на вземанията от контрагенти за електрическа енергия с 53,821 хил.лв. Към края на 2022 Групата има срочни депозити в банки до 1 година на стойност 993 хил. лв.

Описаните промени в Актива са резултат основно на дейността на дъщерното дружество Българска независима енергийна борса. Начинът на работа на БНЕБ и моделът на разплащане по сделките с електрическа енергия се характеризира с големи вземания и парични средства, които отчитат Гаранционния фонд на Енергийната борса.

Към края на 2022 г. собственият капитал на Групата нараства с 1 312 хил. лв. и достига 26 580 хил. лв. Нарастването на собствения капитал се дължи на ръст в размера на резервите с 2 742 хил. лв. и спад от 1 430 хил. лв. в равнището на натрупаните печалби.

Нетекущите задължения намаляват с 203 хил. лв. Правителствените финансираня към БНЕБ отчитат спад със 108 хил. лв. и дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране отчитат спад от 43 хил. лв., а дългосрочните задълженията по лизинг намаляват с 19 хил. лв. Спад от 33 хил. лв. се наблюдава по позицията Пасиви по отсрочени данъци.

Текущите задължения отбелязват спад от 38 799 хил. лв. в резултат основно на нетния ефект от спада на Задължения към контрагенти за електрическа енергия (с 192 247 хил. лв.) и увеличението на Получени гаранционни депозити от контрагенти за електрическа енергия (с 153 429 хил. лв.).

3.2. Приходи и разходи

Към края на 2022 г. приходите на Групата (в т.ч. други доходи и финансови приходи) са в размер на 18 315 хил. лв. и нарастват с 11% спрямо предходната година. По отношение на Приходите от договори с клиенти, Групата реализира ръст спрямо 2021 г. от 1 234 хил. лв. (7,70%) и към края на отчетния период те възлизат на 17 258 млн. лв. Подробна разбивка на приходите може да се види в таблица 10.

3.3. Финансов резултат

Нетният финансов резултат за 2022 г., реализиран от Група „Българска фондова борса“ АД е печалба в размер на 4 533 хил. лв., което се дължи главно на консолидирания финансов резултат от дъщерното дружество Българска независима енергийна борса ЕАД.

3.4. Основна нетна печалба на акция

<i>Основна нетна печалба на акция</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
Средно претеглен брой акции	6 582 860	6 582 860	6 582 040	6 487 155	6 440 641
Нетна печалба за годината (BGN'000)	6 496	2 769	4 336	6 605	4 533
Основен доход на акция (BGN)	0,99	0,42	0,66	1,02	0,70

3.5. Информация, в стойностно и количествено изражение относно основните категории продукти и предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на „Българска фондова борса“ АД като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Основните дейности на „Българска фондова борса“ АД са свързани с:

- организиране на регулиран пазар на финансови инструменти като система за търговия;
- организиране и поддържане на информационна система за търговия с ценни книжа;
- предоставяне на информационни услуги и разпространение на борсова информация;
- създаване и изчисляване на индекси на Българска фондова борса;
- осъществяване на надзор от борсата върху търговията с финансови инструменти на пазарите, организирани от нея.

Във връзка с основната си дейност Българска фондова борса реализира следните основни видове приходи:

- приходи от регистрация и поддържане на регистрацията на финансови инструменти;
- приходи от комисиони за сделки с финансови инструменти;
- приходи от годишни такси за членство;
- приходи от инвестиране на средства;
- приходи от информационни услуги;
- приходи от такси за промяна в параметри на емисиите;
- приходи от такси за достъп до търговската система.

Общата сума на приходите, в т. ч. Финансови приходи и други доходи за 2022 година, е 18 315 хиляди лева, респективно 16 497 хиляди лева за 2021 година.

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Таблица 10: Структура на приходите от договори с клиенти:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Оперативен сегмент "Търговия с електрическа енергия"	14,084	13,039
Такси за търговия с електрическа енергия	10,777	10,393
Годишна такса	1,929	1,835
Такси за докладване на данни	411	316
Такси участие	216	186
Такси обучение	161	105
Неустойки	81	-
Други такси	509	204
Оперативен сегмент "Регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия"	1,061	1,048
Такси за регистрация на дружества	899	848
Такси за членство	132	135
Такси за промяна на параметри на емисии	22	48
Такси за неразкриване на информация и такси за временно спиране от търговия	8	17
Оперативен сегмент „Информационно обслужване“	866	920
Такси за информационно обслужване	786	821
Такси за докладване на данни ОМП	70	61
Комисионни за посредническа дейност	-	29
Такси за право на ползване на търговска марка	10	9
Оперативен сегмент „Търговия с финансови инструмент“	1,247	1,017
Комисиони за сделки на Борсата	1,129	900
Месечни комисионни за достъп до търговия	94	91
Такси за поддържане неприсъствени работни станции	23	26
Финансови санкции на членовете на Борсата	1	-
Общо	17,258	16,024
<i>Изплатени и получени суми, плащани от името на трети лица през периода (компенсации за крайни потребители)</i>		
(Приложение 2.7 към консолидирания финансов отчет)		
Изплатени компенсации към крайни потребители на електрическа енергия	(288,983)	(19,186)
Получени средства от ФСЕС	263,555	-
Получени средства от Министерство на енергетиката	25,428	19,186
	-	-

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

3.6. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента.

Таблица 11: Структура на приходите за 2022 г. и сравнение спрямо 2021 г.:

	2022		2021	
	BGN '000	%	BGN '000	%
Приходи от договори с клиенти	17 258	94.23%	16 024	97,13%
Други доходи от дейността	400	2.18%	301	1,82%
Финансови приходи	657	3.59%	172	1,04%
Общо	18 315		16 497	

Към 31.12.2022 г. Групата е реализирала приходи от български клиенти в размер на 14,737 хил. лв. (31.12.2021 г.: 15,324 хил. лв.), а приходите от чуждестранни клиенти са в размер на 2,521 хил. лв. (31.12.2021 г.: 700 хил. лв.).

3.7. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на група Българска фондова борса

През текущата година не са сключвани големи сделки и такива от съществено значение за дейността на група Българска фондова борса.

3.8. Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента.

Основен собственик

Държавата чрез Министерство на финансите притежава 50,05 % от акциите в основния акционерен капитал на Борсата и упражнява контрол върху финансовата и оперативната политика на дружеството-майка.

Предприятие с квалифицирано участие от страна на държавата

Държавата чрез Министерство на финансите притежава пряко 43,7 % от акциите в основния акционерен капитал на Централен депозитар АД и притежава значително влияние. Последното е свързано лице с Борсата, доколкото и в двете дружества държавата има квалифицирано участие. Българска фондова борса АД закупи акции от увеличението на капитала в Централен депозитар АД 10 броя акции за стойност 6 хил. лева. Към 31.12.2022 г. акционерното участие е 4,51 % (31.12.2021 г.: 6,21 %).

Съвместно дружество

Борсата притежава 33.33 % от капитала на СЕЕ Линк ДОО, Скопие, което е съвместно дружество, считано от 15.04.2014 г. като осъществява съвместен контрол върху финансовата и оперативната му политика

Асоциирани дружества

На 21 април 2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД учредяват Клиър Екс АД (Clear EX) с капитал 100 хил. лв. Предметът на дейност на Клиър Екс АД е извършване на услуги като клирингова къща, във връзка със сделки с електрическа енергия, природен газ и стоки, сключени на организиран пазар, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 100 хил. лв., разпределен в 100 000 броя безналични поименни акции с право на глас и с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%.

През м. декември 2020 г. по решение на акционерите на Извънредното Общо събрание на акционерите на Клиър Екс АД от 16.12.2020 г., и в съответствие с решение и протокол на Съвета на директорите на Българска Фондова Борса АД № 78 от 15.12.2020 г., в качеството си на притежател на 40,000 броя акции, БФБ участва в предложеното увеличение в капитала на Клиър Екс АД, чрез издаване на нови 400 000 броя обикновени, поименни, безналични акции, при следните условия:

БФБ АД записва и придобива, част от новите акции, които съответстват на дела преди увеличението на капитала 40 %, а именно 160,000 броя нови акции, при спазване на предвидените в действащото законодателство изисквания и ограничения.

Срещу записаните акции Борсата е направила вноски в общ размер, равен на номиналната стойност на 160 000 лева чрез: а) парична вноска в размер 139 880 лева и б) непарична вноска (апорт) на притежаваните от БФБ АД 40 броя акции от капитала на „Централен Депозитар“ АД на стойност 20 120 лева в съответствие със заключение на тройна оценителска експертиза от 08.09.2020 г. Към отчетната стойност на инвестицията са капитализирани допълнителни разходи за юридически консултации общо в размер на 6 хил. лв.

На 21 април 2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД учредяват БД КОНСУЛТИ ООД. Предметът на дейност на БД КОНСУЛТИ ООД включва административно, финансово и деловодно обслужване, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 5 хил. лв., разпределен в 5,000 дяла с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 50.02% и 49.98%.

През 2022 г. капиталът на дружеството е увеличен на 100 хил. лв., като е разпределен в следното отношение - ЦД АД 42,5%, Клиър екс АД 33% и БФБ АД 24,5%.

Към 31 декември 2022 г., дружеството е извършило преглед за обезценка на инвестициите в асоциирани дружества и не са били установени индикатори за това, че балансовата стойност на инвестициите надвишава тяхната възстановима стойност.

Предприятия, в които лице от ключовия управленски персонал на дружеството-майка едновременно взема участие в ръководството му като изпълнителен директор/управител, т.е. има управленска власт в това предприятие:

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Към 31.12.2022 г. предприятия, които имат подобна свързаност са: „Юробанк България“ АД, „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, Сдружение СК „ДФС-Локомотив София“, „Дайк -Имоти“ ООД, „СФБ Капиталов пазар“ АД, „СИПКА“ ЕООД, „Импакт Оценители“ ООД, „Сее Линк“ ДОО, „Иизи Трейд“ ЕООД, Елана Трейдинг“ АД, „Елана Финансов Холдинг“ АД „Централен депозитар“ АД.

Към 31.12.2021 г. предприятия, които имат подобна свързаност са: „Юробанк България“ АД, „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, Сдружение СК „ДФС-Локомотив София“, „Дайк -Имоти“ ООД, „СФБ Капиталов пазар“ АД, „СИПКА“ ЕООД, „Импакт Оценители“ ООД, „Сее Линк“ ДОО, „Иизи Трейд“ ЕООД, Елана Трейдинг“ АД, „Елана Финансов Холдинг“ АД „Централен депозитар“ АД.

Сделки със свързани лица

Общият размер на сделките със свързани лица са, както следва:

Таблица 12: Сделки със свързани лица

Продажби на свързани лица	Свързано лице	31.12.2022	31.12.2021
		BGN '000	BGN '000
Получен дивидент	Централен Депозитар АД	8	5
Наем на офис и оборудване	Централен депозитар АД	25	-
Продажба на услуги	Централен депозитар АД	2	-
Такса сделки, членство, такса интернет търговия	Бенчмарк Финанс АД	-	3
Такса сделки, членство, такса интернет търговия	Юробанк България АД	15	10
Продажба на услуги	БД Консулти ООД	6	8
Такса поддържане на ЦК	Министерство на Финансите	2	3
Общо		58	29

Доставки от свързани лица	Свързано лице	31.12.2022	31.12.2021
		BGN '000	BGN '000
Счетоводно и административно обслужване	БД Консулти ООД	614	475
Консултантски услуги	БД Консулти ООД	130	-
Поддръжка офис	БД Консулти ООД	81	-
Такса съхранение на парични средства	Юробанк България АД	7	4
Информационно обслужване	Централен депозитар АД	35	3
Консултантски услуги	Ключов управленски персонал	-	72
Общо		867	554

Закупуване, падеж и открити разчети с облигации, издадени от основния собственик (Министерство на финансите)

През 2022 г. дружеството е закупило държавни ценни книжа – левови облигации, закупени със скonto в размер на 190 х.лв., издадени от Министерство на финансите на Република България.

През 2022 г. е падежирала емисия държавни ценни книжа – левови облигации в размер на 550 х.лв., издадени от Министерство на финансите на Република България.

Получената лихва по емисиите ценни книжа за 2022 г. е в размер на 84 х.лв (2021 г. 84 х.лв.).

Откритите разчети с Министерство на финансите по отношение на финансови активи по справедлива стойност през ДВД – ДЦК, издадени от МФ към 31.12.2022 г. са в размер на 1,043 х.лв. (31.12.2021 г.: 1,775 х.лв.).

Откритите разчети с Министерство на финансите по отношение на финансови активи по амортизирана стойност – ДЦК, издадени от МФ към 31.12.2022 г. са в размер на 192 х.лв. (31.12.2021 г.: няма).

Предоставени обезпечения на свързани лица

Към 31.12.2022 г. Българска фондова борса АД е предоставила финансово обезпечение по ЗДФО с прехвърляне на собствеността върху парични средства в размер на 400 х. лв., по кредит, предоставен от банка на асоциираното дружество БД Консулти ООД.

Срокът на ангажимента е до 20.12.2023 г. или до пълното погасяване на всички задължения на кредитната експозиция на асоциираното дружество в банката.

Разчети със свързани лица

Разчетните взаимоотношения със свързани лица включват вземания по продажби към 31.12.2022 г.: 7 х.лв., от които 6 х.лв. от Централния Депозитар АД и 1 х.лв. от БД Консулти ООД (31.12.2021г.: 4 х.лв.) и задължения за доставки в размер на 70 х.лв. към БД Консулти ООД (31.12.2021г.: 13 х.лв.).

През 2022 г. е получен дивидент в размер на 8 х.лв. от Централен Депозитар АД (2021 г.: 5 х.лв.).

Групата има открити разплащателни сметки в „Юробанк България“ АД. Наличните към 31.12.2022 г. парични средства по сметки в банката са 61,882 х. лв. (31.12.2021 г. 72,915 х. лв.).

3.9. Информация за събития с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка за влиянието им върху резултатите през текущата година.

Основно влияние върху реализираните от „Българска фондова борса“ АД приходи и през 2022 г. продължава да оказва икономическата конюнктура и обусловената от нея ниска инвеститорска активност на капиталовия пазар.

Очаква се с Пазара за растеж на малки и средни предприятия BEAM, новият пазар за чуждестранни финансови инструменти BSE International и другите инициативи на Борсата да се окаже положителен ефект върху пазара на финансови инструменти в дългосрочен план.

През 2022 г. не са налице събития и показатели с необичаен характер, които да имат съществено влияние върху дейността на група Българска фондова борса, с изключение на начислената обезценка на съдебно вземане – виж Приложение 8 към консолидирания финансов отчет.

3.10. Информация за сделки, водени извънбалансово

Във връзка с Правилата за работа на организиран борсов пазар Групата чрез дъщерното дружество БНЕБ ЕАД е получила банкови гаранции в размер на 168,913 хил. лв.

Групата има сключени договори за кредити тип овърдрафт с четири банкови институции на обща

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

стойност 100 000 хил. лв., като към 31.12.2022 г. цялата сума е неусвоена. През годината са усвоени и върнати в рамките на два дни общо 9,731 хил. лв. по договори за овърдрафт.

3.11. Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране

3.11.1. Инвестиции в съвместни дружества

Информацията по тази точка, съвпада с изложената в т.3.8 от настоящия доклад

3.11.2. Инвестиции в асоциирани дружества

Информацията по тази точка, съвпада с изложената в т.3.8 от настоящия доклад

3.11.3. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност:

Информация за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност е подробно оповестена в бележка 17.1 към Консолидирания финансов отчет.

3.11.4. Дългови инвестиции, оценявани по амортизирана стойност:

Информация за дългови инвестиции, оценявани по амортизирана стойност е подробно оповестена в бележка 17.2 към Консолидирания финансов отчет.

3.12. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати.

Информация по тази точка може да бъде открита в приложение № 24 към годишния консолидиран финансов отчет на Българска фондова борса АД за 2022 г.

Групата има сключени договори за кредити тип овърдрафт с четири на брой банкови институции на обща стойност 100 000 хил. лв., като към 31.12.2022г. цялата сума е неусвоена. През годината са усвоени и върнати в рамките на два дни общо 9,731 хил. лв. по договори за овърдрафт.

3.13. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период

През 2022 година няма нова емисия ценни книжа.

3.14. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

През 2022 г. Българска фондова борса не е публикувала прогнози за очакваните финансови резултати.

3.15. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им

Управлението на финансовите ресурси е фокусирано върху планирането на очакваните резултати по различните приходоизточници и оптимизиране на променливите разходи с цел минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Групата.

Управлението на риска в Групата се осъществява текущо от оперативното ръководство на дружеството-майка съгласно политиката, определена от Съвета на директорите. Съветът на директорите е приел основни принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

С управлението на капитала Групата цели да създава и поддържа възможности тя да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура.

И през 2022 г. стратегията на ръководството на дружеството-майка беше да се работи изцяло със собствени средства, генерирани от стопанската ѝ дейност, без да ползва привлечени заемни средства. Тя остава непроменена спрямо 2021 г.

Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Дружеството-майка традиционно финансира дейността си от собствените си генерирани печалби и чрез своите акционери, без използване на дългов капитал.

3.16. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност

На 16 февруари 2023 г. четиринадесет европейски борсови групи, сред които и Българска фондова борса, присъстващи в двадесет и шест държави-членки на ЕС, обявиха съвместна инициатива за участие в бъдещия процес на подбор за предоставяне на консолидирани пазарни данни (consolidated targe - CT) за акции в Европейския съюз. Проектът е в отговор на предложението на Европейската комисия за консолидиране на пазарни данни, което да допринесе за развитието на Съюза на капиталовите пазари.

Участващите борси, крайъгълни камъни на финансовите пазари в цяла Европа с десетилетия опит в управлението на критична пазарна инфраструктура, подписаха споразумение за създаване на съвместна компания (joint venture), която ще оцени и подготви кандидатура като доставчик на консолидирани пазарни данни в бъдещ процес на подбор. Участниците са признати специалисти в предоставянето на надеждни и висококачествени пазарни данни и са в добра позиция да създадат такъв доставчик бързо, ефективно и според най-високите оперативни стандарти.

Проектът ще се съсредоточи върху създаването на доставчик, предназначен да осигури изчерпателен,

стандартизиран и последователен източник на пазарни данни и ще се стреми да си сътрудничи с регулаторите за разработване на оптималното решение за инвеститорите.

Чрез тази съвместна компания участващите борси, като ключови играчи в екосистемата на капиталовите пазари на ЕС, потвърждават своя ангажимент за насърчаване на отворената стратегическа автономия на ЕС.

3.17. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата икономическа група

През 2022 г. не са настъпвали промени в основните принципи на управление на „Българска фондова борса“ АД и дъщерните ѝ дружества „Българска независима енергийна борса“ АД и „Файненшъл Маркет Сървисис“ ЕООД.

3.18. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

Дружествата от групата са приели и прилагат правила и процедури, регламентиращи ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация от Групата. В правилата детайлно са описани различните видове информация, създавани и разкривани от дружествата от групата, процесите на вътрешнофирмения документооборот, различните нива на достъп до видовете информация на отговорните лица и сроковете за обработка и управление на информационните потоци. Създадената система за управление на рисковете осигурява ефективното осъществяване на вътрешен контрол при създаването и управлението на всички фирмени документи в т.ч. финансовите отчети и другата регулирана информация, която Групата е длъжна да разкрива в съответствие със законовите разпоредби.

3.19. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година

След провеждане на конкурсна процедура по правила, приети от Министъра на финансите, в рамките на срока по пар.3, ал.4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за публичните предприятия, с решение на извънредно Общо събрание на акционерите проведено на 10.12.2020 г., са избирани за членове на Съвета на Директорите на „Българска Фондова Борса“ АД, с пет годишен мандат – Асен Василев Ягодин, Маню Тодоров Моравенов, Васил Димитров Големански, Радослава Георгиева Масларска и Христина Стефанова Пендичева. Получено е одобрение от КФН на 21.01.2021 г. и промяната е вписана в Търговският регистър на 29.01.2021 г.

През месец декември 2022 г. на основание на Закона за публичните предприятия и „Правилата за провеждане на конкурс за номиниране и за избор на членове на Съвета на директорите на „БЪЛГАРСКА НЕЗАВИСИМА ЕНЕРГИЙНА БОРСА“ ЕАД“, Комисията за номиниране на кандидати за избор на членове на Съвета на директорите на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД проведе конкурс за членове на СД на БНЕБ. С оглед на резултатите от конкурса и тримата кандидати бяха класирани успешно и предложени на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД, като едноличен собственик на капитала, за избирането им като членове на Съвета на директорите на БНЕБ.

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД избра Съвет на директорите на БНЕБ в състав: Константин Валериев Константинов, Любомир Николаев Бояджиев и Тодор Радославов Ханджиев.

По същото време беше проведен и конкурс за номиниране и избор на управител на другото дъщерно дружество, „Файненшъл Маркет Сървисиз“ ЕООД. Комисията за номиниране в съответствие с Методиката за оценка към „Правила за провеждане на конкурс за номиниране и за избор на управител на Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД“, класира успешно и предложи на Съвета на директорите кандидатурата на Гергана Василич Пападопулу и тя беше избрана от Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД за Управител на „Файненшъл Маркет Сървисиз“ ЕООД.

3.20. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата.

На основание чл. 12, ал. 1 от НАРЕДБА № 48 на КФН от 20 март 2013г. ; изм. и доп., бр. 41 от 21.05.2019г.; изм., бр. 66 от 20.08.2019г.; изм. и доп., бр. 61 от 10.07.2020г.; изм., бр. 60 от 20.07.2021 г.; изм. и доп., бр. 64 от 03.08.2021 г., Българска фондова борса АД изготвя и разкрива самостоятелен документ към годишния финансов отчет - Доклад на съвета на директорите относно прилагане на политиката за възнагражденията на членовете на съвета на директорите на дружеството.

Докладът съдържа програма за прилагане на политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на Директорите на дружеството, приета от Редовното годишно общо събрание на акционерите на Дружеството от 09.05.2013 г. На извънредно общо събрание, проведено на 10.12.2020 г. бе приета нова политиката за възнагражденията на членовете на Съвета на Директорите на дружеството.

Член на Управителен орган		Получена суми и непарични възнаграждения (лева)
Асен Ягодин	СД на БФБ	45 937.97
Васил Големански	СД на БФБ	45 937.97
Маню Моравенов	СД на БФБ	156 437.98
Радослава Масларска	СД на БФБ	45 937.97
Христина Пендичева	СД на БФБ	45 937.97
Гергана Пападопулу	Управител ФМС	41 193.99
Константин Константинов	СД на БНЕБ	135 000
Любомир Бояджиев	СД на БНЕБ	51 000
Тодор Ханджиев	СД на БНЕБ	51 000

За членовете на управителните органи няма условни или разсрочени възнаграждения възникнали през годината, нито такива, които се дължат към по-късен момент, както и суми, дължими от Дружеството или неговото дъщерно предприятие за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

3.21. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

Към 31.12.2022 г. година членовете на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД, управителят на „Файненшъл маркет сървисиз“ ЕООД и членовете на Съвета на директорите на „БНЕБ“ ЕАД не притежават акции от капитала на дружеството. БФБ АД, Файненшъл маркет сървисиз ЕООД и БНЕБ ЕАД нямат назначени прокуристи.

Няма други членове на висшия ръководен състав на дружествата от Групата, освен членовете на СД, съответно управителя на дъщерното дружество Файненшъл маркет сървисиз ЕООД.

На членовете на СД на БФБ АД не са предоставени опции върху акциите на дружеството-майка.

На управителя на Файненшъл маркет сървисиз ЕООД не са предоставени опции върху капитала на дъщерното дружество, нито върху акции на БФБ АД.

На членовете на СД на БНЕБ ЕАД не са предоставени опции върху акциите на дружеството-майка, нито върху акции на самото дъщерно дружество БНЕБ ЕАД.

3.22. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери

На дружеството не са известни договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

3.23. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно

Ръководството на дружеството-майка, още в предходни периоди (преди 2021 г.), е взело решение за признаване на 100 % обезценка на цедирано вземане по депозит в банка поставена първоначално под специален надзор през месец юни 2014 г. и в следствие обявена в несъстоятелност през м. април 2015 г. Вземането е с брутен размер 1,214 х.лв. (Приложение № 23).

Съгласно договора за цесия от 2014 г. продажната цена за цедираното вземане се заплаща при условията на разсрочено плащане. През 2017 г. в СГС е заведено търговско дело по предявени от синдиките на банката срещу длъжника искиове за обявяване за недействително спрямо кредиторите на несъстоятелността на извършено от длъжника прихващане с придобитите по договора вземания. Допълнително, в договора за прехвърляне на вземането от 2014 г. длъжникът по вземането и дружеството изрично са се договорили, в случай че в който и да било момент след сключването на споразумението възникне спор относно действителността на прихващането, сроковете за заплащане

от страна на цесионера на вноските от продажната цена и дължимата върху нея лихва спират да текат между страните до приключването на съответното съдебното производство по разрешаване на спора с влязло в сила съдебно решение.

Преценката за размера на признатата 100% обезценка в предходни години е направена от ръководството на база експертно юридическо мнение и на базата на решението по делото на Софийски градски съд от 2019 г. обявяващо за недействително по отношение на кредиторите на несъстоятелността на банката в несъстоятелност на прихващането на насрещни вземания между длъжника и дружество, което в последствие е обжалвано.

Със свое решение от 2021 г. Конституционният съд на РБ обявява за противоконституционни определени разпоредби на Закона за банковата несъстоятелност и на Закона за банковата несъстоятелност. Решението на Конституционния съд на РБ създава благоприятно условия за реализиране правата на дружеството по договора за цесия от 2014 г. Съответно, с решение от 2021 г. на Апелативен съд - София е отменено решението на Софийски градски съд от 2019 г., с което на основание на Закона за банковата несъстоятелност (чл. 59, ал.5) е обявено за недействително по отношение на кредиторите на несъстоятелността на банката в несъстоятелност.

Решението на Апелативен съд - София е обжалвано пред Върховия касационен съд (ВКС), но с окончателно определение от 2022г. на ВКС касационната жалба не е допусната за разглеждане по същество и решението на Апелативен съд - София от 2021 г. е влязло в сила.

Съответното съдебното производство по спора е приключило с влязло в сила съдебно решение на Апелативния съд през 2022 г., което установява, че цесията не е недействителна и длъжникът следва, по силата на споразумението, да продължи плащанията.

Към 31.12.2022 г. ръководството отново е направило анализи преценка за събираемостта на вземането, като е взело предвид новонастъпилите обстоятелства. За целта то е разработило три сценария за очаквано развитие на процеса по събирането на вземането, като са взети под внимание както дългия период, в който вземането остава несъбрано, вкл. и лихви по него, така и несигурностите по отношение на финансовото състояние, платежоспособност и намерения на длъжника за обслужване на цесията, както и фактът, че все още не са в ход каквито и да било действия по него. Също така, към настоящия момент в Групата не е постъпвала официална информация от цесионера относно и във връзка с влязлото на 14.11.2022г. в сила съдебно решение на Апелативния съд.

По горепосочените обстоятелства и факти, ръководството на Групата е преценило, че въпреки позитивния развой на съдебното дело, все още е налице много висока несигурност относно вероятността за събиране на вземането по договора за цесия, давайки най-голям относителен дял на сценария за събиране на сума по договора в минимален размер. Поради това обезценката от 100% не е коригирана към 31.12.2022 г.

Към 31.12.2022 г. са налице изискуеми, непогасени на падежа и неоспорени вземания на дъщерното дружество БНЕБ ЕАД в размер на 6 746 828,85 лв. с вкл. ДДС, от търговския участник „ЕНЕРДЖИ ПАУЪР“ ЕООД – в несъстоятелност за доставена и приета електрическа енергия на пазарен сегмент „Ден напред“.

БНЕБ ЕАД е подало молба, на основание чл.629, ал.4 от ТЗ, във вр. с чл.625 от ТЗ, за присъединяване като кредитор в производството по търг. дело № 2347/2018 г. по описа на СГС, Търговско отделение, VI-7 състав, образувано по подадена молба от „ПАН ИНТЕРТРЕЙД“ ЕООД за откриване на производство

по несъстоятелност на длъжника „ЕНЕРДЖИ ПАУЪР“ ЕООД.

С Решение № 260112 от 06.10.2020 г. на Софийски градски съд, Търговско отделение, 7-ми състав, постановено по т.д.н. № 2347/2018 г., съдът открива производство по несъстоятелност на „Енерджи Пауър“ ЕООД, обявява неплатежоспособността на дружеството, определя за начална дата на неплатежоспособността 18.09.2018 г., назначава временен синдик, обявява в несъстоятелност „Енерджи Пауър“ ЕООД, постановява прекратяване на дейността на предприятието, лишава „Енерджи Пауър“ ЕООД от правото да управлява и да се разпорежда с имуществото, включено в масата на несъстоятелността, налага обща възбрана и запор върху имуществото на „Енерджи Пауър“ ЕООД, постановява започване на осребряване на имуществото, включено в масата на несъстоятелността и разпределение на осребреното имущество.

В законостановения срок кредиторът БНЕБ предяви вземанията си от ЕНЕРДЖИ ПАУЪР – в несъстоятелност, ЕИК 202718713, общо в размер от 8 265 198,91 (осем милиона двеста шестдесет и пет хиляди сто деветдесет и осем лева и деветдесет и една стотинки). На 27.11.2020 г. в ТРРЮЛНЦ по партидата на длъжника е обявен списък на приетите и неприетите от синдика вземания на кредиторите на „Енерджи Пауър“ ЕООД – в несъстоятелност, ЕИК: 202718713, като вземанията на БНЕБ ЕАД са включени в пълен размер в Списъка на приетите вземания, като възражения по чл.690, ал.1 от ТЗ не са постъпили срещу размера на така приетите вземания. Към 31.12.2022 г. Съдът все още не е постановил Определение по чл.692 от ТЗ по възраженията, производството по разглеждане на постъпилите възражения е приключило на 23.03.2021 г., законоустановеният срок за произнасяне на съда по всички постъпили възражения и одобряване на списъка с приетите вземания е 14-дневен, като определението на съда подлежи на обявяване в ТРРЮЛНЦ.

Решение №260112 от 06.10.2020 год. на Софийски градски съд по т.д.н. № 2347/2018 г., в частта относно определената с него начална дата на неплатежоспособността на “Енерджи Пауър” ЕООД, е потвърдено с Решение №393 от 30.06.2021 год. на Апелативен съд – София, постановено по в.т.д. №385/2021 год., също приложено към исковата молба. Към 31.12.2022 г. решението е обжалвано пред Върховния касационен съд на Република България от страна на „Елпро България“ ЕООД.

По силата на Определение от 16.03.2022 г. по т.д. № 174 по описа за 2022 г. на ВКС, Търговска колегия, I отделение /Приложение № 1.1/, съдът не допусна касационно обжалване на Решение №393 от 30.06.2021 год. на Апелативен съд – София, постановено по в.т.д. №385/2021 год. по подадената от кредитора “Елпро България” ЕООД касационна жалба. Предвид горното, Решение №260112 от 06.10.2020 год. на Софийски градски съд по т.д.н. № 2347/2018 г. по отношение на прогласяване на началната дата на неплатежоспособност на длъжника “Енерджи Пауър” ЕООД (в несъстоятелност) е влязло в законна сила на 16.03.2022 г.

На 20.03.2023 г. съдът е постановил и изменил списъка на приетите вземания на кредиторите на длъжника в несъстоятелност (Приложение № 23 към консолидирания годишен финансов отчет) на дъщерното дружество БНЕБ ЕАД като е оставил без уважение възраженията на БНЕБ ЕАД срещу списъка на приетите вземания, в частта относно размера на вземанията на определени кредитори. На проведеното на 11.04.2023 г. събрание на кредиторите е съобщено, че по силата на издаден акт за прихващане и възстановяване е извършено прихващане на насрещни, еднородни и изискуеми вземания, с което всички приети публични вземания по одобрените списъци в производство по несъстоятелност, се считат за погасени чрез прихващане до размера на по-малкото от насрещните задължения. Реализацията на това решение е в процедура. При оценката на съдебното вземане са взети предвид и всички събития и развития по делото, вкл. и тези след отчетната дата, до датата на одобрение на настоящия консолидиран отчет.

Към 31 декември 2022 година във връзка с развитието и наличието на допълнителна информация по делото за несъстоятелност на длъжника, вкл. наличие на информация за списъка на приети вземания и масата на несъстоятелността, ръководството на дружеството и респ. ръководството на Групата са направили подробен анализ и преценка за събираемостта на вземането и са взели решение за признаване на обезценка за кредитни загуби по него при прилагане на вероятностно-претеглен модел на конкретно разработени сценарии за погасяване на вземането. За целта са използвали актуализирано експертно правно становище за статуса на казуса, както и правни и стопански документи, финансови данни и друга информация. На база на този анализ, ръководството е признало обезценка в консолидирания отчет за всеобхватния доход в размер на 2,965 х. лв. за 2022 г.

3.24. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция

Съгласно сключен трудов договор от 01.01.2021 г., Директор за връзки с инвеститорите на Българска фондова борса е Миглена Димитрова.

тел. за контакти: 02 937 0940, e-mail: ir@bse-sofia.bg

3.25. Информация относно ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.

Няма ценни книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка.

3.26. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Към 31.12.2022 г. единствено Министерство на финансите притежава дял от капитала на дружеството, който надхвърля 5%, а именно 50,05%.

3.27. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Няма акционери със специални контролни права.

3.28. Споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Няма споразумения между акционерите, които да са известни на дружеството.

3.29. Съществени договори на дружеството, които пораждаат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите, когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на дружеството; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

Няма такива договори.

3.30. Промени в цената на акциите на дружеството

Графика 7: Движение на цената на акциите на „Българска фондова борса“ АД и изтъргувани лотове през 2022 г.

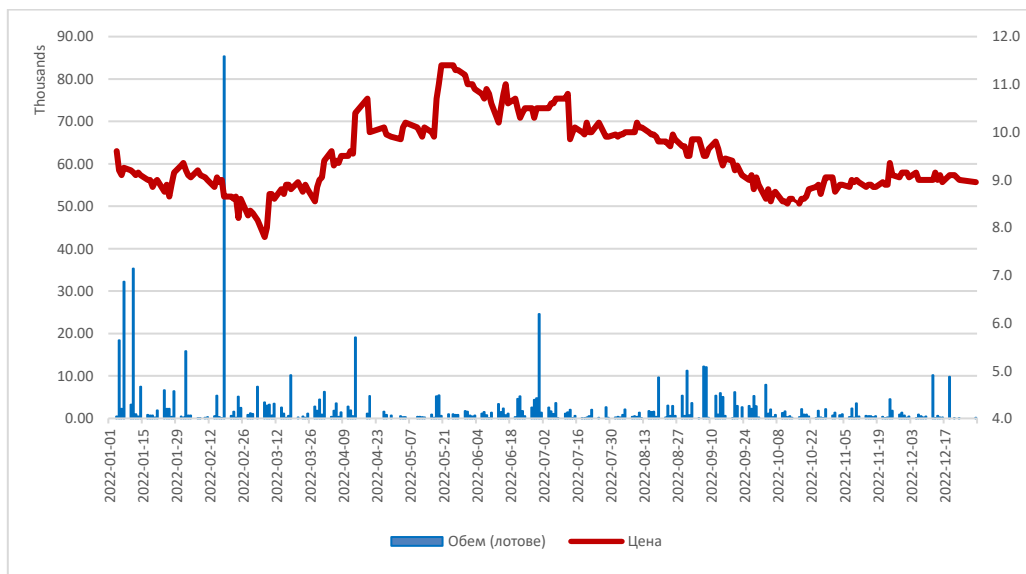

Таблица 13: Обем, оборот и брой сделки с акции на „Българска фондова борса“ – сравнение

период	лотове	оборот (лв.)	брой сделки	% Промяна		
				лотове	оборот	брой сделки
Q1'21	186 801	907 144	302	272,69	294,38	102,68
Q2'21	122 254	736 520	262	584,86	817,37	285,29
Q3'21	349 688	3 009 693	573	1575,31	3202,49	941,82
Q4'21	362 702	3 157 070	728	342,19	717,59	538,6
Q1'22	294 179	2 487 261	858	57,48	174,19	184,11
Q2'22	133 578	1 375 281	828	9,26	86,73	216,03
Q3'22	139 283	1 344 258	917	-60,17	-55,34	60,03
Q4'22	72 353	644 520	433	-80,05	-79,58	-40,52

4. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

На 20.03.2023 г. съдът е постановил и изменил списъка на приетите вземания на кредиторите на длъжника в несъстоятелност (Приложение № 23 към консолидирания годишен финансов отчет) на дъщерното дружество БНЕБ ЕАД като е оставил без уважение възраженията на БНЕБ ЕАД срещу списъка на приетите вземания, в частта относно размера на вземанията на определени кредитори. На проведеното на 11.04.2023 г. събрание на кредиторите е съобщено, че по силата на издаден акт за прихващане и възстановяване е извършено прихващане на насрещни, еднородни и изискуеми вземания, с което всички приети публични вземания по одобрените списъци в производство по

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

несъстоятелност, се считат за погасени чрез прихващане до размера на по-малкото от насрещните задължения. Реализацията на това решение е в процедура. При оценката на съдебното вземане са взети предвид и всички събития и развития по делото, вкл. и тези след отчетната дата, до датата на одобрение на настоящия консолидиран отчет.

Не са настъпили други събития след 31 декември, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания.

4.1. БФБ и община Стара Загора подписаха Споразумение за сътрудничество в сферата на инвестициите

В гр. Стара Загора, на 12 януари 2023 г., Българска фондова борса и Община Стара Загора подписаха Споразумение за сътрудничество и вече активно ще си съдействат за привличането на потенциални инвеститори към региона, както и да работят в подкрепа на компаниите с интерес да се листнат на пазарите на БФБ. Това е първото подобно споразумение на Борсата с община в България. „В лицето на БФБ, община Стара Загора има надежден партньор в споделената ни мисия да развиваме капиталовите пазари в България и да популяризираме възможностите предоставени чрез борсово финансиране сред компаниите от града и региона. Това партньорство е важна стъпка към осъществяването на редица инициативи с обучителна и практическа насоченост, които ще помогнат на инвеститори от цяла България да научат повече за обещаващи компании от Стара Загора. Отваряме и директен канал за комуникация за компании, търсещи финансиране, с представители на БФБ, където свободно да се обсъждат различните възможности за набиране на капитал.“, каза доц. д-р Маню Моравенов, изпълнителен директор на БФБ.

От думите му стана ясно още, че Стара Загора не е избрана случайно за пилотна община. Показателите, които бизнесът следи, тук са изключително добри, като тя е изпреварила дори Бургас по отношение на ръста на БВП.

„Щастливи сме да анонсираме партньорството ни с БФБ и да започнем съвместна работа по планираните инициативи, които несъмнено ще са от полза за бизнеса в Стара Загора. Вярвам, че Стара Загора ще заеме своето заслужено пионерско място като предпочитана инвестиционна дестинация в България“, заяви Живко Тодоров, кмет на Стара Загора. „В момента имаме една почти изцяло заета модерна индустриална зона – „Загоре“, работим активно по придобиването на терена на летището, защото имаме необходимост от големи перспективни площи, с които да отговорим на нуждите на инвеститорите. Стара Загора има безапелационни предимства, не само защото географското ни положение е благоприятно. Имаме ниски нива на основните данъци и такси – за данък сгради се плащат 1.45 промила, за сравнение в Бургас - 1.75, а в Столична община - 1.875. Гражданите дължат и по-малка такса смет -от 0.4 до 4 на сто, а за бизнеса нивата ни са най-изгодни, защото перото е голямо, а спестените средства могат да се насочат за други цели. Това е нашата подкрепа – реална и работеща. Ниски нива държим и при данъците за възмездно придобиване на имущество и върху тези за даренията. Градският ни транспорт също е с конкурентни цени и редица облекчения за хората“, допълни още кметът Тодоров.

Като част от споразумението, БФБ и Община Стара Загора планират още тази година да организират и провеждат съвместни специализирани обучения, кръгли маси, конференции и други събития съобразно потребностите на практиката.

5. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ В ДЕЙНОСТТА НА „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА“ АД ПРЕЗ 2023 Г.

5.1. През 2023 г. основните приоритети в дейността Българска фондова борса ще бъдат насочени в следните направления:

- Създаване на борсов индекс на дружествата с най-устойчиво представяне, както и на индекс на компаниите на пазар beam;
- Създаване на възможност за дистанционно сключване и регистрация на договори за заемане на финансови инструменти;
- Реализиране на IPO на големи бизнеси в България;
- Реализиране на по-големи дългови емисии (облигации и ДЦК);
- Реализиране на програми за индивидуални инвеститори в ДЦК;
- Популяризиране на Пазара за растеж на малки и средни предприятия (МСП) BEAM (Bulgarian Enterprise Accelerator Market), чрез информационни кампании в социални и традиционни медии; провеждане на събития с Асоциациите на стартапите, финтех компаниите и инвеститорите в рисково и дялово финансиране и водещи бизнес организации в страната. Провеждане на интензивни комуникационни кампании съпътстващи подготовката и листването на компании на Пазара за растеж на МСП BEAM;
- Продължение на програмата beamUpLab и разширяване на инициативите с други ключови финансови институции (Фонд на фондовете, ББР, ЕБВР, ЕИФ) за структуриране на възможности за финансиране на компаниите чрез борсата;
- Популяризиране на възможностите за инвестиране във финансови инструменти и привличане на нови индивидуални инвеститори чрез активно участие в комуникационните кампании в процеса по подготовка за листване и самото листване на дружества както на Пазара за растеж на МСП BEAM, така и на Регулирания пазар на БФБ.
- Популяризиране на пазар BSE International;
- Насочване на дейността на борсата в посока устойчиво развитие на компаниите на българския капиталов пазар, създаване на политики, издаване на становища по законопроекти, провеждане на обучения и др. с оглед създаване на добри практики в областта на опазването на околната среда, социалната отговорност и доброто корпоративно управление (ESG) и утвърждаване на Центъра за устойчиви финанси и енергетика, създаден по инициатива на БФБ и БНЕБ, като водещ Think tank в областта на устойчивите финанси и енергетиката.
- Осигуряване на ефективни решения за приключване на сделките, сключени посредством SEE Link с цел максимално удобство за ползвателите ѝ;
- Активно участие във всички дискусии относно налагащи се законодателни промени в областта на търговията с финансови инструменти;
- Подобряване на предлаганите информационни услуги, в т.ч. чрез разнообразяване на предлаганите услуги от дъщерното дружество на Борсата - „Файненшъл маркет сървисиз“ ЕООД. Стартиране и експлоатация на изцяло нова версия на продукта ХЗ *Анализи*.
- Важен приоритет в дейността на БФБ е разширяването на международните контакти и връзки с останалите борсови институции и организации, в регионален, в общоевропейски и световен мащаб;

- Повишаване на финансовата грамотност сред младите хора в България чрез собствени инициативи или активно участие в организирани от други институции и организации дейности.

5.2. Очаквано бъдещо развитие на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД. Проекти за нови технологични решения и пазарен дизайн

През 2022 г. БНЕБ ЕАД участва в три проекта по програмата HORIZON 2020 /H2020/, които са с научна и демонстрационна цел и способстват за пазарната интеграция и интеграцията на ВЕИ на пазарен принцип чрез нови технически и технологични решения.

- **Проект „Interrface“**

БНЕБ ЕАД се присъединява към проекта през август 2018 г. по покана на ТУ-София. Основната тема и цел на проекта е създаване на интегрирана платформа за предоставяне на иновативни мрежови услуги и подобряване на ефективността на електроенергийните системи. Продължителността на проекта е 48 месеца, като дейностите са разпределени в седем работни пакета. Ролята на БНЕБ ЕАД е активно участие в работните групи по проекта и изпълнение на дейности спрямо указанията на проектните координатори по работните групи.

- **Проект „Trinity“**

БНЕБ ЕАД се присъединява към проекта през юни 2019 г. по покана на SEEPEX, като се присъединява към консорциум от 19 компании за участие в проект на тема: H2020-LC-SC3-2018-2019-2020 (BUILDING A LOW-CARBON, CLIMATE RESILIENT FUTURE: SECURE, CLEAN AND EFFICIENT ENERGY). Проектът се нарича TRINITY –Transmission system enhancement of regional borders by means of intelligent market technology. Ролята на БНЕБ ЕАД е активно участие в работните групи по проекта и изпълнение на дейности спрямо указанията на проектните координатори по работните групи.

- **Проект „Farcross“**

БНЕБ ЕАД се присъединява към проекта през юни 2019 г. по покана на ТУ-София, като става част от консорциум от 30 компании за участие в проект на тема: H2020-LC-SC3-2018-2019-2020 (BUILDING A LOW-CARBON, CLIMATE RESILIENT FUTURE: SECURE, CLEAN AND EFFICIENT ENERGY). Проектът се нарича FARCROSS – Facilitating Regional cross-border electricity transmission through Innovation. Ролята на БНЕБ ЕАД е активно участие в работните групи по проекта и изпълнение на дейности спрямо указанията на проектните координатори по работните групи.

5.3. Очаквано бъдещо развитие на „Файненшъл маркет сървисиз“ ЕООД:

Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД постоянно актуализира и подобрява функционалността на платформите, чрез които предоставя услуги на своите клиенти, като се предвижда през 2023 г. да бъде стартирана и нова платформа за финансови анализи x3analytics.

През март 2022 г. стартира и проектът Охуген, който се осъществява съвместно с БФБ и в партньорство с един от водещите стартапи в областта на зелените технологии Plan A. Очакваната дата за реализиране на проекта е февруари 2023 г

През март 2022 г. е добавена нова функционалност на exri.bg, която осигурява на емитентите трансфер към БФБ и обществеността на годишните си финансови отчети в новия ESEF формат.

6. НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

Група Българска фондова борса не осъществява научно изследователска и развойна дейност.

7. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д И 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

Във връзка с решение на общото събрание на акционерите на „Българска фондова борса“ АД (БФБ) от 30.07.2020 г. за изкупуване на 300 000 акции от капитала на БФБ от „Българска независима енергийна борса ЕАД (еднолично контролирано от БФБ), на 22.01.2021 г. в рамките на 3 години. 2020г. започна обратно изкупуване на акции. През 2021 г. беше планирано да бъдат изкупени до 197 000 броя акции с право на глас от капитала на БФБ при спазване на законовите ограничения по чл. 111, ал. 5 от ЗППЦК за максимален годишен обем.

След проведена процедура за избор на лицензиран инвестиционен посредник, чрез който да бъде извършено обратното изкупуване, за посредник на който се дава поръчката за изкупуване е определен ИП КАПМАН АД.

Информацията за обратното изкупуване е разкрита своевременно до КФН, регулирания пазар и обществеността, на основание чл. 17, §1, във вр. с чл. 7 от Регламент №596/2014 на ЕП и на Съвета, както и чл.111, ал.8 и чл. 100 т., ал. 3 и 4 от ЗППЦК.

През 2020 г. са изкупени, както следва:

Дата	Брой акции	Номинална стойност на акциите в лв.	Цена в лв.
16.12.2020 г.	20 000	1,00	4,50
30.12.2020 г.	40 000	1,00	4,90
Общо	60 000		
% от капитала	0,91%		

Сделката на 30.12.2020 г. е вписана в регистъра на Централния депозитар на 04.01.2021 г.

През 2021 г. са изкупени, както следва:

Дата	Брой акции	Номинална стойност на акциите в лв.	Цена в лв.
22.01.2021 г.	50 000	1,00	4,90
25.01.2021 г.	1 000	1,00	4,80
28.01.2021 г.	120	1,00	4,74
02.02.2021 г.	19	1,00	4,88
03.02.2021 г.	11 183	1,00	4,88
04.02.2021 г.	3 648	1,00	4,88
05.02.2021 г.	15 150	1,00	4,88
10.02.2021 г.	1 062	1,00	4,84
11.02.2021 г.	8 938	1,00	4,82
11.03.2021г.	10 000	1,00	4,90
16.03.2021г.	1 100	1,00	4,96

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

18.03.2021г.	230	1,00	4,96
19.03.2021г.	1 100	1,00	4,96
22.03.2021г.	400	1,00	4,96
19.04.2021г.	12 865	1,00	6,00
21.05.2021 г.	10 000	1,00	6,00
30.06.2021 г.	604	1,00	6,00
Общо	127 419		
% от капитала	1,94%		

През 2022г. не са изкупувани акции.

Година	Брой акции	% от капитала
2020 г. - изкупени	60 000	0,91
2021 г. - изкупени	127 419	1,94
2021 г. – продадени	(45 200)	0,68
Общо	142 219	2,85

7.1. Информация за членовете на съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД по чл. 247, ал. 2 от Търговския закон

Заплатите и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал за 2022 г. възлизат на 630 хил. лв. (2021 г.: 660 хил. лв.)

Придобити, притежавани и прехвърлени акции от членове на СД през 2022 г.: няма

Права на членовете на СД да придобиват акции или облигации на Българска фондова борса: няма

Участия на членове на СД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници: няма

Притежаване на над 25 на сто от капитала на друго дружество от членовете на СД:

„Дайк - Имоти“ ООД, „СИПКА“ ЕООД, „Импакт Оценители“ ООД, „Иизи Трейд“ ЕООД.

Участия на членове на СД в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на УС, СД и НС:

Асен Ягодин	Изпълнителен директор на „Юробанк България“ АД, член на Надзорния съвет на „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, член на СД на Сдружение СК „ДФС – Локомотив София“.
Васил Големански	Член на Съвета на директорите и изпълнителен директор на „Централен Депозитар“ АД.
Маню Моравенов	Член на СД на „СФБ Капиталов пазар“ АД, член на НС на „СЕЕ ЛИНК“ ДОО, Скопие
Радослава Масларска	Изпълнителен директор на „Елана Трейдинг“ АД, член на СД на „Елана Финансов Холдинг“ АД
Христина Пендичева	Няма

Договори, сключени от членове на СД или свързани с тях лица по чл. 240б от ТЗ: няма.

7.2. Планирана стопанска политика през 2023 година и очаквани инвестиции и развитие на персонала

През 2023 г. не се планират промени в прилаганата стопанска политика от ръководството на Група Българска фондова борса. През годината не се очаква осъществяването на действия, свързани с промени по отношение прилаганата политика по развитието на персонала.

8. КЛОНОВЕ НА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА

Група Българска фондова борса няма регистрирани клонове в страната и чужбина.

9. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА

Дългосрочна политика на Група Българска фондова борса по отношение управлението на свободните средства на дружеството е инвестирането им във финансови инструменти. Информацията относно инвестициите на Групата към 31.12.2022 г. може да бъде намерена в т. 3.11 от настоящия Доклад.

9.1. Риск на лихвоносните парични потоци

Подробна информация за финансовите рискове е представена в приложение 36 Управление на финансовия риск към Консолидирания финансов отчет за 2022 година.

Като цяло Групата има значителна част лихвоносни активи. Приходите и оперативните парични потоци са стабилни, предвидими и относително слабо зависими от промените в пазарните лихвени равнища, доколкото основната част от лихвоносните активи са с фиксиран лихвен процент – инвестиции по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (в лева и в евро) и инвестиции по амортизирана стойност.

Подробна информация за финансовите активи и пасиви има оповестена в бележки 17 и 32 към Консолидирания финансов отчет.

10. ESG ИНИЦИАТИВИ

10.1. Комитет по устойчивост към „Българска фондова борса“ АД

С решение на Съвета на директорите от 27.01.2023 г. към организационната структура на Българска фондова борса АД бе създаден Комитет по устойчивост.

Комитетът за устойчивост подпомага Съвета на директорите при приемането и изпълнението на мерки, политики и процедури свързани с екологични, социални и свързани със служителите въпроси, както и по въпросите свързани с корпоративното управление.

Комитетът разработва и предлага за одобрение от Съвета на директорите стратегия за корпоративна устойчивост на дружеството в съответствие с приложимите нормативни изисквания.

Структурата подпомага Съвета на директорите при наблюдение на изпълнението на приетата стратегия за корпоративна устойчивост на дружеството и предлага актуализиране на политики и процедури, свързани с изпълнението на стратегията.

10.2. Сдружение център за устойчиви финанси и енергетика;

Българска фондова борса, следвайки мисията за насърчаване на отговорните инвестиции в устойчиво развитие и подобряване на резултатите по отношение на екологично, социално и добро корпоративно управление в България, съвместно с Българска независима енергийна борса са инициатори за създаването на сдружение Център за устойчиви финанси и енергетика (Green Finance & Energy Centre, Зеления център) който да концентрира усилията на бизнеса, държавата и останалите заинтересовани страни в посока трансформация на икономиката и за устойчиво развитие на страната ни.

Green Centre се утвърждава като think tank по темите за устойчиви финанси и енергетика, и си поставя следните цели:

- Да позиционира темите за устойчивите финанси и енергетика на най-високо ниво сред взимашите решения в бизнеса и в държавата;
- Да бъде обединяващ фактор и да води обществения дебат по темите за устойчиви финанси и енергетика в България;
- Да участва в разработването на политики в областта на устойчивите финанси и енергетиката;
- Да бъде част от европейски и глобални мрежи по темите за устойчиви финанси и енергетика и да представя България в тях;
- Да генерира идеи за разработване на методология за индекс, финансови инструменти, базирани на факторите на устойчивост;
- Да популяризира идеите сред заинтересованите лица и обществеността посредством различни обучения, семинари, дискусии и други инициативи.

Над 40 авторитетни личности и лидери в различни сектори на българската икономика са сред участниците в Green Finance & Energy Centre.

10.3. Насоки за ESG отчитане;

От началото на 2022 г. Green Finance & Energy Centre изработи и прие първите и единствени до момента в България Насоки за ESG отчитане. Насоките съдържат методологични препоръки и разработки, които се отнасят до нормите за екологична, социална и корпоративна отчетност не само по отношение на дружествата, чиито ценни книжа се търгуват на капиталовия пазар, но и по отношение на всички компании, които биха желали да следват отговорно поведение. Изложените в Насоките методически подходи имат за цел да насърчат разкриването на допълваща доброволна информация за значими екологични и социални показатели, като се позовават на утвърдени международни стандарти за отчитане на екологични и социални параметри, одобрени за съответната индустрия или сектор.

През август 2022 г. Съветът на директорите на Българска фондова борса също прие да следва Насоките за ESG отчитане. БФБ е убедена, че ESG практиките са основополагащи както за отделните компании, така и за инвеститорите, а фокусът върху ESG може да доведе до подобряване и хармонизиране на корпоративното управление и от там да подпомогне постигането на целите за декарбонизация на икономиката до 2050 г.

Следването на Насоките стимулира ефективното управление и отчетността в компаниите и ползите са както за тях, така и за капиталовия пазар, и икономиката на страната като цяло.

10.4. REFINITIV

През август 2022 г. Българска фондова борса обяви партньорството си с един от водещите световни доставчици на данни и инфраструктура за финансовите пазари – [Refinitiv](#), част от Групата на Лондонската фондова борса (London Stock Exchange Group). [Refinitiv](#) ще управлява и предоставя данни за устойчивото представяне на българските публични компании. Тези данни във вид на рейтинги ще служат за подбор на компаниите, които ще влязат в бъдещия ESG индекс на БФБ, чиято методология се очаква да бъде приета през 2023 г..

„Радваме се, че успяхме да установим това партньорство с [Refinitiv](#) преди стартирането на ESG индекса. Новият индекс ще бъде изграден върху солидни показатели, които са признати като глобален опит и методология. Вярваме, че това ще помогне на българските публични компании да подобрят своите ESG резултати в съответствие със световните стандарти и ще им позволи да допринесат за устойчивото икономическо развитие на България.“, каза доц. д-р Маню Моравенов, изпълнителен директор на БФБ.

„Горди сме да си сътрудним с БФБ и да подкрепим стартирането на нов индекс за устойчивост в България. Тъй като правителствата в глобален аспект следват активни устойчиви икономически програми, ESG е основен приоритет за борсите и компаниите. Нашето сътрудничество осигурява надежден измерител на ефективността на ESG практиките на местните компании, като им позволява да работят за дългосрочна устойчива икономика в страната.“, добави Антонио Де Грегорио, управляващ директор за Централна и Източна Европа в [Refinitiv](#).

10.5. OXYGEN

През март 2022 г. Българска фондова борса и дъщерната ѝ компания Financial Market Services в партньорство с водещата европейска технологична компания Plan A дадоха официален старт на инициативата Охуген („Кислород“). Инициативата е първа по рода си в България и дава възможност на българските компании да измерват и отчетат своето екологично, социално и корпоративно въздействие, като получат оценка на техния въглероден отпечатък, както и на други индикатори, свързани с ESG.

Охуген стъпва на научно базираната SaaS платформа, разработена от Plan A, чрез която компаниите могат да оценят въздействието на бизнеса си върху околната среда с въвеждане на данни и бързата им обработката в няколко лесни стъпки, на български език. Охуген съдържа електронен въпросник с над 200 въпроса, структурирани в няколко секции: околна среда, корпоративно управление, социални въпроси и заетост, защита правата на човека, антикорупция и калкулатор за въглеродния отпечатък на

компанията, който е едно от най-големите предимства на платформата.

Друго важно предимство на Oхуgen, е във възможността да генерира ESG отчет, който специално за публичните компании съответства на Нефинансовата декларация, която е разработена, съгласно европейското и българското законодателство и включва наложилите се в световната практика ESG показатели. Генерираната декларация съдържа количествена и качествена информация структурирана текстово и графично. Това улеснява максимално публичните компании, особено в годишния отчетен период.

10.6. Инициативи за повишаване на финансовата грамотност

Българска фондова борса (БФБ) води целенасочена и проактивна политика за повишаване на финансовата грамотност на младите хора и инвестиционната култура на специалистите на капиталовия пазар в България.

За повишаването на финансовата грамотност в страната БФБ популяризира международни и развива множество локални инициативи. Сред тях са:

- партньорства с икономически университети в страната (Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Висше училище по застраховане и финанси) и ангажиране на академични екипи по проучвания и проекти на БФБ;
- партньорство с БАЛИП и БАУД за предоставяне на финансов стимул на най-добре представилите се кандидати на изпитите за инвестиционни консултанти и брокери и възможности за стаж;
- партньорства с водещи финансови и консултантски компании за допълнителна квалификация на мениджмънта на публичните компании, както и на специалистите на капиталовия пазар в страната;
- традиционно участие в Глобалната седмица на парите „Global Money Week“ за по-голяма икономическа информираност на младите хора в страната;
- постоянно действаща стажантска програма.

10.6.1. Награди за постигналите най-добри резултати в изпитите за Инвестиционни консултанти и брокери

През юли 2021 г. БФБ сключи споразумение с Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП) и Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД). Българска фондова борса ще покрива таксите за курсовете и изпитите на кандидатите постигнали най-висок резултат в конкурсите за брокери и инвестиционни консултанти, организирани от БАЛИП и БАУД, както и ще предостави възможността за тримесечен платен стаж в Борсата. Стажове за най-добре представилите се чрез компаниите-членове ще предоставят също БАЛИП и БАУД.

10.6.2. Споразумения за сътрудничество с висши училища

През юли 2021 г. Българска фондова борса и Стопанският факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ подписаха споразумение за сътрудничество. Двете страни ще си партнират в обучението на висококвалифицирани специалисти в областта на устойчивите финанси в рамките на новата

магистърска програма „Отговорно и устойчиво управление“. Съвместните образователни инициативи ще започнат с началото на новата учебна година през есента.

През септември 2021 г. бе подписано и споразумение за сътрудничество в областта на образователните инициативи и с Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ). В рамките на договореностите БФБ и ВУЗФ ще изготвят съвместно концепции и анализи, относно прилагането на мерки и инструменти за развитие на потенциала на капиталовия пазар в България.

През октомври 2022 г., Българска фондова борса и Университета за национално и международно стопанство (УНСС) подписаха споразумение за сътрудничество. Двете страни ще си партнират в обучението на висококвалифицирани специалисти в областта на капиталовите пазари. Споразумението между БФБ и УНСС включва провеждането на семинари, стажове, презентации, лекции и обучения за „Бакалавърски“, „Магистърски“ и „Докторски“ програми, както и обмен на икономическа и бизнес информация, експертиза, опит и добри практики.

10.6.3. Партньорство с Panthera Solutions

През февруари 2021 г. БФБ стана партньор на европейския лидер за специализирани финансови и инвестиционни обучения – Panthera Solutions. В резултат на договореностите между двете компании българските експерти, които биха искали да повишат квалификацията си до най-високите стандарти в индустрията ще имат достъп до обучителни курсове в сферата на финансите и капиталовия пазар.

10.6.4. Global Money Week

Ежегодно ученици от различни училища откриват тържествено търговската сесия на Българска фондова борса, като част от световната инициатива за повишаване финансовата грамотност на младите хора Global Money Week (Глобална седмица на парите). Младежите разглеждат борсата и се запознават отблизо с дейността ѝ.

Представители на ръководството на БФБ изнасят лекции пред учениците за историята на институцията и ролята на капиталовия пазар за икономическото развитие на страната ни.

10.6.5. Ring the bell for gender equality

Обичайно на 8 март жените в Българска фондова борса бият камбаната в подкрепа на глобалната инициатива на борсите по света за равнопоставеност на половете при професионалната реализация във финансовата сфера. Водещата роля в организацията има Инициативата на ООН за устойчиви фондови борси (UN SSEI) и от Международната федерация на фондовите борси (FESE).

10.6.6. Активно участие в работна група „Финансова грамотност към Министерство на финансите

Представители на Българска фондова борса АД активно участват в работната група за финансова грамотност към Министерство на финансите, която обединява усилията на публичните институции за повишаването и.

10.6.7. Стажантска програма на БФБ

БФБ АД предлага възможности за неплатен стаж за завършили магистри и бакалаври, студенти в

магистърска програма или бакалаври в последната година на своето следване. Академичните области, които попадат в обхвата на дейността на БФБ, са: икономика, финанси, инвестиции, капиталови пазари, иконометрия и количествени науки.

10.7. Ден за акции

Българска фондова борса и Централен депозитар организират ежегодно инициативата в полза на индивидуалните инвеститори – „Ден за акции“. Инициативата е с цел подобряване на инвестиционната култура и увеличаване на знанието за капиталовите инструменти като форма на инвестиция в България.

В „Деня за акции“ всички индивидуални инвеститори (физически лица) могат да закупят или продадат акции и структурирани продукти от регулирания пазар на БФБ, включително и пазар beam - без такси и комисиони към Борсата, Депозитара и участващ в инициативата инвестиционен посредник.

В обхвата на инициативата са включени инструментите, допуснати до търговия на Сегмент акции „Premium“, Сегмент акции „Standard“, Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел и Сегмент за борсово търгувани продукти на Основен пазар BSE, на Алтернативен пазар BaSE, както и на Пазара за растеж на МСП beam.

Специалната възможност важи при до 15 изпълнени през „Деня за акции“ поръчки на физическо лице с обем не повече от 2,000 лв. на единична изпълнена поръчка.

Всички инвестиционни посредници, които партнират на БФБ и Централен депозитар, в „Деня за акции“ не таксуват своите клиенти – физически лица, чиито сделки отговарят на посочените условия.

10.8. Награди

10.8.1. „Зелен проект 2021“

Създаденият по инициатива на Bulgarian Stock Exchange и IBEX Energy exchange, Green Finance and Energy Centre получи първа награда в категорията „Зелен проект“ на конкурса „Най-зелените компании в България 2021“, организиран от Бизнес новини - www.b2bmedia.bg

10.8.2. „Принос в образованието на тема „Устойчиво развитие“ и прилагане на ESG политики“ – ESGNews.bg

10.8.3. „Най-добра IR инициатива 2022 г.“ от Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България за инициативата на Българска фондова борса АД Green Finance and Energy Centre.

10.9. През 2022 г. изпълнителният директор на БФБ АД, доц. д-р Маню Моравенов бе номиниран и избран за Посланик на Климатичния пакт на Европейския съюз.

11. КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Дружеството – майка Българска Фондова Борса АД е публично дружество, лицензирано от Държавната комисия по ценни книжа за извършване на дейност като фондова борса на 09.10.1997 г. и към

настоящия момент е единствената действаща фондова борса в страната. Работата на Борсата винаги е била обект на специфични изисквания, свързани с поддържането на високи стандарти и прозрачност. Като водеща институция в постигането на трайна промяна на публичните политики в България, на прозрачността и публичността на капиталовия пазар, Българска Фондова Борса винаги е била сред най-активните пазарни участници по отношение предприемането на различни инициативи свързани с повишаване качеството на корпоративното управление на публичните дружества у нас.

БФБ АД вярва, че повишаването на качеството на корпоративното управление на дружествата у нас е едно от основните условия за увеличаване конкурентоспособността на българските компании и привличането на чуждестранни капитали. Именно с цел повишаване на доверието на националните и международни инвеститори, и на широката публика като цяло към управлението и надзора на публичните дружества у нас, още през 2006 г. Борсата разработи и прие Кодекс на корпоративното управление, чрез който предостави на бизнеса еталон, на база на който да определи състоянието и готовността си по отношение на прилагането на основните общоприети принципи на корпоративно управление.

Успоредно с разработването на своя Кодекс, БФБ АД се включи и като инициатор в разработването на мащабен проект с национално значение – създаването на Национален кодекс за корпоративно управление. Националният кодекс на корпоративното управление бе официално представен на обществеността на 10.10.2007 г., а две години по-късно, през септември 2009 г., за да насърчава прилагането на добрите практики по корпоративно управление залегнали, в него, бе учредена Национална комисия по корпоративно управление. Тя функционира под патронажа на БФБ АД и Комисията за финансов надзор.

През октомври 2009 г. БФБ АД с единодушно решение на Съвета на директорите прие да следва принципите и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, като с приемането на Националния кодекс, Борсата затвърди своята водеща роля в областта на корпоративното управление в България и даде пример за своята практическата ангажираност в процеса на повишаване на неговото качество.

През април 2016 година бе приет разширен и допълнен текст на Националния кодекс за корпоративно управление във връзка с Принципите на корпоративно управление на организацията за икономическо сътрудничество и развитие, представени на срещата на финансовите министри и гуверньорите на централни банки на страните от G20 в Турция през септември 2015 година.

Промените са свързани с:

- избягване на конфликт на интереси между корпоративния мениджмънт и дружеството;
- подобряване на прозрачността чрез приемане на правила за разкриване на периодична и инцидентна информация;
- разширяване на обхвата на Кодекса така, че да включва дейността на дружества, които съхраняват и управляват портфейли от името и за сметка на клиенти (институционални инвеститори, довереници, попечители);
- подобряване на спазването на правата на акционерите в публични компании от институционалните инвеститори, доверениците, попечителите;
- спазването на правата на акционерите при международен крос-листинг;

- разширяване обхвата на кодекса, така че да включва регулираните пазари, когато дадено дружество се търгува на повече от един регулиран пазар и да осигури релевантна пазарна информация на акционерите.

Ръководството на Българска Фондова Борса АД има дългосрочна стратегия по повишаване прозрачността на работа на дружеството, във връзка с което ежегодно се предприемат различни проекти свързани с повишаване информативността на интернет страницата на Борсата, както и подобряване ефективността на разпространение на регулираната и другата информация.

Информация относно изпълнението на принципите и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, в съответствие с принципа спазвай или обяснявай, включваща изискуемата по чл. 100н, ал. 7 от ЗППЦК информация, е представена в Приложение 1 към настоящия Доклад за дейността: Декларация за корпоративно управление.

26 април 2023 г.

Manyu Todorov
Moravenov

Digitally signed by Manyu
Todorov Moravenov
Date: 2023.04.26 15:36:53
+03'00'

Изпълнителен директор:
/доц. д-р Маню Моравенов/

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

Околна среда

Социални
въпроси и
заетост

Защита правата
на човека

Антикорупция

Дружеството прилага политика в съответната област	×	✓	×	✓
Дружеството е определило служител в съответната област	×	×	×	×
Дружеството участва/подкрепя инициативи в съответната област	✓	×	×	×
Дружеството отчита рискове в съответната област	×	✓	×	✓
Дружеството прилага мерки за контрол в съответната област	×	✓	×	✓
Управителните органи участват в оценката и изпълнението на политиките в съответната област	×	✓	×	✓

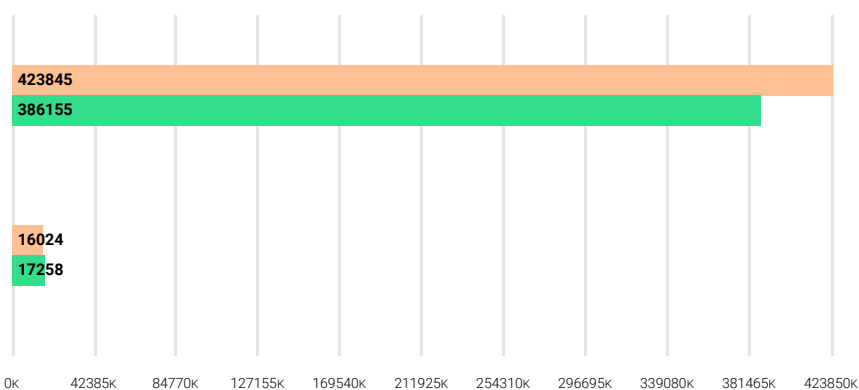
Основание за изготвяне на нефинансова декларация

Доброволно оповестяване

Основна информация

бща стойност на активите (хил. лева)

Нетен оборот (хил. лева)

2021 2022

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

Съществени за дружеството въпроси, свързани с устойчивото развитие

БФБ АД е дефинирало темите за устойчивост и е направило оценка на значимите за борсата теми, както следва:

Надеждни пазари;

Корпоративно управление и бизнес етика;

Развитие на човешкия капитал;

Управление на риска;

Устойчиво поведение;

Взаимоотношения с общностите; Устойчиви продукти; Продуктова отговорност; Поверителност на личните данни.

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

Корпоративно управление

Лице за връзка с инвеститорите

Миглена Димитрова <https://www.bse-sofia.bg/bg/issuer-profile/BSE/>

Описание на бизнес модела

БФБ е единственият в България лицензиран оператор на регулиран пазар на финансови инструменти по смисъла на чл. 152 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), а също така е организатор и на многостранна система за търговия, част от която е пазарът за растеж на МСП BEAM. В допълнение, БФБ е доставчик на услуги за докладване на данни - оператор на механизъм за публикуване по смисъла на чл. 205, ал. 2 от ЗПФИ, както и единственият у нас лицензиран администратор на бенчмаркове по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/1011. Основната мисия на БФБ е да съдейства за създаването на условия за съществуването и утвърждаването на българския капиталов пазар като добре развит, ликвиден, надежден и ефективен пазар, който е стабилен, ползва се с общественото доверие и в същото време осигурява защитата на инвеститорите във финансови инструменти, като и повишава тяхната информираност. ФМС ЕООД е с предмет на дейност проектиране, развитие и поддръжане на информационни системи и продукти, свързани с пазара на ценни книжа и финансови инструменти, разработване на информационни технологии, доставка, инсталиране и монтаж на информационни системи, хардуерна и софтуерна поддръжка, консултации и обучение. БНЕБ ЕАД е единственият в България лицензиран оператор на организиран борсов пазар на електрическа енергия по смисъла на разпоредбата на чл.43, ал.1, т.2 от Закона за енергетиката, според която на територията на страната се издава само една лицензия за организиране на борсов пазар на електрическа енергия. Основната мисия на БНЕБ ЕАД е да съдейства за създаването на условия за съществуването и утвърждаването на българския организиран борсов пазар на електрическа енергия като добре развит, ликвиден, надежден и ефективен пазар, който е стабилен, прозрачен, насърчава свободната конкуренция и се ползва с общественото доверие.

Настъпили промени в бизнес модела

Няма настъпили промени в бизнес модела на дружеството през отчетния период

Взаимодействие със заинтересованите страни

Дружествата от групата на Българска фондова борса АД са идентифицирали всички основни групи заинтересовани страни. За БФБ АД и Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД това са - емитенти, инвеститори, регулаторни органи. БНЕБ ЕАД е идентифицирало всички основни групи заинтересовани страни – търговски участници, доставчици на услуги, регулаторни органи. В дружеството се насърчава откритата и навременна комуникация със заинтересованите страни. Към БНЕБ ЕАД функционира Борсов съвет, сред чиито цели са подобряване на комуникацията между БНЕБ ЕАД и търговските участници, получаване на информацията относно приоритетите на търговските участници, насърчаване на свободната конкуренция. Организират се редовни срещи с всички заинтересовани лица при публикуване на тримесечните и годишни отчети на дружеството, на които първите могат да зададат своите въпроси, свързани с дейността на Борсата, към корпоративното ръководство. Правомощията на едноличния собственик на капитала на БНЕБ ЕАД са регламентирани в Устава на дружеството. Осъществява се интензивно взаимодействие между БНЕБ ЕАД и едноличния собственик на капитала - БФБ АД.

Международни стандарти

Българска Фондова Борса АД е сертифицирана по ISO 9001/27001.

Политика по риска

https://download.bse-sofia.bg/BSE-Rules/Part_VI-Risk%20Management%20Rules.pdf В БНЕБ ЕАД е приета Политика за управление на риска.

Орган одобрил политиката: Политиката за управление на риска е приета от Съвета на директорите на БФБ АД. Политиката за управление на риска на БНЕБ ЕАД е приета от Съвета на директорите на БНЕБ ЕАД и одобрена от едноличния собственик на капитала БФБ АД.

Налагани през отчетния период санкции от регулаторен, надзорен или държавен орган

Няма налагани санкции

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

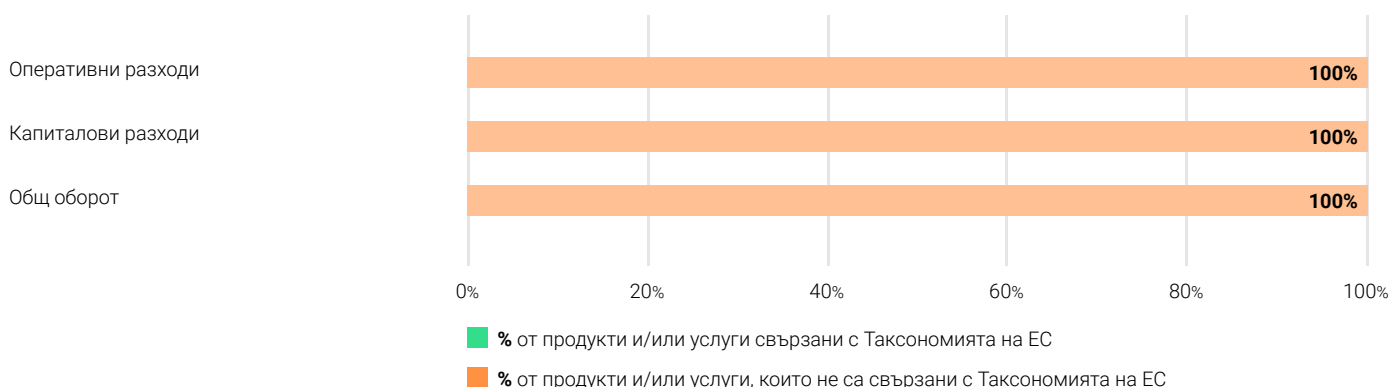
Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

Околна среда

Ключови показатели за резултат (КПР)

Моля, обяснете как са отнесени в числителя ключовите показатели за резултатите / КПР/ - оборот, капиталови и оперативни разходи

Всички показатели - оборот, капиталови и оперативни разходи на дружествата от групата на БФБ са от услуги, които не са свързани със съобразени с Таксономията на ЕС икономически дейности.

Обяснение за базата за изчисляване на КПР

Всички показатели - оборот, капиталови и оперативни разходи на дружествата от групата на БФБ са от услуги, които не са свързани със съобразени с Таксономията на ЕС икономически дейности.

Политики, свързани с климата и околната среда, които се прилагат в дружеството

Българска фондова борса АД изготвя цялостна стратегия, свързана с климата и околната среда, която се очаква да бъде финализирана и одобрена до средата на 2023 г.

Инициативите за климата и опазване на околната среда, в които дружеството участва/иницира

Българска фондова борса, следвайки мисията за насърчаване на отговорните инвестиции в устойчиво развитие и подобряване на резултатите по отношение на екологично, социално и добро корпоративно управление в България, съвместно с Българска независима енергийна борса са инициатори за създаването на сдружение Център за устойчиви финанси и енергетика (Green Finance & Energy Centre, Зеления център) който да концентрира усилията на бизнеса, държавата и останалите заинтересовани страни в посока трансформация на икономиката и за устойчиво развитие на страната ни. През август 2022 г. Съветът на директорите на Българска фондова борса също прие да следва Насоките за ESG отчитане. БФБ е убедена, че ESG практиките са основополагащи както за отделните компании, така и за инвеститорите, а фокусът върху ESG може да доведе до подобряване и хармонизиране на корпоративното управление и от там да подпомогне постигането на целите за декарбонизация на икономиката до 2050 г. През август 2022 г. Българска фондова борса обяви партньорството си с един от водещите световни доставчици на данни и инфраструктура за финансовите пазари – Refinitiv, част от Групата на Лондонската фондова борса (London Stock Exchange Group). Refinitiv ще управлява и предоставя данни за устойчивото представяне на българските публични компании. Тези данни във вид на рейтинги ще служат за подбор на компаниите, които ще влязат в бъдещия ESG индекс на БФБ, чиято методология се очаква да бъде приета през 2023 г.

Екологично устойчиви дейности

Дружеството не извършва екологично устойчиви дейности, допринасящи за изпълнение на екологичните цели, съгласно чл.9 от Регламент 2020/852

Екологично устойчиви цели

Неприложимо

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

Околна среда

Екологично устойчиви дейности

Дружеството не извършва екологично устойчиви дейности, допринасящи за изпълнение на екологичните цели, съгласно чл.9 от Регламент 2020/852

Екологични продукти и/или услуги

Дружеството не разработва екологично продукти и/или услуги

План за управление на отпадъците

Дружеството е внедрило план за управление на отпадъците

Дружествата от група БФБ АД генерират битови отпадъци в помещенията на административните сгради, в които се извършва основната дейност на дружествата.

Предприети дейности за смекчаване въздействието върху околната среда

Дружеството не е предприело активни мерки за смекчаване въздействието си върху околната среда
Конкретни мерки за смекчаване въздействието на дейността на дружествата от групата на БФБ върху околната среда ще бъдат въведени след приемане на цялостната стратегия на БФБ през 2023 г.

Въздействие върху околната среда

От използването на продукти или услуги на дружеството

Дружеството не измерва въздействието върху околната среда на произвежданите и предлагани продукти и услуги.

Контрол на замърсяването

Дейността на дружеството не предполага значително замърсяване на околната среда

Генерирани отпадъци

Дружествата от група БФБ АД генерират битови отпадъци в помещенията на административните сгради, в които се извършва основната дейност на дружествата.

Количеството вода, използвана от дружеството за производството и предлагането на продукти и услуги /в м³/

168 куб.м

Площ използвана от дружеството за производството и предлагането на продукти и услуги /в м²/

1811 кв.м

Количеството редкоземни елементи, които дружеството използва /в кг./

Дружеството не използва "Редкоземни елементи"

Други природни ресурси от значение за дейността на дружеството

Няма други природни ресурси, които да са от значение за дейността на дружествата от група БФБ АД.

Екологични рискове

Дружеството не отчита рискове, произтичащи от изменението на климата и влошаването на околната среда

Цели и задачи

Групата е в процес на разработване на цялостна стратегия по отношение въздействие върху околната среда, която включва и определяне на целите и задачите.

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

Социални въпроси и заетост

Политики, свързани със социалните въпроси и заетостта

- Политика за многообразието
- Политика за борба с дискриминацията
- Политика за сигурност на данните
- Политика за комуникация и разкриване на информация
- Политика за сигурност
- Политика за физическа сигурност

Брой заети лица в дружеството - **54 общ брой заети лица**

32 брой жени

22 брой мъже

0 други

Многообразие служители

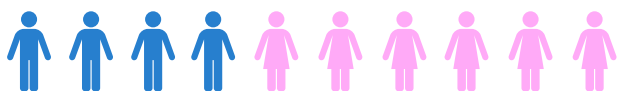
Членове на управителните органи

Служители на ръководни позиции

Служители

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

Средна продължителност на трудовите правоотношения в дружеството

15 години

Напуснали служители през отчетния период

1

Трудови злоупотреби

0

Случаи на професионални заболявания

0

**Среден брой часове, в които служителите са участвали в обучения за
кариерно развитие през отчетния период**

45

**Нерегламентиран достъп до данни на клиенти или потребители през
отчетния период**

Не

**Случаи на изтичане, кражба или загуба на клиентски или потребителски
данни в дружеството през отчетния период**

0 брой случаи на изтичане на данни

0 брой случаи на кражба на данни

0 брой случаи на загуба на клиентски или потребителски данни

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

Социални въпроси и заетост

Дискриминация

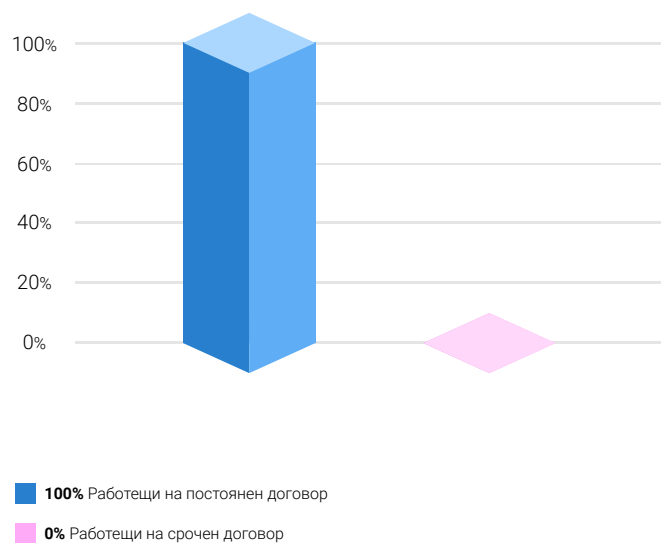
Видовете дискриминация, които могат да се докладват

Дружествата от групата на БФБ не са определили определен ред за докладване на случаи на дискриминация. Всички случаи могат да бъдат докладвани по общия ред.

Докладвани случаи на дискриминация през отчетния период

0

Видове трудови правоотношения

Вид възнаграждения

Основни рискове, свързани със социални въпроси и заетост

Рисковете от загуба на мотивация на служителите, липса на квалифицирани кадри, текучество на персонал, влошено здравословно състояние на екипа се минимизират чрез прилагане на подходящи мерки. Предвид специфичната дейност на БФБ в качеството ѝ на организиран пазар за търговия на ценни книжа, дружеството полага усилия да задържи служителите си чрез продължаващи обучения по актуални теми, въвеждане на социална програма, допълнително здравно осигуряване, комфортна работна среда и др. В БНЕБ ЕАД са идентифицирани следните рискове: неправомерно прекратяване на трудов договор, неправомерно налагане на дисциплинарно наказание, неосигуряване на безопасна работна среда, неработоспособност на служители, недостатъчна квалификация, текучество и загуба на служители и др. Предвид специфичната дейност на БНЕБ ЕАД в качеството ѝ на организиран борсов пазар на електрическа енергия, дружеството полага усилия да смекчи или елиминира рисковете чрез спазване на нормативната уредба, продължаващи обучения, възможност за дистанционна работа, допълнително здравно осигуряване, комфортна и безопасна работна среда и др.

Цели и задачи

Основната цел на БФБ е равнопоставеността и повишаване на благосъстоянието на служителите, включително осигуряване възможност за развитие, продължаващо обучение и повишаване квалификацията на служителите. Приоритет на дружеството е осигуряване на трудова защита на служителите. Основните цели и задачи на БНЕБ ЕАД по отношение на социалните въпроси и заетостта са: повишаване на благосъстоянието на служителите, насърчаване

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

и подкрепа на непрекъснато развитие на професионалното образование и обучение на служителите, непрекъснато надграждане на придобитите ключови компетентности и умения, равнопоставеност, социална закрила и приобщаване.

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

Защита правата на човека

Политики, свързани със защита правата на човека

Дружеството не прилага политика за защита правата на човека

Групата спазва Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека, Декларацията на МОТ за основните принципи и права в труда. В допълнение БФБ АД поддържа и насърчава основните човешки права на служителите като същите са въведени в различни правила и процедури в БФБ АД:

Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;

Осигуряване на честно и справедливо заплащане на труда, и обезщетения, работно време, допълнителни бонуси, възможност за дистанционна работа;

Сигурност на работното място;

Разглеждане на подадени жалби;

Забрана на всякакъв вид дискриминация;

Забрана за наемането на лица под законоустановена минимална трудоспособна възраст;

Защита на личните данни. БНЕБ ЕАД се стреми към осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, честно и справедливо заплащане на труда и обезщетения, работно време, възможност за дистанционна работа, сигурност на работното място; забрана на всякакъв вид дискриминация; забрана за наемането на лица под законоустановената минимална трудоспособна възраст; защита на личните данни.

Прилагани принципи и стандарти

Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените

Конвенцията на ООН за правата на детето

Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека („ръководните принципи на ООН“)

Декларацията на Международната организация на труда за основните принципи и права в труда

Международната конвенция на ООН за премахване на всички форми на расова дискриминация

Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания

Харта на основните права на Европейския съюз

Всеобщата декларация на ООН за правата на човека

Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за мултинационалните предприятия за отговорно бизнес поведение

Дейности извършвани в държави, определени като високорискови зони

Дружеството не извършва дейности и няма контрагенти, извършващи дейност във "високорискови зони".

Принципи за гарантиране на съответствието с политиките за защита правата на човека в цялостната верига на доставки и търговски взаимоотношения

Групата установява бизнес отношения с доставчици с добра репутация. Основната част от лицата, с които БНЕБ ЕАД установява търговски взаимоотношения, са преминали успешно лицензионна процедура пред Комисията за енергийно и водно регулиране. БНЕБ ЕАД установява отношения с доставчици с добра репутация.

Случаи на нарушаване на човешките права, свързани с дейността на дружеството

0

Нови доставчици, за които е извършена надлежна проверка за потенциални и действителни неблагоприятни въздействия върху правата на човека (%)

0

Основни рискове, свързани със защита правата на човека

Дружеството не прилага политики и не е идентифицирало рискове, свързани със защита правата на човека.

Цели и задачи

Групата си поставя за цел поддържането на нулева дискриминация по въпросите, свързани със защита правата на човека. Целите и задачите на БНЕБ ЕАД по отношение политиките за защита правата на човека се свеждат до зачитане и гарантиране на основните права, в т.ч. човешко достойнство, право на неприкосновеност на личността, забрана на принудителния труд, право на свобода и сигурност, защита на личните данни, достъп до професионално и продължаващо обучение, равенство пред закона, недискриминация, равенство между жените и мъжете по отношение на заетостта, труда и възнаграждението, справедливи и равни условия на труд, закрила на здравето.

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

Антикорупция

Прилагани политики за превенция и противодействие на корупцията

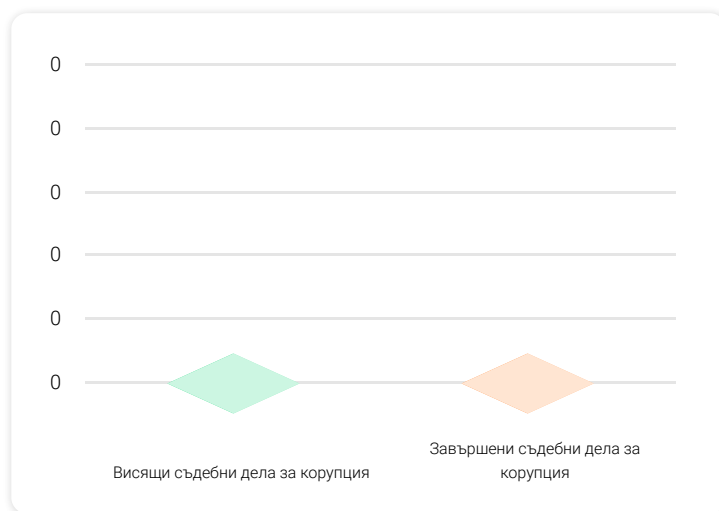
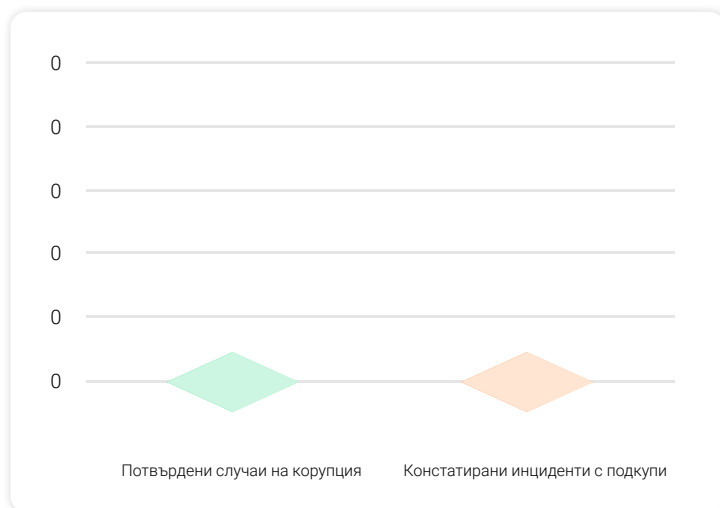
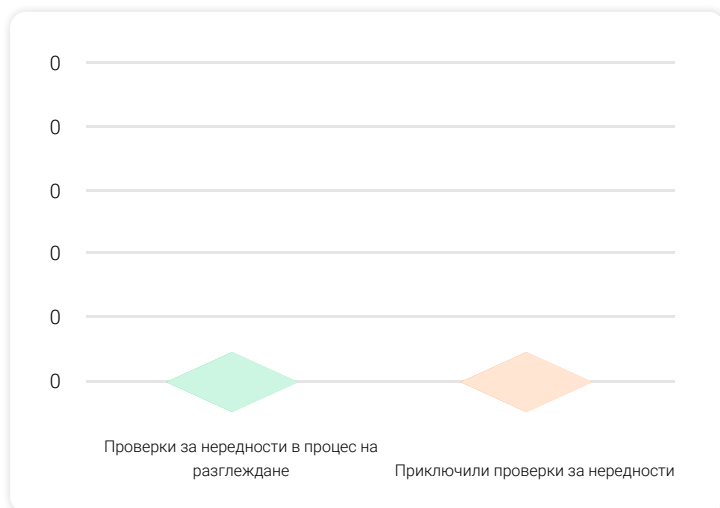
Политика за подавана на сигнали за нередности и жалби

Въведени мерки за превенция и борба с корупцията

Осигурен канал за подаване на сигнали за нарушения от страна на служителите.

Информирание на контрагентите за ангажимента на дружеството по отношение приложимото законодателство и изискване на реципрочен ангажимент от тяхна страна.

БФБ АД е разработило и прилага Правила за подаване на вътрешни сигнали от служители. Правилата са достъпни на: [//download.bse-sofia.bg/BSE-Rules/Part_X-Whistleblowing_Rules_2021-02-16.pdf](http://download.bse-sofia.bg/BSE-Rules/Part_X-Whistleblowing_Rules_2021-02-16.pdf) БНЕБ ЕАД подкрепя разбирането, че ефективната борба срещу корупцията изисква колективно целенасочено усилие не само на държавните органи и администрацията, на съдебната власт и гражданското общество, но и на бизнеса. В БНЕБ ЕАД са разработени и приети Правила за регистриране и обработване на сигнали.

Съществени рискове, свързани с превенцията и борбата с корупцията

Дружество: Българска фондова
борса АД

Код по НКИД: 6611

Вид на дружеството: Дружество с прехвърлими ценни
книжа, търгувани на регулирани пазари в ЕС

Уебсайт:

www.bse-sofia.bg www.ibex.bg
<https://fms.capital/bg/>

БФБ АД спазва принципа за колективно взимане на стратегически решения, както и стриктното спазване на приложимото антикорупционно законодателство, което минимизира риска от корупционни практики в дружеството. БНЕБ ЕАД напълно подкрепя създаването на нетолерантна към корупцията среда чрез почтено поведение (интегритет) и спазване на нормативните актове, регламентиращи противодействието на корупцията. В съответствие с насоките на ОИСР, от страна на БНЕБ ЕАД са предприети действия по информиране на търговските участници за ангажимента на БНЕБ ЕАД за борба с корупцията и почтеността и е поискан реципрочен ангажимент в писмена форма чрез включване на антикорупционна клауза в договора за участие на организиран борсов пазар на БНЕБ ЕАД. Повече информация е налична тук: <https://ibex.bg/2023/03/27/%d0%b1%d0%bd%d0%b5%d0%b1-%d0%b2%d0%ba%d0%bb%d1%8e%d1%87%d0%b2%d0%b0-%d1%81%d0%bf%d0%b5%d1%86%d0%b8%d0%b0%d0%bb%d0%bd%d0%b0-%d0%b0%d0%bd%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%be%d1%80%d1%83%d0%bf%d1%86%d0%b8%d0%be/> (публикация на интернет страницата на БНЕБ ЕАД от 27.03.2023 г. със заглавие „БНЕБ включва специална антикорупционна клауза в договора за участие на организиран борсов пазар на електрическа енергия“). БНЕБ ЕАД спазва принципа за колективно вземане на стратегически решения, както и стриктното спазване на антикорупционното законодателство, което минимизира риска от корупция в дружеството.

Manyu Todorov
Moravenov

Digitally signed by Manyu
Todorov Moravenov
Date: 2023.04.26 15:37:51
+03'00'

**ДЕКЛАРАЦИЯ
ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
СЪГЛАСНО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8 ВЪВ ВРЪЗКА С АЛ. 7, Т. 1 ОТ ЗППЦК**

Група Българска Фондова Борса (Групата) се състои от Българска Фондова Борса АД (Дружество-майка) и дъщерните дружества Файненшъл маркет сървисиз ЕООД и Българска Независима Енергийна Борса ЕАД. Допълнително от 15.04.2014 г. Групата има инвестиция в съвместно дружество – Сии Линк, Македония, а от 2020 г. и участия в две асоциирани дружества – Клиър екс АД и БД Консулти ООД.

„Българска фондова борса“ АД (БФБ, Борсата, дружеството-майка) е публично дружество, лицензирано от Държавната комисия по ценни книжа за извършване на дейност като фондова борса на 09.10.1997 г. и към настоящия момент е единствената действаща фондова борса в страната.

Предметът на дейност на Дружеството-майка включва следните видове операции и сделки:

- организиране на търговия с ценни книжа и други финансови инструменти;
- организиране и поддържане на информационна система за търговия с ценни книжа;
- създаване и поддържане на клирингова система за гарантиране на поетите задължения по сделките с ценни книжа, извършвани на нея.

Работата на Борсата (дружеството-майка) винаги е била обект на специфични изисквания, свързани с поддържането на високи стандарти и прозрачност. Като водеща институция в постигането на трайна промяна на публичните политики в България, на прозрачността и публичността на капиталовия пазар, Борсата винаги е била сред най-активните пазарни участници по отношение предприемането на различни инициативи свързани с повишаване качеството на корпоративното управление на публичните дружества у нас.

Предметът на дейност на дъщерното дружество Файненшъл маркет сървисиз ЕООД съгласно съдебната регистрация е: проектиране, развитие и поддържане на информационни системи и продукти, свързани с пазара на ценни книжа и финансови инструменти, разработване на информационни технологии, доставка, инсталиране и монтаж на информационни системи, хардуерна и софтуерна поддръжка, консултации и обучение.

Предметът на дейност на дъщерното дружество Българска независима енергийна борса ЕАД съгласно съдебната регистрация е: Организиране на борсов пазар за търговия в областта на енергетиката и свързаните с енергопотреблението продукти като електричество, природен газ, въглища, емисии и зелени сертификати, като система за търговия, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на допуснати до търговия на регулирания пазар на множество трети страни, в рамките на системата и въз основа на правила, като резултатът е сключване на сделки с тези инструменти.

БНЕБ ЕАД притежава Лицензия №Л-422 от 31 март 2014 г., издадена от Комисията за енергийно и водно регулиране, за организиране на борсов пазар на електрическа енергия за срок от 10 (десет) години.

Група Българска фондова борса вярва, че повишаването на качеството на корпоративното управление на дружествата у нас е едно от основните условия за увеличаване конкурентоспособността на българските компании и привличането на чуждестранни капитали. Именно с цел повишаване на доверието на националните и международни инвеститори, и на широката публика като цяло към управлението и надзора на публичните дружества у нас, още през 2006 г. Борсата разработи и прие Кодекс на корпоративното управление, чрез който предостави на

бизнеса еталон, на база на който да определи състоянието и готовността си по отношение на прилагането на основните общоприети принципи на корпоративно управление.

Успоредно с разработването на своя Кодекс, БФБ се включи и като съинициатор в разработването на мащабен проект с национално значение – създаването на Национален кодекс за корпоративно управление. Националният кодекс на корпоративното управление бе официално представен на обществеността на 10.10.2007 г.

През месец октомври 2009 г. „Българска фондова борса“ АД с единодушно решение на Съвета на директорите прие да следва принципите и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, като с приемането му Борсата затвърди своята водеща роля в областта на корпоративното управление в България и даде пример за своята практическа ангажираност в процеса на повишаване на неговото качество.

Ръководството на Група Българска фондова борса има дългосрочна стратегия за повишаване прозрачността на дейността на Борсата като публично дружество, с оглед на което непрекъснато повишава информираността чрез интернет страницата си, както и подобрява ефективността на разпространение на регулираната и другата информация.

I. Информация по чл. 100н, ал. 8, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Дружеството-майка спазва действащия Национален кодекс за корпоративно управление, одобрен като кодекс за корпоративно управление по чл. 100н, ал. 7, т. 1 във връзка с ал. 8, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) с Решение № 461-ККУ от 30.06.2016 г., на Заместник-председателя на КФН, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност". Последните изменения и допълнения на Кодекса за корпоративно управление са в сила от 01.07.2021 г.

II. Информация по чл. 100н, ал. 8, т. 2 от ЗППЦК

Председателят на Съвета на директорите на дружеството-майка не е независим член, доколкото същият е член на управителен орган на лице, което е в договорни взаимоотношения с борсата (борсов член). Независимо от това, структурата на съвета на директорите е в съответствие с изискванията на чл. 116а, ал. 2 от ЗППЦК.

Възнаграждението на изпълнителното ръководство, определено в договора за управление няма променлив компонент. В зависимост от постигнатите финансови резултати, Съветът на директорите може да определи допълнителни стимули за изпълнителните членове.

Структурата на СД на дружеството-майка е в съответствие с чл. 116а, ал. 2 от ЗППЦК, но поради факта, че същият не разграничава независими от изпълнителни членове, възнаграждението на първите не може да бъде определено на база контролни функции и участие в заседания.

В приетата дружествена политика за определяне на възнагражденията на членовете на управителните органи на БФБ не е предвидена възможност за разпределяне на допълнителни стимули на изпълнителните членове на Съвета на директорите на дружеството.

Дружеството-майка стриктно спазва най-добрите практики по отношение на разкриването на информация, без това да е формулирано под формата на писмена политика. Всяка промяна в процеса на разкриване на информация бива оторизирана от корпоративното ръководство.

Съветът на директорите на дружеството-майка е приел правила за дейността си, които обаче не включват етични аспекти от нея. През 2022 г. не са възниквали въпроси от етичен характер между членовете на ръководството, включително и налагащи спазването на определени писмени процедури.

Одитният комитет на дружеството-майка, в съответствие с изискванията на Закона за независимия финансов одит, се състои от трима членове: Сирма Илиева Атанасова, Мариана Стефанова Симова и Радослав Атанасов Желязов (Решение по т. 13 от дневния ред на Годишното общо събрание на акционерите, проведено на 24.06.2021 г.), двама от които – независими. Те са избрани на Общото събрание на акционерите (ОСА) на „Българска фондова борса“ АД, проведено на 24.06.2021 г.

Корпоративното ръководство следва стриктни и последователни правила за организирането и провеждането на всяко общо събрание (редовно или извънредно). Поканата за ОСА се изготвя с максимална степен на детайлност и съобразно нормативните изисквания, като се посочват подробно предлаганите проекти за решения и се дава възможност на всеки акционер да се запознае предварително с дневния ред на събранието от момента на нейното обявяване. Писмени процедури за провеждане на ОСА не са изготвени, тъй като нормативната уредба изрично е уредила основните принципи на организация и провеждане на Общото събрание на публично дружество, а конкретните проекти за решения са детайлно изложени в поканата.

Всяка съществена периодична и инцидентна информация се разкрива незабавно. Дейността на дружеството-майка се осъществява изцяло в съответствие с действащата нормативна уредба, включително с приложимото европейско законодателство с директно приложение в местното законодателство. Независимо от горното, корпоративното ръководство ще разработи правила като част от Политиката по управление на качеството и сигурността на информация, съобразно които да се извършва преценка на съществеността на всяка информация, свързана с дружеството, съответно на необходимостта от разкриването ѝ.

Годишните и междинните отчети се изготвят под контрола на изпълнителния директор на „Българска фондова борса“ АД и Одитния комитет, без това да е уредено под формата на вътрешни правила.

До момента дружеството-майка е публикувало единствено информация по отношение на работата със служителите, доставчици и клиенти, както и информация за социалната отговорност на дружеството. Борсата ще акцентира на разкриването и на нефинансова информация в останалите аспекти от дейността си.

Дружеството-майка няма разработени собствени правила за отчитане на интересите на заинтересованите лица (борсови членове, емитенти), но при вземане на решения, които пряко или непряко засягат тези лица, се извършват съответните съгласувателни процедури.

Всички промени в дейността на дружеството-майка биват обсъждани предварително със съсловните организации и участниците в капиталовия пазар чрез съответните съгласувателни процедури.

III. Информация по чл. 100н, ал. 8, т. 3 от ЗППЦК:

Вътрешната контролна система на финансовото отчитане и отчетност в дружествата от Група Българска фондова борса е разработена в резултат на проучвания на добри отчетни и контролни практики в България, водещи дружества от същата сфера на бизнес, както и при спазване на законовите изисквания, регламентиращи дейността на дружествата в Групата. Тя е в постоянен процес на наблюдение от страна на ръководствата и на доразработване и усъвършенстване. Повечето параметри, които ще бъдат предоставени в настоящия документ, са от практиката на Българска фондова борса АД и Българска независима енергийна борса АД, доколкото те са с най-развита система на вътрешен контрол и са най-съществени за Групата.

В Група Българска фондова борса е изградена система за вътрешен контрол, която гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Системата за вътрешен контрол се изгражда и функционира с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на Групата и подпомагане тяхното ефективно управление.

Дружествата в Група БФБ са приели и прилагат правила и процедури, регламентиращи ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация от Групата. В правилата детайлно са описани различните видове информация, създавани и разкривани от дружествата от Групата, процесите на вътрешнофирмения документооборот, различните нива на достъп до видовете информация на отговорните лица и сроковете за обработка и управление на информационните потоци. Създадената система за управление на рисковете осигурява ефективното осъществяване на вътрешен контрол при създаването и управлението на всички фирмени документи в т.ч. финансовите отчети и другата регулирана информация, която Групата е длъжна да разкрива в съответствие със законовите разпоредби.

Основните видове рискове, относими към дейността на Групата и политиката по тяхното управление са регламентирани в част VI - Правила за управление на риска от Правилника за дейността на дружеството – майка и в Правилата за работа на организиран борсов пазар и приложенията към тях, както и в Правилата за поведение на борсов базар, разработени и приети от дъщерното дружество – БНЕБ.

Политиката по управлението на рисковете се прилага интегрирано и съобразно с всички останали политики и принципи, регламентиращи във вътрешните актове на дружествата от Групата. Правилата за управление на риска на дружеството-майка документират мерките и процедурите по установяване, управление и оценка на рисковете, свързани с дейността на Борсата по реда на чл. 168, ал. 1, т. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти.

Подробно описание на рисковете, характерни за дейността на „БФБ“ АД, е представено в т. 4 „Рискови фактори“ от регистрационния документ (стр. 12 – 24), представляващ Част I от одобреният от Комисията за финансов надзор Проспект с Решение № 816 – ПД/15.12.2010 г. за допускане на

акциите на БФБ до търговия на регулиран пазар. Проспектът може да бъде намерен на интернет страницата на БФБ. (<https://www.bse-sofia.bg/bg/shareholders-rights>)

Съгласно Законът за енергетиката и Правилата за търговия на електрическа енергия, Българска независима енергийна борса ЕАД е титуляр на лицензия за организиране на борсов пазар на електрическа енергия и като оператор на борсовия пазар извършва администрирането на всички сделки на сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“, които са част от борсовия пазар на електрическа енергия. За управление на оперативните рискове от тази дейност, са разработени Правила за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия. Тези правила, заедно с Приложенията към тях, регламентират правата и задълженията на всички търговски участници и на БНЕБ във връзка с участието им, респективно с оперирането, на борсовия пазар на електрическа енергия, сегменти “Ден напред” и “В рамките на деня”.

Неразделна част от Правилата за работа на борсов пазар са Правилата за сетълмент на борсов пазар, сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“ (Правилата). Те обхващат действията, пораждащи финансови взаимоотношения и Финансови задължения на пазарните сегменти „Ден напред“ (ПДН) и „В рамките на деня“ (ПРД), част от организирания борсовия пазар на електрическа енергия, при съобразяване със следните принципи:

- БНЕБ ЕАД, като оператор на борсовия пазар, е страна по всички сделки за покупка и продажба на електрическа енергия, реализирани на пазарните сегменти ПДН и ПРД;
- На пазарните сегменти ПДН и ПРД не могат да бъдат сключвани необезпечени сделки. За гарантиране изпълнението на финансовите си задължения, всеки пазарен участник е длъжен да поддържа обезпечение, което да отговаря на определените за стойността му изисквания. Обезпечението е под формата на банкова гаранция, гаранционен депозит и/или комбинация;
- Всеки търговски участник (ТУ) има достъп чрез съответните платформи до информация за реализираните от него сделки за покупка и продажба на електрическа енергия, налично и изискуемо обезпечение, както и до информация относно Финансовите задължения, възникнали в следствие на сключените сделки.
- Услугите по сетълмент, извършвани от БНЕБ ЕАД по отношение на търговията, осъществена на сегменти ПДН и ПРД, подлежат на таксуване съгласно Тарифата за таксите на БНЕБ ЕАД.

Подробно описание на рисковете, характерни за дейността на Група БФБ като цяло е представено в консолидирания годишен доклад за дейността.

IV. Информация по чл. 10, параграф 1, букви „в“, „г“, „е“, „з“ и „и“ от директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и съвета от 21 април 2004 относно предложенията за поглъщане, съгласно разпоредбата на чл. 100н, ал. 8, т.4 от ЗППЦК

Участията на дружеството-майка в капитала на други търговски дружества са подробно описани в т. 3.9. *Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране* от Доклада за дейността на дружеството за 2021 година, към който настоящата декларация е приложение.

Дружеството-майка няма акции, които да дават специални права на контрол.

Не са налице ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа във връзка с акциите, издадени от „Българска фондова борса“ АД.

Правилата за избор на членове на Съвета на директорите на Борсата са уредени в Устава на дружеството. Съгласно чл. 21, т. 4 от Устава на Борсата, избирането и освобождаването на членовете се осъществява от Общото събрание на акционерите. Изискванията към членовете на Съвета на директорите са посочени в чл. 158 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ). Съгласно разпоредбата на чл. 158, ал. 3 във връзка с чл. 15, ал. 1 от ЗПФИ, промяната в състава на лицата, които са членове на управителните органи на пазарния оператор или управляват дейността на пазарния оператор, се извършват след предварително одобрение от Заместник-председателя на Комисията, ръководещ Управление „Надзор на инвестиционната дейност“. През 2019г. бе приет Законът за публичните предприятия (ЗПП), по силата на който БФБ като дружество с над 50% държавно участие е публично предприятие. ЗПП се прилага доколкото избирането и освобождаването на членовете на СД не е уредено в специалните закони.

Съгласно чл. 21, т. 1 от Устава на БФБ, приемането на промени в Устава на дружеството са от компетентността на Общото събрание.

Правомощията на членовете на Съвета на директорите на дружеството-майка са посочени в чл. 35 от Устава на дружеството-майка. Правата да се емитират или изкупуват обратно акции са в компетентността на Общото събрание на акционерите по чл. 21, т. 2 от Устава на дружеството-майка.

V. Информация по чл. 100н, ал. 8, т. 5 от ЗППЦК

A. ДРУЖЕСТВО - МАЙКА

СЪВЕТ НА ДИРЕКТОРИТЕ

1. Функции и задължения

1.1. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД управлява независимо и отговорно Дружеството в съответствие с установените визия, цели, стратегии на компанията и интересите на акционерите.

Членовете на Съвета на директорите дават гаранция за своето управление в размер, определен от Общото събрание на акционерите на равностойността на тримесечното им брутно възнаграждение.

1.2. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД установява и контролира стратегическите насоки за развитие на Дружеството.

1.3. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД е установил и следва политиката на Дружеството в областта на риска. Под контрола на Съвета е изградена и функционира системата за управление на риска и вътрешен одит на „Българска фондова борса“.

1.4. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД спазва законите, нормативните и договорните задължения на Борсата, съобразно приетия Устав на Дружеството и приетите Правила за работа на СД.

1.5. Под контрола на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД е създадена и функционира финансово-информационната система на Дружеството.

1.6. Основно задължение на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД е да дава насоки, одобрява и контролира изпълнението на: бизнес плана на Дружеството, сделки от съществен характер, както и други дейности, установени в устройствените му актове.

1.7. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД е дефинирал и следи за спазването на политиката на Дружеството по отношение на разкриването на информация и връзките с инвеститорите. Предоставя на акционерите изискваната по време и формат от устройствените актове на Дружеството информация.

1.8. По време на своя мандат членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

1.9. Съветът на директорите на „Българска фондова борса“ АД изготвя годишен доклад за дейността си и с него се отчита пред Общото събрание на акционерите.

2. Избор и освобождаване на членове на Съвета на директорите

2.1. Общото събрание на акционерите избира и освобождава членовете на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД.

БФБ е регулиран пазар на финансови инструменти и пазарен оператор, по смисъла на чл. 152 за от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ). За организиране и извършване по занятие на дейност като регулиран пазар се изисква лиценз от Комисията за финансов надзор (КФН). Същевременно БФБ е публично дружество по смисъла на чл.110 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).

В качеството си на регулиран пазар, пазарен оператор и публично дружество БФБ е поднадзорно лице на КФН и извършва дейността си при спазване на изискванията на действащото национално и европейско законодателство, както и в съответствие с добрите практики и принципите на съвременното корпоративно управление (Национален кодекс за корпоративно управление).

По отношение осъществяваната от БФБ дейност като регулиран пазар се прилагат специални изисквания към подбора, номинирането, избора и одобрението на членовете на управителните и контролните органи на пазарния оператор, чрез Комитет за подбор на кандидати, които са въведени от Директива 2014/65/ЕС – Директива 2014/65/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета

от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС.

2.2. В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Съвета на директорите, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към Дружеството и основанията за освобождаване.

3. Структура и компетентност

3.1. Броят на членовете и структурата на Съвета на директорите са определени в Устава на „Българска фондова борса“ АД.

3.2. Съставът на избрания от Общото събрание Съвет на директорите гарантира независимостта и безпристрастността на оценките и действията на неговите членове по отношение функционирането на Дружеството. Броят и качествата на независимите директори гарантират интересите на акционерите.

3.3. Съветът на директорите осигурява надлежно разделение на задачите и задълженията между своите членове. Изпълнителното ръководство на „Българска фондова борса“ АД е съставено от независими директори по смисъла на чл. 116а, ал. 2 от ЗППЦК, които участват ефективно в работата на Дружеството в съответствие с интересите и правата на акционерите. Председателят на Съвета на директорите не е независим член, доколкото той е член на управителен орган на лице, което е в договорни взаимоотношения с борсата (борсов член). Независимо от това, структурата на Съвета на директорите е в съответствие с изискванията на чл. 116а, ал. 2 от ЗППЦК.

3.4. Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Съвета на директорите следват изискванията на закона, устройствените актове, правилника за дейността на „Българска фондова борса“ АД и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

3.5. Членовете на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД имат подходящи знания и опит, които изисква заеманата от тях позиция.

3.6. След избирането им, новите членове на Съвета на директорите се запознават с основните правни и финансови въпроси, свързани с дейността на Групата.

3.7. Членовете на Съвета на директорите разполагат с необходимото време за изпълнение на техните задачи и задължения. Броят на дружествата в управлението на които могат да участват членовете на Съвета на директорите се определя в съответствие с чл.158, ал.3 и 4, във връзка с чл.14 от ЗПФИ и чл.20, ал.1, т.12 от Закона за публичните предприятия.

3.8. Изборът на членовете на Съвета на директорите на дружеството-майка се осъществява посредством прозрачна процедура по Закона за пазарите на финансови инструменти и при спазване на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, и съответното приложение на ЗПП. Процедурата осигурява достатъчна информация за личните и професионалните качества на кандидатите за членове. Броят на последователните мандати на членовете на Съвета на директорите осигурява ефективна работа на Дружеството и спазването на законовите изисквания.

3.9. Съгласно Устава на дружеството-майка, членовете на Съвета на директорите могат да бъдат преизбирани без ограничение.

4. Възнаграждение

4.1. Размерът и структурата на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на Дружеството - майка се определят съгласно приетата от Общото събрание „Политика за определяне на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на Българска фондова борса АД“ и Устава.

4.2. В съответствие със законовите изисквания и добрата практика на корпоративно управление, размерът и структурата на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на дружеството-майка отчитат:

4.2.1. Задълженията и приноса на всеки един член на Съвета в дейността и резултатите на Групата;

4.2.2. Възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни членове на Съвета на директорите;

4.2.3. Необходимостта от съответствие на интересите на членовете на Съвета на директорите и дългосрочните интереси на Групата.

4.3. Възнаграждението на изпълнителното ръководство, определено в договора за управление няма променлив компонент.

4.3.1. Съгласно приетата Политика за определяне на възнагражденията на Съвета на директорите, дружеството-майка не предоставя като допълнително възнаграждение на членове на Съвета на директорите акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти.

4.3.2. В устройствените актове не е регламентиран редът за осигуряване и използване на допълнителни стимули от членовете на Съвета на директорите. Неизпълнителните членове на Съвета не ползват допълнителни стимули.

4.4. Възнагражденията на независимите директори са постоянни и отразяват участието в заседания, изпълнението на техните задачи да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на Групата.

4.5. Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на дружеството-майка и дъщерните дружества се представя в годишния консолидиран отчет на Групата, в съответствие със законовите норми и устройствените актове. Акционерите на дружеството-майка имат лесен достъп до информацията за възнагражденията. БФБ публикува своя годишен отчет в интернет портала X3News и на своята интернет страница в под-секция „Отчети на БФБ “ на секция „Връзки с инвеститорите“.

5. Конфликт на интереси

5.1. Членовете на Съвета на директорите избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

5.2. Членовете на Съвета на директорите незабавно разкриват конфликти на интереси и осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между Дружеството и членове на Съвета на директорите или свързани с него лица.

5.3. Всеки конфликт на интереси се разкрива на Съвета на директорите.

5.4. Дружеството-майка отчита и се съобразява с практиката, че потенциален конфликт на интереси съществува тогава, когато Групата възнамерява да осъществи сделка с юридическо лице, в което:

- a) член на Съвета на директорите или свързани (заинтересовани) с него лица имат финансов интерес;
- b) член на Съвета е член на Управителен съвет, Надзорен съвет или Съвет на директорите.

6. Комитети

6.1. Дейността на Съвета на директорите на дружеството-майка се подпомага от Одитен комитет.

6.2. С решение на Общото събрание на акционерите на дружеството-майка от 07.04.2017 година, на основание чл. 107 от Закона за независимия финансов одит е избран Одитен комитет.

6.3. Председател на Одитния комитет е Сирма Илиева Атанасова.

ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

6.4. Всички акционери на дружеството-майка имат право да участват в Общото събрание на акционерите и да изразяват мнението си.

6.4.1. Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас на Общото събрание на дружеството-майка и чрез представители.

6.4.2. Корпоративното ръководство на дружеството-майка осъществява ефективен контрол, като създават необходимата организация за гласуването на упълномощените лица в съответствие с инструкциите на акционерите или по разрешените от закона начини.

6.4.3. Корпоративното ръководство на дружеството-майка е изготвило правила за организирането и провеждането на редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на Дружеството. Те гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание.

6.4.4. Корпоративното ръководство на дружеството-майка организира процедурите и реда за провеждане на Общото събрание на акционерите по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването.

6.4.5. Корпоративното ръководство на дружеството-майка насърчава участието на акционерите в Общото събрание на акционерите, включително и чрез осигуряване на възможност за дистанционно присъствие чрез технически средства (вкл. интернет) в случаите, когато това е възможно и необходимо и не противоречи на т. 23.2.4. от Националния кодекс за корпоративно управление и когато се създаде нормативен регламент и има надеждна и сигурна техническа възможност.

6.5. Всички членове на корпоративното ръководство на дружеството-майка присъстват на общите събрания на акционерите на дружеството-майка.

6.6. Материали за Общото събрание на акционерите

6.6.1. Текстовете в писмените материали, изготвени от дружеството-майка и свързани с дневния ред на Общото събрание са конкретни и ясни и не въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

6.6.2. Дружеството-майка поддържа на интернет страницата си специална секция за правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите.

6.6.3. Корпоративното ръководство на дружеството-майка съдейства на акционерите, овластени от съда за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание.

6.7. Корпоративното ръководство на дружеството-майка гарантира правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения на Общото събрание на акционерите.

Б. ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Управителни органи Файненшъл маркет сървисиз ЕООД (дъщерно дружество)

Дъщерното дружество се управлява и представлява от един управител, назначен от едноличния собственик. Управителят организира и ръководи дейността на дружеството в съответствие със закона и решенията на едноличния собственик и се отчита на него.

Управителни органи Българска независима енергийна борса ЕАД (дъщерно дружество)

Дъщерното дружество е с едностепенна система на управление и се управлява от Съвет на директорите от трима членове. Съветът на директорите осъществява оперативното ръководство на дъщерното дружество и контролира дейността на изпълнителния директор на дружеството. Той изпълнява всички функции и решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на едноличния собственик. Съветът на директорите се отчита за дейността си на едноличния собственик.

VI. Информация по чл. 100н, ал. 8, т. 6 от ЗППЦК

Дружеството - майка спазва изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти и Закона за публичното предлагане относно професионалната квалификация, образование, професионален опит, независимост и добра репутация по отношение членовете на Съвета на директорите.

Политиката за подбор и оценка на членовете на Съвета на директорите (СД) на „Българска фондова борса“ АД, която Борсата е приела и прилага е съобразена с регулаторните изисквания към управителните и контролни органи, произтичащи от транспонирането на Директива 2014/65/ЕС (MiFID II) в Закона за пазарите на финансови инструменти и актовете по прилагането му, както и от изискванията на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Насоките на Европейския орган по ценни книжа и пазари (ESMA) относно ръководния орган на пазарни оператори и доставчици на услуги за докладване на данни.

Комитетът за подбор определя целево ниво на представителност на по-слабо представения пол в СД. Основни принципи, които се прилагат при подбора и оценката на членовете на СД са равнопоставеност между жените и мъжете при извършване на подбор на членовете на СД и равнопоставеност между жените и мъжете при вземането на решения.

Чрез прилагане на тези принципи БФБ се стреми към поддържане на балансирано съотношение на половете.

26 април 2023 г.

Manyu Todorov
Moravenov

Digitally signed by Manyu
Todorov Moravenov
Date: 2023.04.26 15:38:27
+03'00'

Изпълнителен директор:
/Маню Моравенов/

ДЕКЛАРАЦИЯ

По чл. 100н, ал. 4, т. 4 от ЗППЦК

Долуподписаните:

1. Маню Тодоров Моравенов - Изпълнителен директор на „Българска фондова борса“ АД,
2. Искрен Иванов Николов – Управител на „БД Консулти ООД“ (Съставител);

ДЕКЛАРИРАМЕ, че доколкото ни е известно:

1. Консолидираният финансов отчет на Група Българска фондова борса за 2022г., съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на емитента;

2. Годишният консолидиран доклад за дейността на Група Българска фондова борса за 2022 г. съдържа достоверен преглед на развитието, състоянието и резултатите от дейността на емитента, заедно с описания на основните рискове и несигурности, пред които е изправен.

26.04.2023 г.

Гр. София

Manyu
Todorov
Moravenov
Manю Моравенов,
Изп. директор
на „Българска фондова борса“ АД

Digitally signed by
Manyu Todorov
Moravenov
Date: 2023.04.26
15:39:10 +03'00'

Iskren
Ivanov
Nikolov
Искрен Николов
Управител на „БД Консулти ООД“
(Съставител)

Digitally signed by
Iskren Ivanov
Nikolov
Date: 2023.04.26
15:29:31 +03'00'

Годишен консолидиран финансов
отчет на
Група Българска фондова борса
за 2022 г.

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА	5
1.1. Собственост и управление	6
1.2. Структура на Групата и предмет на дейност	8
1.3. Предмет на дейност на дружествата от Групата	8
1.4. Основни показатели на икономическата среда	10
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА	10
2.1. База за изготвяне на консолидирания финансов отчет	10
2.2. Дефиниции	16
2.3. Принципи на консолидация	18
2.4. Сравнителни данни	20
2.5. База за оценяване	20
2.6. Функционална валута и валута на представяне. Признаване на курсови разлики.	21
2.7. Приходи	21
2.8. Разходи	28
2.9. Финансови приходи и разходи	28
2.10. Имоти, машини и оборудване	29
2.11. Нематериални активи	30
2.12. Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества	31
2.13. Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	31
2.14. Финансови активи по амортизирана стойност	33
2.15. Търговски и други вземания	33
2.16. Парични средства и парични еквиваленти	34
2.17. Търговски и други задължения	35
2.18. Лизинг	35
2.18.1. Групата като лизингополучател	36
2.18.2. Групата като лизингодател	38
2.19. Правителствени финансираня	39
2.20. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство	39
2.21. Акционерен капитал и резерви	41
2.22. Данъци върху печалбата	42
2.23. Финансови инструменти	43
2.23.1. Финансови активи	43
2.23.2. Финансови пасиви	48
2.23.3. Компенсиране (нетирание) на финансови инструменти	49
2.24. Нетна печалба или загуба на акция	49
2.25. Сегментно отчитане	50
2.26. Оценяване по справедлива стойност	51
2.27. Преценки от определящо значение при прилагане на счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.	53
2.27.1. Признаване на приходи от годишни поддържащи такси	53
2.27.2. Очаквани кредитни загуби	54

2.27.3. Оценка на справедливата стойност на капиталови инвестиции	58
2.27.4. Договори за лизинг	58
2.27.5. Актюерски изчисления	59
2.27.6. Признаване на активи по отсрочени данъци	59
2.27.7. Признаване на провизии при неизпълнение по договори	60
2.28. Провизии и условни задължения	60
3. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ	61
3.1. Информация за видовете приходи	61
3.2. Задължения за изпълнение по договори с клиенти	62
3.3. Салда по договори с клиенти	62
4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	62
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ И КОНСУМАТИВИ	63
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	63
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	63
8. РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКА НА ВЗЕМАНИЯ	64
9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	64
10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	64
11. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	64
12. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	65
13. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	66
14. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	67
15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	71
16. ИНВЕСТИЦИИ В СЪВМЕСТНИ И АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА	72
16.1. Инвестиции в съвместни дружества	72
16.2. Инвестиции в асоциирани дружества	73
17. ФИНАНСОВИ АКТИВИ	76
17.1. Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	76
17.2. Финансови активи по амортизирана стойност	79
18. ДЪЛГОСРОЧНО ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	80
19. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	80
20. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	81
21. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	83
21.1. Вземания от клиенти	83
21.2. Вземания от контрагенти за електрическа енергия	83
22. ДАНЪЦИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	84
23. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	84
24. ВЗЕМАНИЯ ОТ БАНКИ ПО ОБЕЗПЕЧЕНИЯ	86
25. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	86
26. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	87
27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	89
28. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	92
28.1. Получени гаранционни депозити от контрагенти	92
28.2. Задължения към доставчици	93
28.3. Задължения към контрагенти за електрическа енергия	93
29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ	93
30. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	94
31. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	94
32. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	95
33. ЛИЗИНГ	96
34. БАНКОВИ ЗАЕМИ	97
35. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	98

36.	УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	100
36.1.	Пазарен риск	101
36.2.	Кредитен риск	102
36.3.	Ликвиден риск	104
36.4.	Риск на лихвоносните парични потоци	104
36.5.	Управление на капиталовия риск	105
37.	СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	107
38.	АНГАЖИМЕНТИ, УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ПОЛУЧЕНИ ОБЕЗПЕЧЕНИЯ	109
39.	СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	110

ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

	Приложения	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Приходи от договори с клиенти	3	17 258	16 024
Други приходи от дейността	4	400	301
Разходи за материали и консумативи	5	(78)	(56)
Разходи за външни услуги	6	(5 020)	(4 422)
Разходи за амортизации	13, 14	(788)	(716)
Разходи за персонала	7	(3 495)	(3 030)
Разходи за обезценка на вземания	8	(2 965)	(675)
Други разходи за дейността	9	(279)	(195)
Печалба от оперативна дейност		5 033	7 231
Финансови приходи	10	657	172
Финансови разходи	11	(572)	(6)
Финансови приходи/(разходи), нетно		85	166
Дял в (загубата)/печалбата от участия в съвместни дружества при прилагане метода на собствения капитал	16.1	(3)	8
Дял в печалбата от участия в асоциирани дружества при прилагане метода на собствения капитал	16.2	13	3
Печалба преди данък върху печалбата		5 128	7 408
Разход за данък върху печалбата	12	(595)	(803)
НЕТНА ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		4 533	6 605
Други компоненти на всеобхватния доход:			
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:			
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани приходи	27	59	(18)
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталови инвестиции оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	13, 17.1	(43)	31
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които няма да бъдат рекласифицирани	13	4	(3)
		20	10
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:			
Нетна промяна в справедливата стойност на дългови ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	13, 17.1	(148)	(36)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които могат да бъдат рекласифицирани	13	16	4
		(132)	(32)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		(112)	(22)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		4 421	6 583
Нетна печалба за годината, отнасяща се към:			
Притежателите на собствения капитал на дружеството-майка		4 533	6 605
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се към:			
Притежателите на собствения капитал на дружеството-майка		4 421	6 583
Основна нетна печалба на акция	26	BGN 0.70	1.02

Приложенията от страници 5 до 110 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Изпълнителен директор:

Manyu
Todorov
Moravenov
Маню Моравенов

Digitally signed by
Manyu Todorov
Moravenov
Date: 2023.04.26 15:41:31
+03'00'

Счетоводно административно обслужване:

Iskren Ivanov
Nikolov
БД Консулти ООД

Digitally signed by
Iskren Ivanov Nikolov
Date: 2023.04.26
15:30:11 +03'00'

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад
АФА ООД, рег. № 015

Valia
Iordanova
Iordanova

Digitally signed by
Valia Iordanova
Iordanova
Date: 2023.04.27
10:37:37 +03'00'

Валия Йорданова Йорданова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

VALIA
IORDANOVA
IORDANOVA

Digitally signed by
VALIA IORDANOVA
IORDANOVA
Date: 2023.04.27
10:45:51 +03'00'

ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2022 година

	Приложения	31 декември 2022 г. BGN'000	31 декември 2021 г. BGN'000
АКТИВ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини, оборудване	14	1 750	1 919
Нематериални активи	15	4 210	4 532
Инвестиции в съвместни дружества	16.1	36	39
Инвестиции в асоциирани дружества	16.2	244	209
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	17.1	1 408	2 177
Финансови активи по амортизирана стойност	17.2	10 269	10 077
Дългосрочно предплатени разходи	18	522	540
Други нетекущи активи	19	27	-
Активи по отсрочени данъци	20	738	422
		19 204	19 915
Текущи активи			
Вземания от клиенти	21.1	567	428
Вземания от контрагенти за електрическа енергия	21.2	58 478	4 657
Данъци за възстановяване	22	51 782	89 547
Други вземания и предплатени разходи	23	1 997	4 670
Вземания от банки по обезпечения	24	400	-
Парични средства и парични еквиваленти	25	253 727	304 628
		366 951	403 930
		386 155	423 845
ОБЩО АКТИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Капитал, отнасящ се до притежателите на собствения капитал на дружеството-майка			
Основен акционерен капитал		6 583	6 583
Обратно изкупени акции		(719)	(719)
Резерви		7 347	4 605
Натрупани печалби		13 369	14 799
	26	26 580	25 268
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Пасиви по отсрочени данъци	20	368	401
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	27	94	137
Дългосрочни задължения по лизинг	32	18	37
Правителствени финансираня	31	116	224
		596	799
Текущи задължения			
Получени гаранционни депозити от контрагенти за електрическа енергия	28.1	252 593	99 164
Задължения към контрагенти за електрическа енергия	28.3	104 473	296 720
Задължения към доставчици	28.2	822	983
Задължения към персонала и социалното осигуряване	29	429	372
Задължения за данъци	30	250	294
Правителствени финансираня	31	151	151
Други задължения	32	261	94
		358 979	397 778
		386 155	423 845

Приложенията от страници 5 до 110 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Консолидираният финансов отчет на страници от 1 до 110 е одобрен за издаване от Съвета на директорите и е подписан от негово име на 26 април 2023 година от:

Изпълнителен директор:

Manyu Todorov
Moravenov
Digitally signed by Manyu Todorov Moravenov
Date: 2023.04.26 15:42:09 +03'00'

Маню Моравенов

Счетоводно административно обслужване:

Iskren Ivanov
Nikolov
Digitally signed by Iskren Ivanov Nikolov
Date: 2023.04.26 15:30:28 +03'00'

БД Консулти ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад
АФА ООД, рег. № 015

Valia Iordanova
IORDANOVA
Digitally signed by Valia Iordanova
Date: 2023.04.27 10:38:21 +03'00'

Валя Йорданова Йорданова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

VALIA IORDANOVA
IORDANOVA
Digitally signed by VALIA IORDANOVA
Date: 2023.04.27 10:47:52 +03'00'

ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

	<i>Приложения</i>	2022	2021
		BGN'000	BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от контрагенти по сделки за покупко-продажба на електрическа енергия		13 860 828	5 618 496
Плащания на контрагенти по сделки за покупко-продажба на електрическа енергия		(14 888 348)	(5 692 568)
Постъпления от клиенти		20 380	19 012
Плащания на доставчици		(7 081)	(5 494)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване		(3 182)	(3 259)
Платен данък върху печалбата		(960)	(1 049)
Възстановени/(платени) данъци (без данъци върху печалбата), нетно		687 217	82 042
Получени/(възстановени) гаранционни депозити от контрагенти за електрическа енергия, нетно		284 322	125 503
Получени/(възстановени) суми за Фонд "Сигурност на енергийната система", нетно		(719)	719
Постъпления от лихви по краткосрочни депозити и разплащателни сметки		351	-
Платени банкови такси и комисионни		(492)	(8)
Други (плащания)/постъпления, нетно		(140)	96
Нетни парични потоци (използвани в)/от оперативна дейност		(47 824)	143 490
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупки на машини и оборудване		(259)	(670)
Постъпления от продажби на машини и оборудване		25	36
Покупки на нематериални активи		(77)	(17)
Плащания по капиталови инвестиции оценени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		(6)	-
Постъпления от лихви и дивиденди, свързани с инвестиции във финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		94	91
Постъпления при падеж на финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		549	-
Плащания за покупка на финансови активи по амортизирана стойност		(190)	(9 975)
Постъпления от лихви от финансови активи оценени по амортизирана стойност		244	-
Плащания по предоставен заем на асоциирано дружество		(400)	(18)
Постъпления от погасяване на предоставен заем на асоциирано дружество		400	-
Плащания по увеличение на основния капитал в асоциирани дружества		(22)	-
Платени аванси по инвестиционни проекти		(27)	-
Плащания по финансови обезпечения		(400)	-
Нетни парични потоци използвани в инвестиционната дейност		(69)	(10 553)
Парични потоци от финансова дейност			
Плащания на дивиденди		(2 913)	(3 996)
Плащания по лизинг		(33)	(80)
Получени финансираня		139	207
Обратно изкупени собствени акции		-	(848)
Продажба на обратно изкупени акции		-	405
Плащания за такси за управление по договори за овърдрафт		(260)	-
Нетни парични потоци използвани във финансовата дейност		(3 067)	(4 312)
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		(50 960)	128 625
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		304 723	176 098
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември		253 763	304 723
Провизии за обезценка за очаквани кредитни загуби	9, 25	(36)	(95)
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември, нетно	25	253 727	304 628

Приложенията от страници 5 до 110 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Изпълнителен директор:

Manyu Todorov
Moravenov

Digitally signed by Manyu Todorov Moravenov
Date: 2023.04.26 15:42:43 +03'00'

Маню Моравенов

Счетоводно административно обслужване:

Iskren Ivanov
Nikolov

Digitally signed by Iskren Ivanov Nikolov
Date: 2023.04.26 15:30:46 +03'00'

БД Консулти ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад
АФА ООД, рег. № 015

Valia Iordanova
Iordanova

Digitally signed by Valia Iordanova Iordanova
Date: 2023.04.27 10:40:00 +03'00'

Валя Йорданова Йорданова
Управител и регистриран одитор, отговорен за одита

VALIA IORDANOVA
IORDANOVA

Digitally signed by VALIA IORDANOVA IORDANOVA
Date: 2023.04.27 10:50:35 +03'00'

ГРУПА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА
 КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

Отнасящ се към притежателите на собствения капитал на дружеството-майка

Приложения	Основен	Обратно	Резерв по	Законови	Други резерви	Резерв по	Натрупани	Общо собствен	
	акционерен	изкупени	обратно	резерви		финансови активи	печалби и загуби	капитал	
	капитал	акции	изкупени			по справедлива			
			акции			стойност през друг			
						всеобхватен доход			
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	
Салдо на 1 януари 2021 година	6 583	(90)	-	658	2 897	387	12 749	23 184	
Промени в собствения капитал за 2021 година									
Разпределение на печалбата за:	-	-	-	-	481	-	(4 537)	(4 056)	
* дивиденди	-	-	-	-	-	-	(4 056)	(4 056)	
* допълнителен резерв	-	-	-	-	481	-	(481)	-	
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	-	-	(4)	6 587	6 583	
* нетна печалба за годината	-	-	-	-	-	-	6 605	6 605	
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	-	-	(4)	(18)	(22)	
Ефект от обратно изкупени акции	-	(629)	186	-	-	-	-	(443)	
Салдо на 31 декември 2021 година	26	6 583	(719)	186	658	3 378	383	14 799	25 268
Промени в собствения капитал за 2022 година									
Разпределение на печалбата за:	-	-	-	-	2 913	-	(6 022)	(3 109)	
* дивиденди	-	-	-	-	-	-	(3 109)	(3 109)	
* допълнителен резерв	-	-	-	-	2 913	-	(2 913)	-	
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	-	-	(171)	4 592	4 421	
* нетна печалба за годината	-	-	-	-	-	-	4 533	4 533	
* други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	-	-	(171)	59	(112)	
26	6 583	(719)	186	658	6 291	212	13 369	26 580	

Приложенията от страници 5 до 110 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Изпълнителен директор:
 Manyu Todorov Moravenov
 Digitally signed by Manyu Todorov Moravenov
 Date: 2023.04.26 15:43:17 +03'00'
 Маню Моравенов

Счетоводно административно обслужване:
 Iskren Ivanov Nikolov
 Digitally signed by Iskren Ivanov Nikolov
 Date: 2023.04.26 15:31:09 +03'00'
 БД Консулти ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад
 АФА ООД, рег. № 015
 Valia Iordanova Iordanova
 Digitally signed by Valia Iordanova Iordanova
 Date: 2023.04.27 10:42:12 +03'00'

Вая Йорданова Йорданова
 Управител и регистриран одитор, отговорен за одита
 VALIA IORDANOVA IORDANOVA
 Digitally signed by VALIA IORDANOVA IORDANOVA
 Date: 2023.04.27 10:53:20 +03'00'

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

Група Българска Фондова Борса (Групата) включва Българска Фондова Борса АД (Дружество-майка/Борсата/БФБ), две дъщерни дружества (Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД (до 28.08.2022 г. СЕРВИЗ ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ ЕООД) и Българска независима енергийна борса ЕАД), едно съвместно дружество (СЕЕ Линк ДОО, Скопие) и асоциираните дружества Клиър Екс АД и БД Консулти ООД.

Дружество – майка

Българска фондова борса АД (Дружество-майка, Борсата) е търговско дружество, създадено през месец ноември 1991 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Три уши № 6. Съдебната регистрация на дружеството е от 1991 г. с Решение № 25156/08.11.1991 г. на Софийски градски съд.

На 09.12.2010 г. в Търговския регистър е вписано увеличение на основния капитал на Борсата със 715,000 лева от 5,867,860 лева до 6,582,860 лева чрез издаване на нови 715,000 броя обикновени поименни безналични акции с право на глас срещу парична вноска от акционера на дружеството Министерство на финансите на Република България.

Българска фондова борса АД е публично акционерно дружество. Към 31.12.2022г. капиталът на дружеството е разпределен в 6,582,860 броя безналични поименни акции с номинална стойност на една акция - един лев (31.12.2021 г. 6,582,860 броя безналични поименни акции с номинална стойност на една акция - един лев).

Дъщерни дружества

Дъщерното дружество **Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД** е регистрирано съгласно решение № 2 на СГС от 6 март 2007 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Три уши” № 6.

Първоначално същото е регистрирано като търговско дружество - съвместно контролирано предприятие със съдружници - Българска Фондова Борса АД и Централен депозитар АД и капитал от 80 х. лв. На 12 октомври 2006 г. по решение на Общото събрание на съдружниците на съвместното дружество (ДВ бр.191 от 2006 г.), Централен депозитар прекратява участието си. Взето е решение за намаляване на капитала на дружеството от 80 х. лв. на 40 х. лв., при което напусналият съдружник е получил изцяло обратно средствата от своя дял в съвместното предприятие.

С решение от 26.08.2019 г. капиталът на дъщерното дружество е увеличен с 80 х. лв., от 40 х. лв. на 120 х. лв. Промяната е вписана в Търговския регистър на 12.09.2019 г.

На 29.08.2022 г. е вписана в ТРРЮЛНЦ промяна в наименованието от Сервиз финансови пазари ЕООД на Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД.

Дъщерното дружество **Българска независима енергийна борса ЕАД (БНЕБ ЕАД)** е учредено през 2014 г. Същото е регистрирано като еднолично акционерно дружество в град София, вписано в Търговския регистър с ЕИК 202880940. Седалището и адресът на управление на БНЕБ ЕАД е град София - 1000, район Оборище, бул. „Васил Левски“ № 138.

Българска фондова борса АД придобива контрол над дружеството през 2018 г. съгласно договор от 03.01.2018 г., сключен между БФБ АД и Български енергиен холдинг ЕАД, за покупка и придобиване

на 100 % от акционерния капитал на БНЕБ ЕАД или 217,664 броя обикновени поименни акции с право на глас, с номинална стойност 10 лв. и представляващи 100 % от капитала Българска независима енергийна борса ЕАД на покупна стойност 5,200,000 лв. Промяната в собствеността е вписана в Търговския регистър на 15.02.2018 г.

Съвместно дружество

Съвместното дружество **СЕЕ Линк ДОО, Скопие** е учредено на 15.04.2014 г. по силата на сключено съвместно споразумение между Българска фондова борса АД, Македонска борса за ценни книжа АД, Скопие и Загребска борса АД. Съгласно условията на споразумението всяка една от страните притежава 33,33 % от капитала на учреденото дружество. Дружеството е със седалище ул. „Орце Николов“ 75, Скопие, Македония.

Асоциирани дружества

Асоциирано дружество **Клиър Екс АД (Clear EX)** е учредено на 21.04.2020 г. от Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД (Clear EX) с капитал 100 х. лв. Предметът на дейност на Клиър Екс АД е извършване на услуги като клирингова къща, във връзка със сделки с електрическа енергия, природен газ и стоки, сключени на организиран пазар, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 100 х. лв., разпределен в 100 000 броя безналични поименни акции с право на глас и с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%. Дружеството се управлява от изпълнителен директор - Георги Иванов Караджов. През м. декември 2020 г. по решение на акционерите на Извънредното Общо събрание на акционерите на Клиър Екс АД от 16.12.2020 г. основният капитал на Клиър Екс АД е увеличен, чрез издаване на нови 400 000 броя обикновени, поименни, безналични акции, с което капиталът на дружеството става 500 хил. лева.

Асоциирано дружество **БД Консулти ООД** е учредено на 21.04.2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД. Предметът на дейност на БД Консулти ООД включва административно, финансово и деловодно обслужване, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 5 х. лв., разпределен в 5 000 дяла с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 50.02% и 49.98%. Дружеството се управлява от Управител – Искрен Иванов Николов.

През 2022 г. капиталът на дружеството е увеличен на 100 х.лв., като капиталът е разпределен в следното отношение - ЦД АД 42.5%, Клиър екс АД 33% и БФБ АД 24,5%.

1.1. Собственост и управление

Дружество-майка

На 21.12.2010 г. в Търговския регистър е вписан и обявен статутът на Борсата като публично дружество, както и новият устав на дружеството.

Към 31.12.2022 г. регистрираният акционерен капитал на Българска фондова борса АД възлиза на 6,583 х.лв., разпределен в 6,582,860 обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция - 1 лев.

Разпределението на основния акционерен капитал с право на глас е:

	31.12.2022	31.12.2021
Държавата, чрез Министерство на финансите	50.05%	50,05%
Други юридически лица	22.46%	21.92%
Физически лица	15.03%	14.41%
Инвестиционни посредници и търговски банки	12.46%	13.62%

Българска фондова борса АД е публично дружество, по смисъла на чл. 110, ал.1 от ЗППЦК.

Дружеството има едностепенна система на управление със *Съвет на директорите* от петима членове.

Ръководството на дружеството в лицето на Съветът на директорите има следния състав към 31.12.2022 г.:

- Асен Василев Ягодин (Председател),
- Васил Димитров Големански (Заместник-председател),
- Маню Тодоров Моравенов,
- Радослава Георгиева Масларска,
- Христина Стефанова Пендичева.

На основание чл.40, във връзка с чл. 39, ал.1 от Устава на „Българска фондова борса” АД, дружеството се представлява от Изпълнителния директор - Маню Тодоров Моравенов.

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на дружеството.

С решение по т.13 от протокола , Общото събрание на акционерите на 24.06.2021 г., избра Одитен комитет в състав , предложен на Председателя на Съвета на директорите.

Членовете на одитния комитет са:

- Сирма Атанасова – председател
- Мариана Симова – член
- Радослав Желязов – член.

Дъщерни дружества

Управлението на дъщерните дружества е както следва:

Българска независима енергийна борса ЕАД

Дъщерното дружество има едностепенна система на управление със *Съвет на директорите* от трима членове.

Към 31.12.2022 г. в ръководството на дружеството в лицето на Съветът на директорите има следния състав:

- Тодор Радославов Ханджиев – член и Председател на СД на БНЕБ;
- Константин Валериев Константинов – изпълнителен член на СД на БНЕБ;
- Любомир Николаев Бояджиев – член на СД на БНЕБ.

Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД

Дружеството се управлява от Управител – Гургана Василис Пападопулу.

Към 31.12.2022г. общият брой на персонала в Групата е 54 служители (31.12.2021 г.: 50 служители).

1.2. Структура на Групата и предмет на дейност

Структурата на Групата включва Българска Фондова Борса АД като дружество – майка и посочените по-долу дъщерни дружества:

Дъщерни дружества	31.12.2022	31.12.2021	Дата на придобиване
	Участие	Участие	
	%	%	на контрол
Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД	100	100	12.10.2006
Българска независима енергийна борса ЕАД	100	100	15.02.2018

В допълнение на това Групата притежава съвместно дружество Сии Линк, Македония с 33.33 % участие в капитала и дата на придобиване 15.04.2014 г., както и две асоциирани дружества – Клиър Екс АД с 40 % участие и дата на придобиване 21.04.2020 г. и БД Консулти ООД с 24.50 % участие и дата на придобиване 21.04.2020 г.

1.3. Предмет на дейност на дружествата от Групата

Дружество-майка

Дружеството майка е лицензирано с разрешение издадено от Държавната комисия по ценните книжа да извършва дейност като фондова борса.

Предметът на дейност на дружеството за 2022 г. включва следните видове операции и сделки:

- организиране на търговия с ценни книжа и други финансови инструменти;
- организиране и поддържане на информационна система за търговия с ценни книжа;
- в качеството й на Одобрен механизъм за публикуване (ОМП), БФБ извършва оповестяване на доклади за търговия от страна на инвестиционните посредници.

Основната мисия на дружеството майка - БФБ е да съдейства за развитието на организиран капиталов пазар, който да осигури на борсовите членове и техните клиенти равен достъп до пазарната информация и еднакви условия за участие в търговията с ценни книжа.

Дъщерни дружества

Основната дейност на **Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД** е поддържане на информационна платформа Х3. Х3 News дава възможност на публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа да изпълняват законовите си задължения по оповестяване на обществеността на регулираната по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация. Платформата Х3 News осигурява оповестяването на информацията по недискриминационен начин, който осигурява достигането й едновременно до възможно най-широк кръг лица.

X3 News отговаря на изискванията на ЗППЦК. Системата осигурява оповестяването на информация по начин, гарантиращ сигурност на връзката, елиминиране на риска от изкривяване на данните, недопускане на неоторизиран достъп и сигурност на източника на регулираната информация.

X3 News дава възможност и за публикуване на друга, нерегулирана информация, рекламни, PR съобщения и други.

Предметът на дейност на дъщерното дружество **Българска независима енергийна борса ЕАД (БНЕБ)** е: организиране на борсов пазар за търговия в областта на енергетиката и свързаните с енергопотреблението продукти като електричество, природен газ, въглища, емисии и зелени сертификати, като система за търговия, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на допуснати до търговия на регулирания пазар на множество трети страни, в рамките на системата и въз основа на правила, като резултатът е сключване на сделки с тези инструменти.

БНЕБ ЕАД притежава Лицензия №Л-422 от 31 март 2014 г., издадена от Комисията за енергийно и водно регулиране, за организиране на борсов пазар на електрическа енергия за срок от 10 (десет) години.

Процесите по либерализация на електроенергийните пазари предполагат създаването на вътрешен - за общността пазар, който предоставя възможност на потребителите за свободен избор на доставчик на електрическа енергия с цел повишаване на ефективността, конкурентни цени, високи стандарти на услугите, сигурност на доставките и устойчиво развитие. Борсовият пазар на електрическа енергия играе съществена роля в процесите на либерализация на електроенергийните пазари като отразява равновесната цена, определена като пресечна точка между търсенето и предлагането.

Лицензионната дейност, която развива Българска независима енергийна борса ЕАД, включва борсов пазар със следните сегменти с физическа доставка разделени по период на търгуваната и доставяна електрическа енергия:

- „Ден напред“ (Day Ahead market - DAM);
- „В рамките на деня“ (Intraday market - IDM);
- „Централизиран пазар за покупко-продажба на електрическа енергия посредством двустранни договори“ (Centralized market for bilateral contracts - CMBC).

Съвместно дружество

Съвместното дружество **СЕЕ Линк ДОО (СЕЕЛ), Скопие** е с основен предмет на дейност: извършване на услуги във връзка с компютри и информационни технологии.

Асоциирани дружества

Асоциирано дружество **Клиър Екс АД (Clear EX)** е с предметът на дейност извършване на услуги като клирингова къща, във връзка със сделки с електрическа енергия, природен газ и стоки, сключени на организиран пазар, както и други дейности, разрешени от закона. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%.

Асоциирано дружество **БД Консулти ООД** е с предмет на дейност: административно, финансово и деловодно обслужване, както и други дейности разрешени от закона. Участията в капитала на дружеството са ЦД АД - 42.5%, Клиър екс АД - 33% и БФБ АД - 24,5%.

1.4. Основни показатели на икономическата среда

Основните показатели на икономическата среда, които оказват влияние върху дейността на групата, за периода 2019 – 2022 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2019	2020	2021	2022
БВП в млн. лева *	120,396	120,553	132,012	165,041*
Реален растеж на БВП *	4.00%	-4.00%	7.60%	2.90%**
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	3.10%	0.00%	6.60%	14.30%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.76	1.61	1.73	1.87
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.74	1.59	1.73	1.83
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00	0.00	1.3
Безработица (в края на годината) **	5.90%	6.70%	4.80%	4.70%
Кредитен рейтинг на Р България по Standard&Poors (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Р България по Moody's (дългосрочен)	Baa2	Baa1	Baa1	Baa1
Кредитен рейтинг на Р България по Fitch (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB

* Предварителни данни на БНБ за 2022 г. към 23 февруари 2023 г.

** Предварителни данни на БНБ към 23 януари 2022 г. за Q3 2022 г. спрямо Q3 2021 г.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА

2.1. База за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Българска Фондова Борса АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на посочените по-долу стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2022 г. за предприятията в Република

България, не са настъпили промени в счетоводната политика на групата, респ. активите, пасивите, операциите и нейните резултати, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната ѝ актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно;
- Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно“, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението;
- Промени в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не са изрично фактурируеми към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила

на промяната. Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага;

- Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти: а) в МСФО 1 е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагащо за първи път МСФО на по-късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превалутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. Предприятието прилага това изменение за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. По-ранното прилагане е разрешено.; б) в МСФО 9 е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в "10 процентния тест" за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от името на другия. Предприятието прилага промените към финансовите пасиви, които се изменят в началото или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието първоначално ги прилага; в) в илюстративен пример 13 към МСФО 16 е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобрение на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво обръкване относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придружава стандарта, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила; г) в МСС 41 е премахнато изискването предприятията да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция.

Към датата на издаване за одобряване на този консолидиран финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2022 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството.

От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството за следващи периоди, а именно:

- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика 2 Преценки за същественост (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК). Промените дават насоки и примери относно приложение на концепцията за същественост при преценки и вземане на решения, свързани с оповестяванията на счетоводната политика като: а) заместват изискването за оповестяване на съществена информация за счетоводните политики вместо на значимите счетоводни политики. б) дават пояснения как предприятията могат да идентифицират съществената информацията относно счетоводните политики и да дават примери кога информацията за счетоводните политики е вероятно да бъде съществена; в) поясняват, че информацията за счетоводните политики може да бъде съществена поради своята същност, дори и когато съответните суми са несъществени; г) поясняват, че информацията за счетоводните политики е съществена, ако е необходима на потребителите на финансовите отчети на предприятието за разбирането на определена съществена информация във финансовите отчети; и д) поясняват, че предприятието не е нужно да оповестява несъществена информация за счетоводните политики, това не следва да води до пропускане или прикриване на съществена счетоводна информация. По-ранно прилагане е разрешено;
- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не приети от ЕК). Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата му, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Класификацията не се повлиява от очаквания на предприятието за или събития след датата на финансовия отчет. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено, но едновременно с прилагане на промените в МСС 1 Представяне на финансови отчети, нетекущи задължения, обвързани с ограничителни условия;
- Промени в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК). Промените са насочени основно към приблизителните оценки и са свързани с пояснения за по-точно разграничение между промени в счетоводната политика, корекции на грешки и промени в приблизителните оценки като: а) „дефиницията за промени в приблизителните оценки“ е заменена с „дефиниция за приблизителните оценки“ - според новата дефиниция приблизителните оценки са стойности във финансовите отчети, които са обект на несигурност по отношение на оценяването им; б) предприятието разработва и прилага приблизителни оценки, ако счетоводните политики изискват позиции във финансовите отчети да бъдат оценени по начин, който съдържа несигурност по отношение на оценяването им; в) направено е пояснение, че промяна в приблизителна оценка може да е резултат на промяна във входящи данни или на оценъчната техника, както и от нова информация или ново развитие, освен ако това не е резултат от корекция на грешка от предходни години; и г) промяна в приблизителна оценка може да има отражение върху

печалбата или загубата за текущия период или върху печалбата и загубата за текущия период и бъдещи периоди. По-ранно прилагане е разрешено;

- МСС 12 Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК). Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция. Измененията ограничават обхвата на освобождаване от признаване на отсрочени данъчни пасиви, вследствие на което то не се прилага за транзакции, при които при първоначално признаване, възникват равни по размер облагаеми и намаляеми временни разлики. Такива транзакции са признаването на актив “право на ползване” и задължения по лизинг от лизингополучателите на датата на стартиране на лизинга, както и при начисляване на задължения за демонтаж, преместване и възстановяване, включени в себестойността на съответния актив. С влизане в сила на измененията предприятията следва да признаят всеки отсрочен данъчен актив (до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики) и отсрочен данъчен пасиви (за всички облагаеми временни разлики) съобразно критериите на МСС 12 за сделки, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции на или след началото на най-ранния представен във финансовия отчет сравнителен период. Предприятията признават кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо към тази дата. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., по-ранно приложение е разрешено;
- МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС). Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, съставляват или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес“, инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време;
- Промени в МСФО 16 Лизинг – Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК). Изменението има за цел да доразвие изискванията към продавача- лизингополучател при измерване на задължението по лизинг при сделки „продажба – обратен лизинг“. То изисква след началната дата на лизинга (датата на предоставяне на основния актив) продавачът - лизингополучател да определи „лизингови плащания“ и „ревизирани лизингови плащания“ по начин, по който да не признае печалба или загуба, която се отнася до правото на ползване, задържано от него. Промените не се отнасят за признаване на печалби и загуби във връзка с частично или

пълно прекратяване на лизинговия договор. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено;

- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети, нетекущи задължения, обвързани с ограничителни условия (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК). Тези промени уточняват, че само ограничителни условия, които предприятието е длъжно да спазва на или преди края на отчетния период засягат правото на предприятието да отложи уреждането на съответните задължения за най-малко дванадесет месеца след отчетната дата и съответно, само те следва да се вземат предвид при оценката на класификацията на задълженията като текущи или нетекущи. Тези споразумения влияят върху това дали правото съществува в края на отчетния период, дори ако спазването на условията се оценява след него (например ограничително условие, базирано на финансовото състояние на предприятието към края на отчетния период, но оценено след неговия край). Ограничителни условия, които се изчисляват на база на финансовото състояние на предприятието след края на отчетния период (например на база на финансовото състояние на предприятието шест месеца след отчетната дата) не следва да се вземат предвид при определяне на класификацията на задълженията и правото на тяхното отлагане. Въпреки това предприятията следва да оповестят информация за ограничителните условия, обхващащи наблюдаем период в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период с цел оценка на риска от това дали задълженията биха станали изискуеми. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено, но едновременно с прилагането на промените в МСС 1 Представяне на финансови отчети относно класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи.

Ръководството е в процес на проучване, анализ и оценка на ефектите от направените промени в горепосочените стандарти, които биха оказвали влияние върху счетоводната политика и върху класификацията и представянето на активите и пасивите на дружеството.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2022 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

- Подобрения на МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК). Изменения са свързани с първоначалното прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – сравнителна информация. С тях се добавя опция за преход, отнасяща се до сравнителна информация за финансови активи при първоначално прилагане на МСФО 17 с цел намаляване на счетоводни несъответствия, възникващи между финансови активи и задължения по застрахователни договори в сравнителната информация при първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9. Прилагането на промените е по избор и се отнасят само до представянето на сравнителната информация при първоначално прилагане на МСФО 17;
- МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща принципи за тяхното признаване, оценяване, представяне и оповестяване. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори – МСФО 4. Той установява нов цялостен модел за отчитането на застрахователните договори и дейности,

покриващ всички релевантни счетоводни и отчетни аспекти, както и съдържанието и структурата на финансовите отчети (представяне и оповестяване) на предприятия със застрахователна дейност.

Групата води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), които приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в консолидирания финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако не е оповестено изрично нещо друго, като българският лев е приет за отчетна валута на представяне на Групата.

Борсата, нейните дъщерни и асоциирани дружества водят своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приемат като тяхна функционална и отчетна валута на представяне. Съвместното дружество организира своето счетоводство и отчетност съгласно изискванията и законодателството на Република Македония и поддържа своите счетоводни регистри в съответната местна валута – македонски денар.

Индивидуалните финансови отчети на чуждестранните дружества се преизчисляват от местна валута в български лев за целите на всеки консолидиран финансов отчет съгласно политиката на Групата (*Приложение 2.6*).

Представянето на консолидирания финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета.

Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на консолидирания финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за консолидирания финансов отчет, са оповестени в Приложение 2.27.

2.2. Дефиниции

Дружество-майка

Това е дружеството, което контролира едно или повече други дружества (предприятия), в които е инвестирало. Притежаването на контрол означава, че инвеститорът е изложен на, или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано, както и има възможност да окаже въздействие върху размера на тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Дружество-майка е Българска Фондова борса АД, България (Приложение 1).

Дъщерно дружество

Дъщерно дружество е такова дружество, или друга форма на предприятие, което се контролира директно или индиректно от дружеството – майка.

Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата, и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата. За тяхната консолидация се прилага методът на пълната консолидация.

Дъщерните дружества са посочени в Приложение 1.2.

Неконтролиращо участие

Това са дяловете на акционери (съдружници) – трети лица, извън тези на акционерите на дружеството-майка. Те се посочват самостоятелно в консолидирания отчет за финансово състояние, консолидирания отчет за всеобхватния доход и консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

В Групата няма неконтролиращо участие, доколкото тя притежава 100% от капитала на дъщерните си дружества. Поради това тя не оповестява обобщена финансова информация за дъщерните дружества с неконтролиращи дялови участия.

Съвместно дружество

Съвместно дружество е такова дружество или друга форма на предприятие, създадено по силата на договорно споразумение между дружеството – майка като инвеститор и една или повече други страни (дружества), които се заемат с обща стопанска дейност и върху която контролиращите съдружници (вкл. и дружеството – майка има такъв статут) упражняват съвместен контрол. Съвместен контрол е налице, когато вземането на стратегическите финансови и оперативни решения, свързани със съвместното дружество, е договорно установено да се приемат със задължително единодушно съгласие (консенсус) между контролиращите съдружници. Последните имат права върху нетните активи на съвместното дружество.

Съвместното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която ефективният съвместен контрол е придобит от контролиращия съдружник (конкретно - дружеството-майка), и спира да се консолидира чрез този метод от датата, когато съвместното дружество се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че съвместният контрол е прехвърлен от контролиращия съдружник на трети лица.

Съвместно дружество е СЕЕ Линк ДОО, Скопие (Приложение 1.2).

Асоциирано дружество

Това е дружество, в което инвеститорът (конкретно - дружеството-майка) упражнява значително влияние, но което не представлява нито дъщерно дружество, нито съвместно дружество на инвеститора.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика.

Обичайно то е налице при: а) притежаване, пряко или косвено, от страна на инвеститора на дялове (акции) от 20% до 50 % от капитала на дружеството, в което е инвестирано (вкл. по силата на споразумение между акционери) и, б) в допълнение, инвеститорът има представителство в управляващия орган на дружеството, в което е инвестирано и/или участва в процеса на вземане на решенията по отношение на политиката и стратегията на дружеството, в което е инвестирано, и/или са налице съществени операции между инвеститора и дружеството, в което е инвестирано.

Асоциираното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която е придобито значително влияние от инвеститора (конкретно - дружеството-майка) и спира да се включва чрез този метод или от датата, когато дружеството се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че значителното влияние е прехвърлено от инвеститора на трети лица.

Асоциирани дружества са Клиър екс АД и БД Консулти ООД (Приложение 1.2).

2.3. Принципи на консолидация

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството-майка, дъщерните дружества, съвместните и асоциирани дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на “икономическо предприятие”, като за оценката на неконтролиращото участие (ако има такова) при бизнес-комбинации и други форми на придобивания на дъщерни дружества е избран методът на “пропорционален дял в нетните активи”.

Финансовите отчети на дъщерните дружества, съвместното и асоциирани дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика

Консолидация на дъщерни дружества

В консолидирания финансов отчет отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно-груповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешно-групова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Придобиване на дъщерно дружество

При придобиване на дъщерно дружество (предприятие) от Групата при бизнес-комбинации се използва методът на придобиване (покупко-продажба). Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност към датата на размяната на предоставените активи, възникналите или поети задължения и на издадените инструменти на собствен капитал от придобиващото дружество, в замяна на получаването на контрола над придобиваното дружество. Тя включва и справедливата стойност на всеки актив или пасив, който се явява резултат от споразумение за възнаграждение под условие. Преките разходи, свързани с придобиването, се признават като текущи за периода, в който те са извършени, с изключение на разходите за емисия на дългови или инструменти на собствения капитал, които се признават като компонент на собствения капитал.

Всички придобити разграничими активи, поети пасиви и условните (изкристализирали) задължения в бизнес-комбинацията, се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на размяната. Всяко превишение на сбора от прехвърленото възнаграждение (оценено по справедлива стойност), сумата на неконтролиращото участие в придобивано предприятие и, при придобиване на етапи, справедливата стойност на по-рано притежаваното капиталово участие в придобиваното предприятие, над придобитите разграничими активи (в т.ч. признатите при бизнес комбинацията нематериални активи), пасиви и условни (изкристализирали) задължения, се третира и признава като репутация. Ако делът на придобиващото дружество в справедливата стойност на нетните придобити разграничими активи надвишава цената на придобиване на бизнес-комбинацията, това превишение се признава незабавно в консолидирания отчет за доходите на Групата към печалби/(загуби) от придобиване на/(освобождаване от) дъщерни дружества. Всяко неконтролиращо участие при бизнес комбинация се оценява на база метода “пропорционален дял в нетните активи” на придобиваното дружество. До момента при придобиване на дъщерни дружества в Групата не е признавано неконтролиращо участие, доколкото от всички дружества са придобивани 100% от дяловете.

Когато бизнес комбинацията по придобиването на дъщерно дружество се осъществява на етапи, на датата на придобиване всички предишни инвестиции, държани от придобиващия, се преоценяват до справедлива стойност, като получените ефекти от тази преоценка се признават в текущата печалба или загуба на Групата, съответно към финансови приходи и финансови разходи, вкл. всички предишно отчетени ефекти в другите компоненти на всеобхватния доход се рециклират.

Период на оценяване

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес-комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата преценява приложението на провизорна сума за отчетните обекти, за които оценяването и отчитането на комбинацията не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира ретроспективно (със задна дата) тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване, и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Възнаграждение под условие

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСФО 9, в печалбата или загубата в периода на промяната. Промени във възнаграждението под условие, класифицирано като собствен капитал не подлежи на преоценяване и последващото му уреждане се отчита в рамките на собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които са резултат от допълнителна информация, получена от придобиващия след датата на придобиване, относно факти и обстоятелства, съществували към тази дата, се отчитат като корекции за периода на оценяване и се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

Освобождение от дъщерно дружество

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество (ако има такова) по балансова стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние към датата на загубата на контрола, вкл. всички компоненти на друг всеобхватен доход, свързани с тях;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Рекласифицират се към “печалби или загуби за годината” или се трансферират директно към натрупани печалби всички компоненти на собствения капитал, представляващи нереализирани приходи или загуби – съгласно изискванията на съответните МСФО, под чиито правила попадат тези компоненти на собствения капитал;
- Признава се всяка резултатна разлика като “печалба или загуба от освобождение (продажба) на дъщерно дружество” в консолидирания отчет за всеобхватния доход, принадлежаща на дружеството-майка.

- Останалите за държане дялове, формиращи инвестиции в асоциирани, съвместни дружества или инвестиции на разположение и за продажба, се оценяват първоначално по справедлива стойност към датата на продажбата и впоследствие се оценяват по реда на приетата от Групата счетоводна политика.

Консолидация на асоциирани и съвместни дружества

За включването на асоциираните и съвместни дружества в консолидирания финансов отчет е приложен методът на собствения капитал, според който инвестицията на дружеството-майка в него първоначално се отчита по цена на придобиване (себестойност), а впоследствие се преизчислява, за да отрази промените на дела на инвеститора (конкретно – дружеството-майка) в нетните активи на асоциираните и съвместни дружества след придобиването. Инвестицията на Групата в асоциираните и съвместни дружества включва и репутациите, идентифицирани при придобиването им, нетно от всяка призната обезценка.

Печалбата или загубата след придобиването за Групата (чрез дружеството-майка) от асоциираните и съвместните дружества, за съответния отчетен период, представлява нейния дял в нетните им финансови резултати (след данъци) от тяхната стопанска дейност за този период, който дял се признава и представя на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Аналогично, делът на Групата в измененията след придобиването на другите компоненти на всеобхватния доход на асоциираните и съвместни дружества (предприятия), също се признава и представя като движение в другите компоненти на всеобхватния доход в консолидирания отчет за всеобхватния доход, съответно консолидираните резерви на Групата в отчета за измененията в собствения капитал. Групата признава своя дял в загуби на асоциирани и съвместни дружества до размера на нейната инвестиция, в т.ч. и предоставените им вътрешни заеми, освен ако тя не е поела определени задължения или плащания от името на асоциираното или съвместното дружество.

Вътрешните разчети между Групата и асоциираните и съвместните дружества не се елиминират. Нереализираната печалба или загуба от сделки между тях се елиминира до процента на груповото участие в асоциираните и съвместни дружества, като включително се проверява за обезценка в случаите на загуба. Отчита се и ефектът на отсрочените данъци при тези консолидационни процедури.

2.4. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран годишен финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година. С цел по-добро представяне са извършени рекласификации в отчета за финансовото състояние на начислената лихва по финансови активи по амортизирана стойност от статията „Други вземания и предплатени разходи“ в статията „Финансови активи по амортизирана стойност“, а в отчета за всеобхватния доход е отделен самостоятелен ред „Разходи за обезценка на вземания“.

2.5. База за оценяване

Консолидираният финансов отчет на групата е изготвен на база историческата цена, с изключение на финансовите активи, оценени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

2.6. Функционална валута и валута на представяне. Признаване на курсови разлики.

Функционалната валута на дружествата от Групата в България и отчетната валута на представяне на Групата е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в консолидирания отчет за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на търговски сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се представят към "други приходи/загуби от дейността".

2.7. Приходи

Обичайните приходи на Групата са от дейностите оповестени в *Приложение 1.2*

Признаване на приходи по договори с клиенти

Приходите в Групата се признават, когато контролът върху обещаните в договора с клиента услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез предоставяне на обещаните услуги.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той:

- а. има търговска същност и мотив;
- б. страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят;
- в. правата на всяка страна и
- г. условията за плащане могат да бъдат идентифицирани; и
- д. съществува вероятност възнаграждението, на което Групата очаква да има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на дружеството.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка през всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (пасив по договор) в консолидирания отчет за финансовото състояние, докато:

- а. всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени;
- б. Групата изпълни задълженията си за изпълнение и е получила цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или
- в. когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

За договорите с клиенти, при които има висока несигурност за входящите парични потоци поради сериозни затруднения на клиента (обичайно за клиенти в ликвидация и/или процедура по несъстоятелност), признаването на прихода се отлага, докато всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени. Критериите обичайно се изпълняват при плащане от страна на клиента (Приложение 2.28).

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Групата прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), и/или на поредица (серия) от разграничими услуги, които по същество са еднакви и имат същия модел на прехвърляне на клиента, се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху консолидираните финансови отчети.

Измерване/(оценяване) на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължения за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на „наблюдаемите продажни цени“.

Промяната в обхвата или цената (или и в двете) на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. В зависимост от това:

- а. модификацията се отчита като отделен договор, ако обхвата на договора се разширява поради добавянето на услуги, които са разграничими, и промяната в договорната цена отразява индивидуалните продажни цени на добавените услуги;
- б. модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия договор и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето), ако оставащите услуги са разграничими от

прехвърлените преди модификацията, но промяната в договорната цена не отразява индивидуалните продажни цени на добавените услуги;

в. модификацията се отчита като част от съществуващия договор (кумулятивно коригиране), ако оставащите услуги не са разграничени от прехвърлените преди модификацията и следователно са част от едно задължение за изпълнение, което е уредено частично.

Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Приходите, генерирани в Групата, са основно от такси за участие (регистрация) на борсов пазар (борсов пазар на електрическа енергия и борсов пазар на финансови инструменти), в т.ч. такси допускане до търговия на емисии финансови инструменти, такса за регистрация емисии на финансови инструменти и такси за регистрация на участник на борсовия пазар на електрическа енергия, такси за членство, такси за търговия с финансови инструменти и електрическа енергия, такси за информационно обслужване, в т.ч. такси за докладване на данни, такси за разпространяване на борсова информация и такси за публикуване на доклади за търговия от името на инвестиционни посредници, в качеството ѝ на одобрен механизъм за публикуване (ОМП), такса за ползване на търговски марки (лицензионни такси), и други.

Като цяло Групата е достигнала до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, освен ако изрично не е оповестено друго за определени транзакции, тъй като обичайно Групата контролира услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Приходи от такси за участие на борсов пазар, такси за членство и за информационно обслужване:

При продажба на услугите, свързани с отчитане на приходи от такса за участие на борсов пазар, приходи от годишни такси за членство, такси за неприсъствена работна станция и такси за информационно обслужване, контролът върху услугите се прехвърля в периода от времето при тяхното предоставяне, тъй като този начин отразява начина на предоставяне и консумиране на услугата. Приходите се признават *в течение на времето*, а напредъкът (етапа на завършеност) по договора се измерва на база изминало време (действително вложено и/или отчетено време). Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, доколкото услугите се предоставят за определен период (обичайно месечно и/или година) и са част от серия, и следователно, най-добре описва схемата на прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията, респ. нивото на завършеност.

Оценките за приходите, разходите и/или степента на напредък към завършване се преразглеждат, ако обстоятелствата се променят и/или настъпят нови такива. Всяко последващо увеличение или намаление на очакваните приходи и/или разходи се отразява в печалбата или загубата в периода, в който обстоятелствата, довели до преразглеждането, станат известни на ръководството.

Лицензионни такси:

Лицензионните такси се събират във връзка с неизключителни лицензии за използване на търговски марки, собственост на компанията-майка (SOFIX). Техния размер се определя като процент от договорена с клиента величина (обичайно средна аритметична стойност на управляваните от клиента активите), като е определен минимален и максимален размер.

Ръководството е определило, че предоставянето на лицензия представлява право на достъп до интелектуалната собственост на дружеството-майка във вида, в който тя съществува към всеки един

момент в течение на целия срок на лицензията. В резултат на това Групата отчита предоставянето на лицензии като задължение за изпълнение, удовлетворявано в течение на времето. Контролът върху услугите се прехвърля в периода от времето при тяхното предоставяне, тъй като този начин отразява начина на предоставяне и консумиране на услугата. Приходите от продажби се признават чрез измерване на степента на изпълнение на задълженията на Групата (етап на завършеност) чрез метод, основаващ се изминалото време (действително вложено и/или отчетено време).

Приходи от такси за търговия с електрическа енергия и финансови инструменти:

При продажба на услуги, свързани с допускане до търговия на емисии финансови инструменти и за търговия на Фондовата борса, и др., както и за търговия с електрическа енергия на Българската независима енергийна борса, контролът върху услугите се прехвърля в точно определен момент, при тяхното приемане от клиента.

Принципал срещу агент. Продажба на електрическа енергия

Като титуляр на лицензията за организиране на борсов пазар на електрическа енергия, БНЕБ ЕАД е оператор на борсов пазар и извършва администрирането на всички сделки на борсовия пазар на електрическа енергия. За целта дъщерното дружество сключва договори със своите контрагенти (клиенти) (в качеството им на продавачи и купувачи на ел. енергия) за покупко-продажба на електрическа енергия. В зависимост от периода на търгуване и доставка на електрическа енергия тези сделки са организирани в два пазарни сегмента: „Ден напред“ и „В рамките на деня“. За тях ръководството е определило, че дъщерното дружество не контролира стоките (ел. енергията), преди те да бъдат прехвърлени на клиентите-купувачи, и не е в състояние да насочи използването или да получи ползи от самите стоки, тъй като:

- то не носи основна (първостепенна) отговорност за изпълнение на задълженията за изпълнение по доставката на ел.енергия. Неговото задължение се изразява в това да осъществи и опосредства връзката и договарянето с друга страна, която да осигури съответното количество електрическа енергия;
- то не носи риска за количеството електрическа енергия преди или след като то е било прехвърлено на клиента-купувач от клиента-продавач, доколкото доставката на ел. енергия се извършва само след заявка и по нареждане на клиента - купувач на ел. енергия;
- то не разполага със свобода на действие при договаряне на цените на ел. енергията. Цената на ел.енергията се определя съгласно публични и приети от страните правила в зависимост от пазарния сегмент, както следва:
- за сегмента „Ден напред“: механизмът за функциониране на този пазарен сегмент е възприет на общоевропейско ниво, а резултат от функционирането му е формирането на единни равновесни (клирингови) цени, определени на базата на общоевропейския алгоритъм за изчисляване на цените и потоците Euphemia (PCR (Price Couping of Region) алгоритъм) и като се отчита съвкупното търсене и предлагане на електрическа енергия;
- за сегмент „В рамките на деня“: сделките се сключват автоматично, по метода „auto-matching“, и на цената на инициращата оферта.

Поради описаното по-горе, ръководството е определило, че при изпълнение на тези договори, дъщерното дружество действа в качеството си на агент.

Приходите от продажби по тези договори се признават в размера на комисионната, която дъщерното дружество събира под формата на такси за търговия.

Съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия, издадени от Държавната комисия да енергийно и водно регулиране, вземанията и задълженията, възникнали от сделки за покупко-продажба на електрическа енергия, сключени на борсовия пазар, се уреждат брутно, а финансовият риск се управлява от оператора на борсовия пазар и/или клирингова къща. Поради това вземанията и задълженията, възникнали в резултат на сделките за покупко-продажба на електрическа енергия чрез БНЕБ от контрагентите в качеството им на клиенти-продавачи и клиенти-купувачи, се представят отделно, съответно към статията „Вземания от контрагенти за електрическа енергия“ и към статията „Задължения към контрагенти за електрическа енергия“ във отчета за финансовото състояние на дружеството и респективно на Групата.

Цена на сделката и условия за плащане

Цената на сделката обичайно включва фиксирана продажна цена (такса), определена съгласно „Тарифа за таксите“ на Българска Фондова Борса АД и „Тарифа за таксите“ на БНЕБ ЕАД и променливо възнаграждение. Тарифите за таксите са приети от ръководството на съответното дружество, актуализират се периодично, оповестена е публично оповестени и е достъпни на интернет страниците на дружествата.

Променливо възнаграждение

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размера на признатите кумулативно приходи. Формите на променливо възнаграждение включват:

- ***Неустойки за неизпълнение*** на задълженията на някоя от страните, включително за качествено изпълнение от страна на дружествата в Групата: променливите възнаграждения под формата на неустойки се включват в намаление на цената на сделката, само ако плащането им е твърде вероятно. Опитът на дружествата в Групата показва, че исторически тя спазва изискванията по договорите с клиенти и не е начислявало задължения за неустойки. Получаването на променливите възнаграждения под формата на неустойки, дължими от клиента, зависи от действията на клиента. Поради това те се включва като част от цената на сделката, само когато несигурността за получаването им е разрешена.
- ***Ценови отстъпка:*** съгласно приетата Тарифа за таксите на дружеството – майка за определени такси клиента получава отстъпка от фиксираното възнаграждение при кумулативно изпълнение на определени в Тарифата за таксите условия. Отстъпката се определя предварително и се приспада от дължимата от клиента такса. В случай, че клиентът не изпълни определените условия, предоставената отстъпка подлежи на възстановяване.
- ***Възнаграждение, зависещо от обема на предоставените услуги:*** някои такси, събирани от дружеството-майка зависят от обема на предоставените на клиента услуги за определен период от време (обичайно календарна година). Първоначално таксата се определя на база заявления от клиента обем на услугите, които ще ползва, и се предплаща в началото на отчетния период. В случай, че заявеният от клиента обем бъде превишен, клиента се таксува с по-висока такса, определена съгласно Тарифата, от началото на договора или датата на подновяването ми (което е по-късно).

Всички последващи промени в размера на променливото възнаграждение се признават като корекция на приходите (като увеличение или намаление) към датата на промяната и/или разрешаване на несигурността. В края на всеки отчетен период Групата преразглежда направените преценки и актуализира цена на сделките, така че да представи вярно съществуващите и настъпилите през отчетния период обстоятелства.

Съществен финансов компонент

Групата е направила анализ и е определила, че продължителността на срока между момента, в който клиента плаща за обещаните и/или получени услуги и момента на прехвърляне на контрола върху тези услуги е в рамките на дванадесет месеца и договореното възнаграждение няма съществен компонент на финансиране.

Съгласно Тарифите таксите, събирани от Групата, се предплащат за период от 6 до 12 месеца. Групата ползва допустимото облекчение и за договори с клиенти, при които очакването е периодът между плащането от клиента и прехвърлянето на контрола върху обещаните услуги да е до 12 месеца, не коригира цената на сделката за въздействието на компонента на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Такса „Задължения към обществото“ и други компенсации

Съгласно Законът за енергетиката, Правилата за търговия с електрическа енергия и свързаните с тях решения на КЕВР, дъщерното дружество като оператор на организиран борсов пазар е задължено да събира от крайните клиенти, присъединени към електропреносната система на България такса „Задължение към обществото“. Размерът на таксата се определя от КЕВР и се събира в полза на Фонд „Сигурност на енергийната система“ (ФСЕС) за периода след 01.07.2018 г. и в полза на НЕК за периода до 30.06.2018 г. Допълнително с чл. 36з от Закона за енергетиката, таксата е определена за публично държавно вземане.

Дъщерното дружество не получава възнаграждение за събраните такси, тъй като заплаща на ФСЕС събраните от него от клиентите суми в пълен размер. За тези такси ръководството е определило, че неговото задължение е да събере дължимите от клиентите суми от името на трето лице, което задължение е законово регламентирано. Поради това то е определило, че събраните такси „Задължения към обществото“ не са част от цената на сделката (Приложение 3), а са събрани суми от името на трети лица.

Съгласно приети през 2021-2022 г. „Програми за компенсиране разходите на небитови крайни клиенти за електрическа енергия“ дъщерното дружество е изплатило към небитови крайни клиенти и в следствие е получило сумите за изплащането им от „Фонд сигурност на електроенергийната система“ и Министерство на енергетиката. За тези суми ръководството е определило, че неговото задължение е да събере дължимите суми от името на трето лице, което задължение е законово регламентирано, поради което те също се отчитат не като част от цената на сделката, а като суми, плащани/ събирани от името на трети лица (Приложение 3).

Разходи по договори с клиенти

Като разходи по договори с клиенти Групата третира:

- допълнителните и пряко обвързани разходи, които то поема при сключване на договор с клиент и които очаква да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (разходи за получаване на договор с клиент) и
- разходите, които то поема при изпълнение на договор с клиент и които са пряко свързани с конкретния договор, спомагат за генерирането на ресурси за използване при самото изпълнение на договора и се очаква да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (разходи за изпълнението на такива договори).

В обичайната си дейност дружествата в Групата не поемат директни и специфично направени разходи за получаване на договори с клиенти и разходи за изпълнение на такива договори, които не биха възникнали, ако съответните договори не бяха сключени и които да подлежат на капитализация.

Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Търговските вземания представляват безусловно право на Групата да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначалното оценяване, последващата оценка и обезценката на търговските вземания са оповестени в Приложение 2.15, Приложение 2.23 и Приложение 2.27.

Активът по договор е правото на Групата да получи възнаграждение в замяна на услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на предоставянето на услугите Групата изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Групата представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят към текущите и нетекущите активи и пасиви в консолидирания отчет за финансовото състояние и се оповестяват отделно. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в консолидирания отчет за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни задължения за изпълнение по един и същ договор с клиент.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9. Загубите от обезценка в резултат от договори с клиенти се представят отделно от други загуби от обезценка към “други разходи за дейността”.

2.8. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

2.9. Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: реализирани лихвени доходи по дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, реализирани лихвени доходи по дългови ценни книжа по амортизирана стойност и приходи от дивиденди.

Финансовите разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: лихвени разходи, вкл. банкови такси и други преки разходи по банкови заеми и репо-сделки, отрицателните курсови разлики от валутни операции и за заемни средства, нетно, загуби от обезценка на и сделки с финансови активи, както и лихви по лизингов пасив.

Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Метод на ефективния лихвен процент

В съответствие с МСФО 9 при признаването на приходите и разходите за лихви се използва методът на ефективния доход за всички финансови инструменти по амортизирана стойност и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Ефективният лихвен процент се определя като този процент, който точно дисконтира бъдещите входящи и изходящи потоци, които се очаква да се генерират през целия живот на даден финансов инструмент или за по-кратък период, ако това е уместно, до неговата нетна цена на придобиване. При изчислението на ефективния лихвен процент се вземат предвид всички договорни условия на съответния финансов инструмент, включително такси и други вътрешноприсъщи разходи, които се отнасят пряко до инструмента и по същество са част от ефективния лихвен процент, но без бъдещи кредитни загуби. Приходите от лихви и разходите за лихви включват амортизация на всеки отбив или премия или други разлики между първоначалната стойност на лихвоносни инструменти и тяхната стойност на падеж, изчислявана на база ефективния лихвен процент.

Признаване на приход от лихви

За финансови активи, класифицирани във Фаза 1 и Фаза 2 приходите от лихви се признават на база на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на инструмента.

За финансови активи, класифицирани във Фаза 3 приходите от лихви се признават на база на ефективния лихвен процент върху амортизираната стойност на инструмента. Когато финансовият актив се възстанови (настъпят подобрения) и вече не се оценява като кредитно-обезценен и е налице наблюдаем наличен паричен поток, тогава признаването на лихвения приход отново се прави на брутна база.

2.10. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) на Групата са представени в консолидирания финансов отчет по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, вкл. митническите такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяемите данъци и др.

Групата е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на себестойността по МСС 16 – историческа цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

- сгради – 50 г.
- съоръжения – 7 г.
- машини оборудване – от 3 до 6 г.
- транспортни средства – 4 г.
- компютри – 2 г.
- офис обзавеждане – 6.7 г.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се

отличават трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайни материалните активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.11. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Нематериалните активи на Групата включват индивидуално придобити нематериални активи и такива, придобити при бизнес комбинация за покупка на дъщерни дружества.

Индивидуално придобитите нематериални активи първоначално се оценяват по цена на придобиване. В техния състав са включени основно лицензии за програмни продукти и лиценз за търговска система, използвани в дружеството.

Нематериалните активи на придобити дъщерни дружества и тези, идентифицирани при придобиване (бизнес комбинация) се оценяват по справедлива стойност към датата на сделката (бизнес комбинацията), която се приема за цена на придобиване за целите на консолидацията и включват лицензия за организиране на борсов пазар на електрическа енергия.

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 години до 20 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.12. Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи участия в асоциирани и съвместни дружества, са представени в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал – стойност, която включва цената на придобиване, представляваща справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, вкл. преките разходи по придобиване на инвестицията, коригирана с дела на дружеството-инвеститор в печалбите или загубите, и респективно другите резерви на съвместните и асоциираните дружества след датата на придобиването им.

Делът в печалбите и загубите след датата на придобиване на асоциираните и съвместните дружества се представят на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), а делът в другите компоненти на всеобхватния доход на съответния ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в другите компоненти на всеобхватния доход) и като самостоятелно движение на отделните компоненти на резервите в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

Притежаваните от Групата инвестиции в асоциирани и съвместни дружества, в т.ч. включената репутация, подлежат на преглед за обезценка към датата на всеки отчет. При установяване на условия за обезценка и като се определи нейният размер, същата се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества”.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани и съвместни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите в асоциирани и съвместни дружества се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва значителното или съвместното влияние върху стопанските изгоди от инвестициите. Доходът от продажбата им се представя към статия “печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества” на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.13. Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход са недеривативни финансови активи, представляващи:

- а) дългови ценни книжа, при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва и които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел както събирането на договорените парични потоци, така и продажба на активи. Групата обичайно разполага с портфейл от държавни ценни книжа (дългосрочни български държавни ценни книжа - облигации) и;
- б) капиталови инструменти - акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансовите активи), оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовия актив).

Всички покупки и продажби на финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която Групата се ангажира да закупи или продаде актива.

Последващо оценяване

Притежаваните от Групата инвестиции (финансови активи) по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се оценяват последващо по справедлива стойност (Приложение 2.26).

Дългосрочните инвестиции, представляващи дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати, последващо се оценяват и се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по справедлива стойност при спазването на следната политика: „определяне на справедливата стойност директно на база пазарни цени (цени на дилъри) – „последна цена купува” към последния работен ден на съответния отчетен период (година), т.е. директни (некоригирани) цени (Ниво 1).

Ефектите от последващата преоценка на дълговите инструменти до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респ. в резерв от финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Дълговите ценни книжа се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция, като се посочват към статията “финансови приходи” или „финансови разходи”.

Дългосрочните инвестиции, представляващи дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход подлежат на преглед за обезценка за кредитни загуби. Очакваната кредитна загуба е част от негативната промяна в справедливата стойност, дължаща се на увеличен кредитен риск. Тези активи продължават да се представляват по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние, а сумата на натрупания коректив за кредитни загуби се признава в другия всеобхватен доход като част от резерва от преоценка. Разходите за обезценка се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и представят към статията „финансови разходи“. При последващо отписване на инструмента натрупаният коректив за кредитни загуби се признава в печалбата или загубата за периода.

Приходите от лихви и ефектите от валутна преоценка, свързани с дългосрочни инвестиции (финансови активи) по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, представляващи: дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати (дългови инструменти) се признават и представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи“, съответно „финансови разходи“. Приходите от лихви се определят на база метода на ефективния лихвен процент.

Останалите промени в справедливата стойност на дългосрочните инвестиции, представляващи дългови инструменти, се признават в другия всеобхватен доход. При отписване кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в друг всеобхватен доход, се отнася в печалбата или загубата.

Дългосрочните инвестиции (финансови активи), представляващи капиталови инструменти (акции в други дружества (малцинствено участие)), не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени. Последващо те се оценяват и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по справедлива стойност, определяна чрез прилагането на приходния

подход, респ. метода на дисконтираните парични потоци като основна оценъчна техника (Ниво 3). Справедливата стойност на капиталовите инструменти се определя с помощта на лицензиран оценител.

Ефектите от последващата преоценка на капиталовите инструменти до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респ. в резерв от финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Резервът от финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход не се рекласифицира през печалба и загуба при освобождаване от съответната инвестиция. Кумулативните ефекти от промяна в справедливата стойност, отчитани в този резерв се прехвърлят в неразпределената печалба при освобождаване (продажба) на съответната инвестиция.

Дългосрочните инвестиции в капиталовите инструменти не подлежат на обезценка.

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочни инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) се признават като текущи приходи при възникване на правото на вземане на дивидент и се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи“.

2.14. Финансови активи по амортизирана стойност

Инвестиции във финансови активи по амортизирана стойност са такива активи, които представляват дългови ценни книжа, с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати. Групата отчита дълговите ценни книжа по амортизирана стойност, когато те се държат в рамките на бизнес модел, чиято основната цел е да се събират договорните парични потоци, които включват плащания единствено на главница и лихва. Също така в тази група се включват вземания под различни форми от различни контрагенти и паричните средства и еквиваленти.

Тези активи се оценяват първоначално по тяхната цена на придобиване, а последващо – по амортизирана стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена със сумите на очаквани кредитни загуби, ако има такава.

Приходите от тях се признават на база метода на ефективния лихвен процент и се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи“.

2.15. Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на Групата да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на клиента - длъжник.

Последващо оценяване

Групата държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност (която обичайно е фактурната стойност), намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби (Приложение 2.23).

Обезценка

Групата прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Обезценката на вземанията се признава и представя към статията “Разходи за обезценка на вземания” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.16. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателни сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за групата съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита (Приложение № 2.23 Финансови инструменти).

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти се представят последващо в консолидирания финансов отчет на групата по амортизирана стойност, намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби (Приложение № 2.27).

Обезценката на паричните средства се признава и представя към статията “Други разходи за дейността” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

За целите на изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- паричните постъпления и плащанията от контрагенти (клиенти-продавачи и клиенти-купувачи) във връзка с договори за покупко-продажба на електрическа енергия са представени отделно съответно към „Постъпления от контрагенти по сделки за покупко-продажба на електрическа енергия“ и „Плащания от контрагенти по сделки за покупко-продажба на електрическа енергия“, доколкото вземанията и задълженията се уреждат брутно и Групата носи финансовия риск, въпреки че действа в качеството си на агент при посредничеството за осъществяването на сделките по покупко-продажба. Същият принцип се прилага и за сумите по компенсация по „Програми за компенсиране разходите на небитови крайни клиенти за електрическа енергия“, предвид факта, че сумите първо се изплащат и после се събират от „Фонд сигурност на електроенергийната система“ и Министерство на енергетиката и дъщерното дружество носи кредитния риск и реално управлява тези парични потоци;
- паричните постъпления и плащанията във връзка с такси “Задължения към обществото” са представени нетно доколкото паричните потоци отразяват по-скоро дейностите на трети

лица (Фонд „Сигурност на енергийната система“ (ФСЕС) за периода след 01.07.2018 г. и НЕК за периода до 30.06.2018 г.), отколкото на тези на Групата;

- паричните постъпления и плащания във връзка с получени и възстановени депозити за участие на борсов пазар се представят нетно към статията „Платени/(Възстановени) депозити, нетно“;
- платените суми за ДДС по доставка на имоти, машини, оборудване и нематериални активи, с право на възстановяване, са представени като плащания към доставчици в оперативна дейност;
- получените лихви по разплащателни сметки, както и платените банкови такси, вкл. такси за свръхналичност по банкови сметки са представени в оперативната дейност;
- получените лихви от предоставени срочни депозити над 3 месеца в банки и ипотечни облигации са представени в инвестиционна дейност, доколкото по съдържание тези операции представляват инвестиране на свободни ресурси на Групата;
- постъпленията от получените финансираня са представени отделно, към финансовата дейност;
- плащанията, свързани с лизингови договори (лихви и главници), свързани с признати в консолидирания отчет за финансовото състояние активи „право на ползване“ и задължения по лизингови договори се посочват към финансова дейност, а плащанията, свързани с краткосрочни лизингови договори и договори за лизинг на активи на ниска стойност се посочват като плащания за оперативна дейност;
- плащанията и постъпленията по банкови овърдрафти, които се уреждат за периоди по-кратки от три месеца, се представят нетно в паричните потоци от финансова дейност.

2.17. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат и представят в консолидирания финансов отчет по стойността на оригиналните фактури (фактурна стойност), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизирана стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение 2.23).

2.18. Лизинг

На началната дата на лизинга, която е по-ранната от двете дати - датата на лизинговото споразумение или датата на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор, дружеството прави анализ и оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа лизинг, ако по силата на него се прехвърлят срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Прехвърляне на контрол върху използването на актива е налице, когато групата в качеството ѝ на клиент едновременно получава:

- правото да ръководи използването на определения актив – да определя по какъв начин и с каква цел да използва актива през срока на ползването му;
- правото да получи по същество пряко или не пряко всички икономически ползи от употребата на актива през срока на ползването му – чрез използване, държане или преотдаване на лизинг на актива.

2.18.1.Групата като лизингополучател

Групата прилага изискванията на МСФО 16 за всички лизингови договори в качеството ѝ на лизингодател и за всички лизингови договори в качеството ѝ на лизингополучател, с изключение на лизингови договори със срок под 12 месеца и лизингови договори с ниска стойност на ползвания актив, които се признават директно като текущи разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Групата не се възползва от практическата целесъобразна мярка на МСФО 16, която позволява на лизингополучателя за всеки клас идентифициран актив да не отделя нелизинговите от лизинговите компоненти, а вместо това да отчита всеки лизингов компонент и свързаните с него нелизингови компоненти като отделен лизингов компонент. За договори, които съдържат лизинг на един или повече лизингови и нелизингови компоненти, Групата прилага политика да разпределя възнаграждението по договори, които съдържат лизингови и нелизингови компоненти, на база относителните единични цени на лизинговите компоненти и съвкупната единична цена на нелизинговите компоненти.

Групата признава актив „право на ползване“ и „задължение по лизинг“ в консолидирания отчет за финансовото състояние на датата на стартиране на лизинговите договори (датата, на която основният актив е на разположение за ползване от страна на дружеството-лизингополучател).

а) Активи „право на ползване“

Активът „право на ползване“ се отчита първоначално по цена на придобиване, която включва сумата на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, разходите за демонтаж, преместване и възстановяване, както и извършени предишни плащания минус суми за предоставени стимули.

При последващо оценяване на актива „право на ползване“ се прилагат изискванията на МСС 16 като се използва модела по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и начислените обезценки. Групата амортизира актива „право на ползване“ за по-краткият период от полезния живот и срока на лизинговия договор. Ако собствеността върху актива се прехвърля по силата на лизинговия договор до края на срока на договора, то го амортизира за полезния му живот.

Всички корекции на задължението за лизинг коригират и актива „право на ползване“, а ако той е напълно амортизиран – се отчитат като текущ разход в текущата печалба или загуба.

Активите „право на ползване“ се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи, като се прилага политика за определяне и отчитане на обезценката, аналогична на тази при имотите и оборудването (дълготрайните материални активи). Възстановимата стойност на активите „право на ползване“ е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете

специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се определят като разлика между възстановимата и балансовата стойност (когато възстановимата стойност е по-ниска от балансовата), и се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като други разходи.

Активите „право на ползване“ са представят към „имоти, машини, оборудване и активи „право на ползване“ в консолидирания отчет за финансовото състояние, а тяхната амортизация – към разходи за амортизация в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

б) Задължение по лизинг

Задължение по лизинг се признава първоначално по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Те включват:

- фиксирани плащания (включително фиксирани по същество лизингови плащания), намалени с подлежащите на получаване лизингови стимули;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти първоначално оценени, използвайки индексите или процентите на датата на стартиране на лизинга;
- цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че съответното дружеството от Групата, в качеството му на лизингополучател ще ползва тази опция;
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговите договори, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на дружеството-лизингополучател;
- сумите, които Групата очаква да плати на лизингодателите като гаранции за остатъчна стойност.

Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекси или преценки, а са свързани с изпълнение или с използването на основния актив, не се включват в оценката на задължението по лизинг и в актива „право на ползване“. Те се признават като текущ разход в периода, в който настъпи събитието или обстоятелството, довело до тези плащания и се включват в печалбата и загубата за годината.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциален лихвен процент на съответното дружество от Групата, което то би плащало в случай, че вземе финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива „право на ползване“, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда. Групата прилага като диференциален лихвен процент лихвените проценти по лихвена статистика на БНБ, коригирани така че да съответстват на срока и на контрагентите по лизинговите договори.

Лизинговите плащания (вноски) съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница). Финансовите разходи се начисляват в консолидирания отчет за всеобхватния доход през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение, като се представят като „финансов разход - разход за лихва“.

Задълженията по лизинг се представя на отделен ред на лицевата страна на консолидирания отчет за финансово състояние.

Групата оценява последващо задължението по лизинг като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по задълженията по лизинг;

- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;
- преоценява балансовата стойност на задълженията по лизинг, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор;
- гаранциите за остатъчна стойност се преразглеждат и коригират, ако е необходимо към края на всеки отчетен период.

Групата преоценява задълженията си по лизинг (при което извършва и кореспондиращи записвания към съответните активи „право на ползване“), когато:

- има промяна в срока на лизинга или е възникнало събитие или обстоятелство, което е довело до промяна в оценката на опцията за закупуване, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с коригиран дисконтов процент;
- има промяна в плащанията за лизинг, произтичаща от промяна в индекс или процент или има промяна в сумите, които се очаква да бъдат дължими по гаранции за остатъчна стойност, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с непроменения (оригиналния) дисконтов процент (освен когато промяната в лизинговите плащания, произтича от промяна в плаващите лихвени проценти, в този случай се използва коригиран дисконтов процент, който отразява промените в лихвения процент);
- лизинговият договор е изменен и това изменение не е отразено като отделен лизинг, в този случай задължението по лизинг се преизчислява като се базира на срока на променения лизингов договор, дисконтирайки променените лизингови плащания с коригиран дисконтов процент към датата на влизане в сила на изменението.

в) Краткосрочни лизингови договори и лизингови договори основният актив, по които е с ниска стойност

Групата прилага освобождаването по реда на МСФО 16 от изискването за признаване на актив „право на ползване“ и задължение по лизинг за лизинговите си договори на активи на ниска стойност, които Групата счита, че са на ниска стойност като нови и се използват самостоятелно в Групата, без да са зависими и тясно свързани с други активи.

Плащанията във връзка с краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, по които основният актив е с ниска стойност се признават директно като текущ разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

2.18.2.Групата като лизингодател

Групата класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или договор за финансов лизинг. Когато с договора за лизинг се прехвърлят по същество всички съществени рискове и стопански изгоди от собствеността върху основния актив, той се класифицира като договор за финансов лизинг, всички останали договори се класифицират като договори за оперативен лизинг.

Когато Групата е междинен лизингодател, тя отчита основния лизинг и договорът за преотдаване като два отделни договора. Договорът за преотдаване се класифицира като финансов или оперативен в зависимост от актива „право на ползване“, възникнал по основния договор.

Оперативен лизинг

Приходите от наем от оперативните лизинги се признават от Групата на линейна база за периода на лизинговия договор. Първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на основния актив и се признават като разход през срока на лизинговия договор на линейна база.

Основният актив, предмет на лизинговия договор, остава и се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние.

2.19. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признават първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че те ще бъде получени от Групата, и че последната е спазила и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

Получените финансираня, свързани с амортизируеми дълготрайни материални активи се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние като дългосрочни финансираня. Частта, която ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца се включва в текущите пасиви.

Признатата като приход част от финансиранята се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към „други доходи от дейността“.

2.20. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване,

и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет Групата прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсиреми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите на самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни приходи при пенсиониране Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на Групата като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), фонд "Гарантиране вземания на работниците и служителите" (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Групата в качеството ѝ на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж.

Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Групата вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните приходи на наетите лица, с които приходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани приходи

Съгласно Кодекса на труда Групата в качеството ѝ на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани приходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на консолидирания финансов отчет, по която те се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход като: а)

разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал“, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет Групата назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими след повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.21. Акционерен капитал и резерви

Българска фондова борса АД (дружеството-майка) е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството-майка до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството-майка отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, дружеството-майка е длъжно да формира и фонд Резервен (законови резерви), като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени с определено решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Обратно изкупените собствени акции се приспадат от собствения капитал и са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по себестойност (цена на придобиване), като с брутната им покупна цена е намален собственият капитал на Групата. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на инструменти на собствения капитал на Групата. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от предприятието или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал. Разликата между покупната цена и продажната цена на акциите при последваща продажба на обратно изкупени собствени акции се отчита в статията „Резерв по обратно изкупени акции“.

Резервът по финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) – за дълговите ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, респ. в натрупани печалби – за капиталовите ценни книжа, в случаите когато финансовите активи се освободят (продадат) от Групата.

2.22. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружествата в Групата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2022 г. е 10 % (2021 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружествата в Групата към датата на консолидирания финансов отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда към края на всеки отчетен период се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (Република България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на едно дружество от Групата се представят нетно срещу отсрочени данъчни пасиви на това дружество, когато то се явява за тях данъчният платец в съответната юрисдикция, и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данък върху дохода.

Към 31.12.2022 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2022 г., която е в размер на 10% (31.12.2021 г.: 10 %).

2.23. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

2.23.1. Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според последващата им оценка: по амортизирана стойност; по справедлива стойност през другия всеобхватен доход; и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Групата първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура (Приложение 2.15).

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството е поело ангажимент да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмент.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи отразява начина, по който Групата управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци произтичат от събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани в три категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност;
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти);
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти).

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност

Групата оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания на главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Групата включват: парични средства и еквиваленти в банки, срочни депозити в банки, търговски и други вземания от контрагенти и трети лица и дългови ценни книжа (Приложение 2.14, Приложение 2.15 и Приложение 2.16).

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (дългови инструменти)

Групата оценява дълговите си инструменти по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел с цел както за събиране на договорните парични потоци, така и за продажбата му, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания на главницата и лихвата върху неиздължената сума на главницата.

По отношение на дълговите инструменти по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, приходите от лихви, валутната преоценка и загубите от обезценка вкл. и тяхното възстановяване, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се изчисляват по същия начин както тези за финансовите активи по амортизирана стойност.

Останалите промени в справедливата стойност се признават в другия всеобхватен доход и респ. в резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. При отписване, кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в другия всеобхватен доход, се отчита (рециклира) през печалбата или загубата.

Дълговите инструменти по справедлива стойност през другия всеобхватен доход на дружеството включват: държавни ценни книжа, които са представени в статията “финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход ” в консолидирания отчет за финансово състояние.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначалното им признаване Групата може да направи неотменим избор да класифицира определени капиталови инструменти като такива, определени по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, но само когато те отговарят на определението за собствен капитал съгласно МСС 32 *Финансови инструменти: представяне* и не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуално ниво, инструмент по инструмент.

При отписване на тези активи печалбите и загубите от оценка до справедлива стойност, отчетени в другия всеобхватен доход не се рециклират през печалбата или загубата. Дивидентите се признават като “финансови приходи” в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато Групата извлича ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансовия актив, в който случай печалбите се отчитат в другия всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

Групата е направила неотменим избор да класифицира в тази категория малцинствените си капиталови инвестиции, които тя държи дългосрочно и във връзка със своите бизнес интереси в тези дружества. Те са представени в консолидирания отчет за финансово състояние към статията „финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход”.

Прекласификация на финансови активи

Групата не прекласифицира финансовите си активи след първоначалното им признаване, освен при изключителни обстоятелства, свързани с промяна в бизнес модела за управлението им. Прекласификация на финансови активи се прилага перспективно, считано от датата на настъпване на промяната, която е породила като:

- а) при прекласификация на финансови активи по амортизирана стойност към финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, справедливата стойност се определя на датата на прекласификацията, и всяка печалба или загуба от разликата между амортизираната стойност и справедливата стойност, се признава в друг всеобхватен доход. Ефективният лихвен процент и оценяването на очакваните кредитни загуби не се коригира в резултат на прекласификацията.
- б) при прекласификация на финансови активи по амортизирана стойност към финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, справедливата стойност се

определя на датата на прекласификацията, и всяка печалба или загуба от разликата между амортизираната стойност и справедливата стойност, се признава в печалбата или загубата.

в) при прекласификация на финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход към финансови активи по амортизирана стойност, справедливата стойност на съответния актив на дата на прекласификацията се приема за негова „намерена“ амортизирана стойност. Кумулативната печалба или загуба, натрупана в друг всеобхватен доход, се изписва от собствения капитал (резерв от финансови активи, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход) и се коригира за сметка на справедливата стойност на финансовия актив към датата на прекласификацията. Финансовият актив се оценява на датата на прекласификацията все едно винаги е бил отчитан по амортизирана стойност като корекцията засяга друг всеобхватен доход, но не засяга текущата печалба или загуба. Ефективният лихвен процент и оценяването на очакваните кредитни загуби не се коригира в резултат на прекласификацията.

г) при прекласификация на финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход към финансови активи по справедлива стойност през печалба или загубата, този актив продължава да се оценява по справедлива стойност. Натрупаната печалба или загуба в друг всеобхватен доход се рециклира от собствения капитал (резерв от финансови активи, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход) в текущата печалбата или загуба

Обезценка на финансови активи

Групата признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Групата очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

Търговски вземания

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания* Групата е избрала и прилага *опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби* и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата.

Съдебни и други вземания

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *съдени и други вземания и предоставени заеми*, Групата прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Групата прилага “тристепенен” модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира в Етап (Stage) 1. Това са заеми, предоставени: на длъжници с нисък риск от неизпълнение и стабилни като тенденции добри ключови показатели (финансови и нефинансови), редовно обслужвани, и, и без наличие на дължими суми, които са в просрочие. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 1 се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира в Етап (Stage) 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента).

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира в Етап (Stage) 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Ръководството на Групата е извършило съответни анализи, на база на които е определило комплекс от критерии за събития на неизпълнение. Един от тях е просрочия на дължими договорни плащания повече от 90 дни, освен ако за определен инструмент не са налице обстоятелства, които правят оборимо това твърдение. Наред с него, се наблюдават и други събития, въз основа на вътрешна и външна информация, които са индикатор, че длъжникът не е в състояние да заплати (възстанови) всички все още дължими от него суми по договор, вкл. като се вземат предвид и всички кредитни улеснения предоставени от Групата.

Парични средства

По отношение на паричните средства в банки, Групата прилага общия подход за изчисление на очакваните кредитни загуби като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Групата е депозирала паричните си средства. За целта се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки

Дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

По отношение на дълговите инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход Групата прилага модел на обезценка на база нисък кредитен риск, базиран на общия подход за изчисление на очакваните кредитни загуби. Към всяка отчетна дата Групата определя дали дълговият инструмент е такъв с нисък кредитен риск като за целта използва цялата разумна и аргументирана информация, без извършване на излишни разходи и/или усилия. При тази оценка Групата преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент. В определени случаи

обаче Групата може да преразглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат каквито и да било кредитни подобрения, държани от нея.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Групата е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) Групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) Групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но е прехвърлила контрола върху него.

Когато Групата е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпила в споразумение за прехвърляне, тя прави оценка на това дали и до каква степен е запазила рисковете и ползите от собствеността. Когато Групата нито е прехвърлила нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлила контрола върху него, тя продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Групата признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазила.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Групата да изплати.

2.23.2. Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Финансовите пасиви на Групата включват търговски и други задължения. При първоначално им признаване обичайно те се класифицират като пасиви по амортизирана стойност.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация. Обичайно те се класифицират и оценяват по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент.

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при по същество

различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.23.3. Компенсиране (нетирание) на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират (нетират) и в консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на Групата с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на Групата от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума.

Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на Групата по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

- да не зависи от бъдещо събитие, т.е да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;
- да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способности в хода на (кумулятивно):
- обичайната дейност,
- в случай на неизпълнение/просрочие, и
- в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

2.24. Нетна печалба или загуба на акция

Основната нетна печалба или загуба на акция се изчислява като се раздели нетна печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите на дружеството-майка, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Нетна печалба или загуба на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.25. Сегментно отчитане

Групата идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура за управление, използвана от ръководството на компанията-майка. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството на компанията-майка, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на Групата.

Оперативните сегменти на Групата текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти, по които Групата наблюдава, измерва и контролира рисковете и възвръщаемостта за нея са обособени според основните бизнес дейности, извършвани от дружествата в Групата, а именно: а) търговия на финансови инструменти; б) информационно обслужване, в) регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия и г) търговия с ел. енергия.

Информация по оперативни сегменти

Групата използва един измерител – брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотносими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респективно приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) за приходите – приходи от услуги; б) за разходите – разходите за материали и консумативи, разходите за външни услуги, разходите за амортизации и разходите за възнагражденията на персонала; в) за активите – нематериални активи, търговски вземания, задължения към доставчици, текущи задължения към персонала и за обществено осигуряване. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Групата управлява имотите, машини и оборудване, нематериалните активи, инвестициите във финансови инструменти, както и данъците на ниво дружество и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на Групата, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „неразпределени на ниво Група“. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи,

лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, други вземания и разчети по данъци.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на аналогични правила и принципи на тази, използвана от Групата за изготвяне на публичните ѝ отчети по закон.

2.26. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. На повтаряща се база, такива са: финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, финансови активи по амортизирана стойност, определени търговски и други вземания и задължения.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Групата задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници, когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

Групата прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва основно приходния подход, като най-често прилаганата оценъчна техника е методът на дисконтираните парични потоци.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват в консолидираните финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност Ниво 1 и Ниво 3.

Притежаваните от Групата инвестиции, представляващи дългови ценни книжа с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати (държавните ценни книжа - облигации), класифицирани като финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се оценяват и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по справедлива стойност

(Ниво 1). Политиката на оценяване предвижда избор между по-ниската от двете стойности за съответния вид емисия облигации:

а) за глобалните емисии облигации:

- последна „цена купува“ на съответните емисии облигации, публикувана от международни информационни агенции в областта на финансовите инструменти (Reuters или Bloomberg) за последния работен ден от отчетния период (година) и
- „медианната стойност“ на поне три допълнителни котировки на последна „цена купува“ за последния работен ден от отчетния период (година), получени от активно търгуващи дилъри (български банки и инвестиционни посредници) на съответната емисия облигации.

б) емисии облигации, търгувани на вътрешен пазар:

- последна „цена купува“ на съответните емисии облигации, публикувана от международни информационни агенции в областта на финансовите инструменти (Reuters или Bloomberg) за последния работен ден от отчетния период (година) и
- „най-ниската стойност“ на поне три допълнителни котировки на последна „цена купува“ за последния работен ден от отчетния период (година), получени от активно търгуващи дилъри (български банки и инвестиционни посредници) на съответната емисия облигации.

Притежаваните от Групата капиталови инвестиции, представляващи акции или дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие), и които не са регистрирани за търговия на българска или чуждестранни борси и не се търгуват на капиталовия пазар (акции на Централен депозитар АД) се оценяват последващо по справедлива стойност, като политиката на оценяване предвижда използване предимно на значима ненаблюдаема изходна информация и данни дотолкова, доколкото релевантна за подобен тип дружества наблюдаема информация няма на разположение (Ниво 3).

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, Групата прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В Групата са разработени вътрешни правила и процедури за измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви.

Групата използва външна консултантска експертиза за определяне на справедливата стойност на инвестициите в акциите и дяловете в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие), класифицирани като финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между ръководството на Групата и външните експерти, както и приемането на издаваните от тях външни оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Оценки на справедливата стойност подлежат на преглед и одобрение от ръководството на Групата.

За целите на финансовото управление ръководството текущо наблюдава и справедливата стойност (Ниво 1) на притежаваните от Групата финансови активи, като следи пазарната конюнктура на местните и международните пазари, общите лихвени нива, текущите пазарни цени на притежаваните емисии, доколкото има такива, както и съответната ликвидност по тях.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на Групата се прави от определено лице общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и се предлага за одобрение пред изпълнителните директори на дружеството - майка подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на независимите одитори на дружествата в Групата.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, Групата е групирала съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.27. Преценки от определящо значение при прилагане на счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

При изготвяне на консолидирания годишен финансов отчет ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания. В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, е възможно да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще, и респ. отчетените разходи и приходи.

2.27.1. Признаване на приходи от годишни поддържащи такси

Дружеството-майка събира поддържаща такса за регистрирани емисии на финансови инструменти. Към края на всеки отчетен период, ръководството прави специално проучване и анализ на вероятността за събираемостта на този вид приходи, и за случаите, при които има първоначална висока несигурност за входящи парични потоци поради сериозни затруднения на фирмите-платци, особено когато са в ликвидация и/или процедура по несъстоятелност, признаването на прихода се отлага до датата на неговото евентуално реално събиране (плащане от съответната фирма-задължено лице).

Размерът на таксите, дължими по договори с клиенти, за които ръководството е преценило, че съществува вероятност от неплащане и съответно за които не се признава приход, с натрупване за последните три години възлиза на 63 х. лв., в т.ч. такси за 2022 г. 38 х. лв. (31.12.2021 г.: 55 х. лв., в т.ч. такси за 2021 г.: 48 х. лв.).

Останалите ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са оповестени в Приложение 2.7 и са свързани с идентифициране на задълженията за изпълнение, взаимоотношенията приципал – агент, начина на прехвърляне на контрола за всяко отделно задължение за изпълнение и определяне на цената на сделката, в т.ч. на променливите възнаграждения и техния размер.

2.27.2. Очаквани кредитни загуби

Измерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (вземания по договори с клиенти, други вземания, парични средства и еквиваленти и дългови ценни книжа) и за финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (дългови инструменти) е област, която изисква съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството прави редица важни преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск и наличие на кредитен рейтинг; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби, г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

Подход за обезценка на парични средства и еквиваленти

Групата прилага общия подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на паричните средства и еквиваленти. За целта тя прилага модел, базиран на кредитния рейтинг на финансовите институции, в които дружествата в Групата са депозирали паричните си средства. Тези кредитни рейтинги са присъдени основно от следните институции: Moody's, Standard and Poor's, Fitch, Българска Агенция за Кредитен рейтинг. На тази база, от една страна, се определят показателите за PD (вероятности за неизпълнение), като се използват публичните данни на PD рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, чрез промяната на рейтинга на съответната банка от период в период, Групата оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват по формулата за изчисление на очакваните кредитни загуби е: $ECL = PD \times LGD \times EAD$, където:

ECL е показателя за очаквани кредитни загуби,

PD е показателя за вероятност за неизпълнение,

LGD е показателя за загубата при неизпълнение и

EAD е показателя на сума на експозицията при неизпълнение.

При определянето на LGD се взема предвид наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по съответните банкови сметки.

На база на направените анализи, базирайки се на рейтингите на обслужващите банки и рефериращите на тях PD, към 31.12.2022 г. Групата е признала обезценка на парични средства и еквиваленти в размер на 36 х. лв. (31.12.2021 г. 95 х. лв.). (Приложение 25).

Подход за обезценка на дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и на дългови инструменти по амортизирана стойност

Очакваната кредитна загуба е част от негативната промяна в справедливата стойност, дължаща се на увеличен кредитен риск. При определяне на очакваните кредитни загуби от дългови

инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход групата прилага модел на база нисък кредитен риск и към края на всеки отчетен период. Групата определя дали дълговият инструмент може да бъде преценен като такъв с нисък кредитен риск като за целта преразглежда вътрешния или външния кредитен рейтинг на инструмента. Също така групата преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са просрочени над 90 дни. Групата счита даден финансов инструмент като такъв в неизпълнение, когато договорените плащания са в просрочие в продължение на 180 дни.

Притежаваните от групата дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, представляват български държавни ценни книжа – облигации. При определяне на загубата от неизпълнение за кредитен рейтинг на тези книжа се използва кредитния рейтинг на Република България, присъден основно от следните институции: Moody's, Standard and Poor's, Fitch.

На база на направените анализи на кредитния рейтинг на притежаваните от групата дългови ценни книжа и съответстващите PD за тях, ръководството е определило, че размерът на очакваните кредитни загуби е с минимален размер и към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г. Групата не е признала обезценка на дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и на дългови инструменти по амортизирана стойност (Приложение 17).

Подход за обезценка на краткосрочни търговски вземания, вкл. от свързани лица

Групата използва опростен подход и матрица за провизиране за изчисление на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за търговските вземания, вкл. вземания от свързани лица. Процентите на провизиране се базират на дните на просрочие.

Матрицата за провизиране първоначално се основава на процентите на несъбираемост, наблюдавани от Групата в исторически план и движението на вземанията по групи просрочия. Групата прецизира матрицата, за да коригира историческия опит с кредитните загуби чрез включване на прогнозна макроикономическа информация. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Оценката на съотношението между наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение, прогнозните икономически условия и очакваните кредитни загуби е съществена счетоводна оценка. Стойността на очакваните кредитни загуби е чувствителна към промени в обстоятелствата и прогнозните условия. Историческите кредитни загуби на дружествата в Групата и прогнозните икономически условия могат да се отклоняват спрямо действителната несъбираемост в бъдеще.

Направените анализи за историческото поведение на търговските вземания през последните три години показват 100% събираемост в рамките на кредитния период, поради което ръководството е определило, че очакваните кредитни загуби за търговските вземания, вкл. от свързани лица, които са и краткосрочни и обичайно събират за период от 30 дни, се доближават до нула. Също така не е установена конкретна корелация между поведението на определени макропоказатели и събираемостта на търговските вземания.

На това основание Групата не е признала провизия за обезценка на търговски вземания, вкл. от свързани лица към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г.

Подход за обезценка на други индивидуални вземания

Групата е възприела общия подход за изчисляване на обезценката от очакваните бъдещи кредитни загуби за някои индивидуални вземания, съгласно МСФО 9. За целта дружеството прилага модел на вероятно претеглени сценарии за събираемост и бъдещи парични потоци, с допускания за загуба при настъпване на събитие на загуба.

При определянето на загубата се вземат предвид всички гарантирани и/или обезпечени и/или застраховани вземания. По този начин, като последна стъпка, използвайки всички тези параметри, и след дисконтиране, се достига до калкулация на оценката на очакваната кредитна загуба за съответния период на съответния финансов актив.

В Етап 1 се включват вземания, които са класифицирани като „редовни“ съгласно вътрешно разработена рискова класификационна схема. Това са вземания от длъжници с нисък риск от неизпълнение, редовно обслужване, без значителни влошавания в ключови показатели (финансови и нефинансови), и не са налице дължими суми, които са в просрочие. Очакваната загуба от обезценка за тези вземания се изчислява за следващите 12 месеца и очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение в следващите 12 месеца.

В Етап 2 се включват вземания и предоставени гаранции, които са класифицирани като „съмнителни“. Това са вземания и предоставени гаранции, при които е налице установено (на база комплекс от показатели) съществено влошаване на кредитния риск, свързан с длъжника, спрямо първоначалното признаване на експозицията. Очакваната загуба от обезценка за тези вземания се изчислява за целия живот на вземането, които се счита за кредитно-необезценен и очакването на Групата за размера на загуба при експозиция в неизпълнение за целия ѝ жизнен цикъл.

В Етап 3 попадат предоставени вземания, които са класифицирани като „в неизпълнение“. Това са вземания, при които вече са налице доказателства, че вземането е вече кредитно-обезценено, т.е. настъпило е кредитно събитие (съгласно приетата политика за състав на събития за неизпълнение). За целта се извършва анализ на система от показатели, използвани като индикатори за настъпили кредитни загуби. Загубата от обезценка се изчислява за размера на загуба при кредитно-обезценена експозиция в неизпълнение за целия ѝ жизнен цикъл.

Към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г. няма начислена обезценка.

Обезценки на вземания от банка в несъстоятелност

Групата, чрез дружеството-майка има цедирано вземане по депозит в банка поставена първоначално под специален надзор през месец юни 2014 г. и в следствие обявена в несъстоятелност през м. април 2015 г. Вземането е с брутен размер 1,214 х. лв. (Приложение № 23). Ръководството на дружеството-майка, още в предходни периоди (преди 2021 г.), е взело решение, че това вземане е на Етап 3 и за признаване на 100% обезценка.

Съгласно договора за цесия от 2014 г. продажната цена за цедираното вземане се заплаща при условията на разсрочено плащане. През 2017 г. в СГС е заведено търговско дело по предявени от синдиките на банката срещу длъжника искове за обявяване за недействително спрямо кредиторите на несъстоятелността на извършено от длъжника прихващане с придобитите по договора вземания. Допълнително, в договора за прехвърляне на вземането от 2014 г. длъжникът по вземането и дружеството изрично са се договорили, в случай че в който и да било момент след сключването на споразумението възникне спор относно действителността на прихващането, сроковете за

заплащане от страна на цесионера на вноските от продажната цена и дължимата върху нея лихва спират да текат между страните до приключването на съответното съдебното производство по разрешаване на спора с влязло в сила съдебно решение.

Преценката за размера на признатата 100% обезценка в предходни години е направена от ръководството на дружеството-майка на база експертно юридическо мнение и на базата на решението по делото на Софийски градски съд от 2019 г. обявяващо за недействително по отношение на кредиторите на несъстоятелността на банката в несъстоятелност на прихващането на насрещни вземания между длъжника и дружество, което в последствие е обжалвано.

Със свое решение от 2021 г. Конституционният съд на РБ обявява за противоконституционни определени разпоредби на Закона за банковата несъстоятелност и на Закона за банковата несъстоятелност. Решението на Конституционния съд на РБ създава благоприятно условия за реализиране правата на Групата по договора за цесия от 2014 г. Съответно, с решение от 2021 г. на Апелативен съд - София е отменено решението на Софийски градски съд от 2019 г., с което на основание на Закона за банковата несъстоятелност (чл. 59, ал.5) е обявено за недействително по отношение на кредиторите на несъстоятелността на банката в несъстоятелност.

Решението на Апелативен съд - София е обжалвано пред Върховия касационен съд (ВКС), но с окончателно определение от 2022г. на ВКС касационната жалба не е допусната за разглеждане по същество и решението на Апелативен съд - София от 2021 г. е влязло в сила.

Съответното съдебното производство по спора е приключило с влязло в сила съдебно решение на Апелативния съд през 2022 г., което установява, че цесията не е недействителна и длъжникът следва, по силата на споразумението, да продължи плащанията.

Към 31.12.2022 г. ръководството отново е направило анализи и преценка за събираемостта на вземането, като е взело предвид новонастъпилите обстоятелства. За целта то е разработило три сценария за очаквано развитие на процеса по събирането на вземането, като са взети под внимание както дългия период, в който вземането остава несъбрано, вкл. и лихви по него, така и несигурностите по отношение на финансовото състояние, платежоспособност и намерения на длъжника за обслужване на цесията, както и фактът, че все още не са в ход каквито и да било действия по него. Също така, към настоящия момент в дружеството-майка не е постъпвала официална информация от цесионера относно и във връзка с влязлото на 14.11.2022г. в сила съдебно решение на Апелативния съд.

По горепосочените обстоятелства и факти, ръководството на дружеството-майка е преценило и е останало на позиция, че въпреки позитивния развой на съдебното дело, все още е налице много висока несигурност относно вероятността за събиране на вземането по договора за цесия, давайки най-голям относителен дял на сценария за събиране на сума по договора в минимален размер. Поради това обезценката от 100% не е коригирана към 31.12.2022 г.

Обезценки на съдебни вземания

Групата, чрез дъщерното си дружество БНЕБ ЕАД, има съдебно вземане (Приложение 23) от контрагент, в процедура по обявяване в несъстоятелност, с брутен размер 6,747 х. лв. Към 31.12.2022 г. ръководството на Групата е направило подробен анализ и преценка за събираемостта на вземането и е взело решение за признаване на обезценка за кредитни загуби по него при прилагане на вероятностно-претеглен модел на конкретно разработени сценарии за погасяване на вземането. За целта то е използвало актуализирано експертно правно становище за статуса на

казуса, както и правни и стопански документи относно длъжника, финансови данни и друга информация. На база на този анализ, ръководството е определило, че съдебното вземане е в Етап 3 и е признало обезценка в отчета за всеобхватния доход в размер на 2,965 х. лв. за 2022 г. (Приложение 8). Признатата провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби към 31.12.2022 г. общо е в размер на 5,665 х. лв. (31.12.2021 г.: 2,700 х. лв.). (Приложение 23).

2.27.3. *Оценка на справедливата стойност на капиталови инвестиции*

Когато справедливата стойност на капиталовите инвестиции, отчетени в консолидирания отчет за финансовото състояние, не може да бъде получена на база котираните цени на активни пазари, тяхната справедлива стойност се определя чрез използване на други оценъчни модели и техники, включително модела на дисконтираните парични потоци. Използваната входяща информация в тези модели се събира от наблюдавани пазари, където това е възможно, но когато това не може да бъде направено, за определянето на справедливите стойности предполага приложението на определена степен на преценка. Такава преценка включва разглеждането, анализа и оценката за входящите данни като например, за ликвиден риск, кредитен риск и волатилност. Промените в предположенията за тези фактори могат да повлияят върху размера на отчетената справедлива стойност на финансовите инструменти.

По изключение, за капиталови инвестиции в дружества/предприятия от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки и/или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи - се оценяват по цена на придобиване когато това е уместно съгласно МСФО 9, обикновено – липсва актуална информация и/или са налице широк обхват възможни оценки, при определени обстоятелства.

Основните ключови предположения и компоненти на оценъчните модели, както и данни за самите справедливи стойности, определени към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г. са оповестени в Приложение 17.1.

2.27.4. *Договори за лизинг*

При идентифициране и класифициране на лизинг или на лизингов елемент в даден договор, ръководството на Групата прави редица важни преценки.

- налице ли е договор за лизинг, в т.ч. дали договорът съдържа идентифициран актив и дали по силата на него се прехвърля правото на контрол над използвания актив за съответния срок на договора;
- определяне срока на лизинга;
- определяне на диференциалния лихвен процент по договорите за лизинг.

Групата има три споразумения за оперативен лизинг съгласно отменения МСС 17. Тя е направила анализ и е определила, че: а) първото споразумение не отговаря на условията за признаване на актив "право на ползване", доколкото контролът върху идентифицирания актив е съвместен с трето лице, б) второто споразумение също съдържа лизинг, но на база очакванията и намеренията на ръководството за упражняване на опциите за подновяване/прекратяване, договорът е краткосрочен и в) третото споразумение съдържа лизинг, не е краткосрочно, а Групата има контрол

над използвания идентифициран актив за съответния срок на договора. Идентифицираният актив по този договор е помещение за колокиране на оборудване на Групата.

При определяне на *срока на лизинга* ръководството е взело предвид неотменимия период на лизинга, заедно с периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване, ако е сигурно, че тя ще бъде упражнена, както и периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване, ако е достатъчно сигурно, че тя ще бъде упражнена. По отношение на тези опции и вероятността за тяхното упражняване или не, ръководството е взело предвид редица фактори като: важноста на наетия актив за дейността на Групата, разходи, които биха били свързани с прекратяване на договора и определяне на нов актив за нуждите на предприятието, опита до момента с тези активи и с наемодателите и др.п.

Договорът за лизинг, идентифициран от ръководството като такъв, по който се прехвърля контрол над използвания идентифициран актив е сключен за неопределен време. На базата на предположенията, описани по-горе и на база намеренията на ръководството, то е определило, че срокът на договора е 5 г.

При настъпване на важно събитие, или съществено изменение в обстоятелствата, които са под контрола на Групата и засягат сигурността в упражняването на опциите за удължаване/прекратяване, тя прави повторна оценка на срока на договора.

В случаите, в които Групата е лизингополучател и не може непосредствено от договорите да определи лихвения процент, необходим ѝ за дисконтиране на задълженията по лизинг, тя използва диференциалния лихвен процент, който би плащала в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива „право на ползване“, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда. За договори, за които Групата няма аналогично финансиране, тя търси наблюдаеми данни като пазарни нива на кредитите и банкова статистика, която е публично достъпна и прави специфични за нея изчисления и корекции, за да отрази собствения си кредитен рейтинг. На тази база, ръководството е приело че диференциален лихвен процент за идентифицирания от него договор за лизинг е 3 %.

Към датата на всеки отчет ръководството на Групата извършва преглед за обезценка на активите „право на ползване“. Ако са налице индикатори, че възстановимата стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

2.27.5. Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството (Приложение 2.20 и Приложение 27).

2.27.6. Признаване на активи по отсрочени данъци

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството е оценена вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружествата в Групата те да генерират в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното

компенсиране срещу тези печалби и/или наличие за съответния период на облагаеми временни разлики.

Към 31.12.2022 г. натрупаните данъчни загуби са в размер на 3,565 х.лв., в т.ч. данъчна загуба, възникнала през 2022 г. – 864 х.лв. данъчна загуба, възникнала през 2021 г. – 650 х.лв., 2020 г. 1,073 х.лв. и данъчна загуба, възникнала през 2019 г. 978 х.лв. (31.12.2021 г.: 2,701 х.лв., в т.ч. данъчна загуба възникнала през 2021 г. – 650 х.лв., данъчна загуба възникнала през 2020 г.: 1,073 х.лв. и данъчна загуба, възникнала през 2019 г.: 978 х.лв.). Ръководството е преценило, че към датата на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет, съществува несигурност дали и доколко в рамките на законовия срок за пренасяне на данъчни загуби (5 години), дружествата от Групата ще генерират достатъчна облагаема печалба, поради което е приложен по-консервативен подход.

Към 31.12.2022 г. не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 357 х. лв. (31.12.2021 г. – 270 х. лв.), свързани с данъчни загуби. Групата е признала активи по отсрочени данъци във връзка с останалите намаляеми временни разлики, възникващи основно от обезценка на други вземания и амортизации на дълготрайни материални и нематериални активи, доколкото е преценило, че в бъдеще те ще могат да бъдат приспаднати срещу бъдещи печалби или облагаеми временни разлики (Приложение № 2.22 и Приложение № 19).

2.27.7. Признаване на провизии при неизпълнение по договори

През 2022 г. е възникнал технически инцидент в ЕСТ-ДН на доставчика на услугата, довел до публикуване за кратък период от време на некоректни данни за цените в BGN на интернет страницата на борсовия оператор на електрическа енергия. Инцидентът се дължи изцяло на софтуерна грешка в ЕСТ-ДН от страна на доставчика на услугата и договорът с доставчика съдържа клаузи покриващи разходи, причинени от доказани преки вреди в резултат на небрежност или умисъл.

На база направения анализ и оценка на обстоятелствата около техническия инцидент и разгледаните множество сценарии за възможни изходи от него и евентуални изходящи парични потоци, и свързаните с тях редица несигурности, ръководството е приело позиция, че към настоящия момент не може да се направи достатъчно надеждна и обоснована оценка на евентуални пропуснати ползи в случай, че такива бъдат доказани, и съответно - да не се признава както провизия за задължение, така и вземане за възстановяване (Приложение 38).

2.28. Провизии и условни задължения

Провизии се признават, когато Групата има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития; има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи; и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Групата очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Задължение, за което Групата е отговорна заедно и поотделно с други страни, е условно задължение, до степента до която се очаква, че задължението

ще бъде уредено от други страни. Разходите за провизии се представят в отчета за доходите, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход. Условни задължения се оповестяват, когато Групата има значими възможни, но не и настоящи задължения или има настоящи задължения, за които не е вероятно да се появи необходимост от изходящ поток от ресурси или за които не може да се направи достатъчно надеждна оценка на задължението.

3. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

3.1. Информация за видовете приходи

Приходите от договори с клиенти по оперативни сегменти и видове услуги включват:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Оперативен сегмент “Търговия с електрическа енергия”	14,084	13,039
Такси за търговия с електрическа енергия	10,777	10,393
Годишна такса	1,929	1,835
Такси за докладване на данни	411	316
Такси участие	216	186
Такси обучение	161	105
Неустойки	81	-
Други такси	509	204
Оперативен сегмент “Регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия”	1,061	1,048
Такси за регистрация на дружества	899	848
Такси за членство	132	135
Такси за промяна на параметри на емисии	22	48
Такси за неразкриване на информация и такси за временно спиране от търговия	8	17
Оперативен сегмент „Информационно обслужване“	866	920
Такси за информационно обслужване	786	821
Такси за докладване на данни ОМП	70	61
Комисионни за посредническа дейност	-	29
Такси за право на ползване на търговска марка	10	9
Оперативен сегмент „Търговия с финансови инструмент“	1,247	1,017
Комисионни за сделки на Борсата	1,129	900
Месечни комисионни за достъп до търговия	94	91
Такси за поддържане неприсъствени работни станции	23	26
Финансови санкции на членовете на Борсата	1	-
Общо	17,258	16,024

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Сделки от покупко-продажби на електрическа енергия на борсов пазар (Приложение 2.7)		
Приходи от продажби на електрическа енергия	14,877,525	5,898,876
Разходи за покупка на електрическа енергия	(14,877,525)	(5,898,876)
Суми, събрани от името на трети лица (Приложение 2.7)		
Приходи от „Цена Задължение към обществото“	4,409	15,406
Разходи за „Цена Задължение към обществото“	(4,409)	(15,406)
Изплатени и получени суми, плащани от името на трети лица през периода (компенсации за крайни потребители) (Приложение 2.7)		
Изплатени компенсации към крайни потребители на електрическа енергия	(288,983)	(19,186)
Получени средства от ФСЕС	263,555	-
Получени средства от Министерство на енергетиката	25,428	19,186
	-	-

3.2. Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Задълженията за изпълнение като тип са подробно оповестени в Приложение 2.7.

3.3. Салда по договори с клиенти

Изменението на вземанията по договори с клиенти и пасивите по договори с клиенти е несъществено.

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Вземания по договори с клиенти (Приложение 21.1)	567	428
Пасиви по договори с клиенти (Приложение 32)	49	25

4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Другите доходи от дейността включват:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Приходи от финансиране по програма Хоризонт 2020	247	174
Наеми	30	33
Приходи от финансиране по програма BEAM UP LAB	25	40
Приходи от консултантски услуги	25	-
Продажба на ДМА	22	34
Приходи от компенсиране за електрическа енергия на небитови крайни клиенти	12	-
Отписани задължения	3	14
Други	36	6
Общо	400	301

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ И КОНСУМАТИВИ

Разходите за материали и консумативи включват:	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Офис консумативи и хигиенни материали	46	35
Гориво и резервни части	24	12
Канцеларски материали	4	5
Рекламни материали	4	4
Общо	78	56

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Абонаментни и лицензионни такси	2,172	2,087
Консултантски и други услуги	898	894
Счетоводно и деловодно обслужване	780	441
Докладване на данни	353	320
Поддръжка на офис	213	144
Текущи ремонти	120	155
Комуникации	87	74
Реклама	80	106
Такси членство	77	73
Наем	43	38
Застраховки	31	27
Данъци и такси	12	13
Други	154	50
Общо	5,020	4,422

През 2022 г. са начислени разходи за задължителен одит на индивидуалните годишни финансови отчети на дружествата от Групата и на консолидирания годишен финансов отчет в размер на 40 хил. лева (31.12.2021 г.: 36 хил. лева). Не са предоставяни данъчни консултации и други услуги, несвързани с одита през 2022 г. от одиторите на отчета по закон.

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Текущи възнаграждения	2,931	2,550
Вноски по социалното и здравно осигуряване върху текущи възнаграждения	318	254
Начислени суми за неизползван отпуск	153	144
Социални придобивки и плащания	54	31
Начислени суми за социално и здравно осигуряване за неизползван отпуск	23	22
Начислени суми за задължения към персонала при пенсиониране (Приложение 27)	16	29
Общо	3,495	3,030

8. РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКА НА ВЗЕМАНИЯ

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Начислени провизии за очаквани кредитни загуби (обезценки) на други вземания (Приложение 23 и Приложение 2.27.2)	2,965	675
Общо	2,965	675

9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Другите разходи за дейността включват:	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Обучения и семинари	97	45
Командировки	93	7
Представителни мероприятия	83	36
Такси търговски марки и лицензи (Възстановени)/начислени провизии за очаквани кредитни загуби по парични средства (Приложение 25)	1	-
	(59)	51
Други	64	56
Общо	279	195

10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Приходи от лихви по депозити и текущи сметки в банки	353	2
Приходи от лихви по дългови ценни книжа по амортизирана стойност	244	104
Приходи от лихви по дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	51	61
Приходи от дивиденди	9	5
Общо	657	172

11. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи включват:	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Такса съхранение на парични средства	467	-
Такса управление по предоставени овърдрафти	54	-
Разходи по валутни операции	51	1
Разходи за лихви по договори за лизинг	-	5
Общо	572	6

12. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Основните компоненти на разхода за данък в печалбата или загубата за отчетните периоди, завършващи на 31 декември, са както следва:

Консолидиран отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Данъчна печалба за годината на дружествата от Групата, нетно	8,421	8,564
Текущ разход за данък	(924)	(920)
Отсрочени данъци върху печалбата от: Възникване и обратно проявление на временни разлики	329	117
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода)	(595)	(803)
Равнение на разхода за данък върху печалбата, определена спрямо счетоводния резултат	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Консолидирана счетоводна печалба за годината	5,128	7,408
Данък върху печалбата: 10% (2021 г.: 10%)	(513)	(740)
От непризнати суми по данъчни декларации	(1)	4
Ефект от непризнати отсрочени данъчни активи върху данъчна загуба (Приложение 19)	(81)	(67)
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	(595)	(803)

Данъчните ефекти, свързани с другите компоненти от всеобхватния доход са както следва:

	2022 BGN'000		2021 BGN'000			
	Стойност преди данък	Икономия от/(Разход за) данък	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Икономия от/(Разход за) данък	Стойност нетно от данък
Компоненти, които няма да бъдат реклафицирани в печалбата или загубата						
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	59	-	59	(18)	-	(18)
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталови инвестиции по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(43)	4	(39)	31	(3)	28
Компоненти, които могат да бъдат реклафицирани в печалбата или загубата						
Нетна промяна в справедливата стойност на дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(148)	16	(132)	(36)	4	(32)
Общо друг всеобхватен доход за годината	(132)	20	(112)	(23)	1	(22)

13. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Другият всеобхватен доход включва:	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата		
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	59	(18)
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталови финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(43)	31
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	4	(3)
	20	10
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата		
Нетна промяна в справедливата стойност на дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(148)	(36)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	16	4
	(132)	(32)
Общо друг всеобхватен доход за годината	(112)	(22)

14. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Сгради		Компютри и офис оборудване		Транспортни средства		Други		Аванси за придобиване на ДМА		Общо	
	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	1,920	1,939	846	807	353	252	368	265	76	-	3,563	3,263
Придобити	8	81	76	226	1	205	195	14	219	165	499	691
Трансфер от аванси за придобиване на ДМА	-	-	-	-	-	-	-	89	(286)	(89)	(286)	-
Отписани	-	(100)	(29)	(187)	(47)	(104)	(163)	-	-	-	(239)	(391)
Салдо на 31 декември	1,928	1,920	893	846	307	353	400	368	9	76	3,537	3,563
Натрупана амортизация												
Салдо на 1 януари	(720)	(596)	(566)	(642)	(111)	(177)	(247)	(240)	-	-	(1,644)	(1,655)
Начислена амортизация за годината	(118)	(124)	(125)	(108)	(76)	(38)	(42)	(7)	-	-	(361)	(277)
Отписана	-	-	29	184	47	104	142	-	-	-	218	288
Салдо на 31 декември	(838)	(720)	(662)	(566)	(140)	(111)	(147)	(247)	-	-	(1,787)	(1,644)
Балансова стойност												
На 31 декември	1,090	1,200	231	280	167	242	253	121	9	76	1,750	1,919
В т.ч. балансова стойност на активите „право на ползване 31 декември (Приложение 33)	20	96	-	-	17	22	-	-	-	-	37	118
Балансова стойност на 1 януари	1,200	1,343	280	165	242	75	121	25	76	-	1,919	1,608

Отчетната стойност на напълно амортизираните машини и оборудване, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние, ползвани в дейността на дружеството към 31.12.2022 г. 700 х. лв. (31.12.2021 г.: 1,007 х. лв.).

15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Лицензии		Програмни продукти		Сайт за интернет търговия		В процес на придобиване		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	5,316	5,316	868	870	11	11	81	50	6,276	6,247
Придобити	-	-	5	6	-	-	100	33	105	39
Отписани	-	-	-	(8)	-	-	-	(2)	-	(10)
Салдо на 31 декември	5,316	5,316	873	868	11	11	181	81	6,381	6,276
Натрупана амортизация										
Салдо на 1 януари	(1,295)	(966)	(438)	(340)	(11)	(9)	-	-	(1,744)	(1,315)
Начислена амортизация за периода	(329)	(329)	(98)	(106)	-	(2)	-	-	(427)	(437)
Отписани	-	-	-	8	-	-	-	-	-	8
Салдо на 31 декември	(1,624)	(1,295)	(536)	(438)	(11)	(11)	-	-	(2,171)	(1,744)
Балансова стойност на 31 декември	3,692	4,021	337	430	-	-	181	81	4,210	4,532
Балансова стойност на 1 януари	4,021	4,350	430	530	-	2	81	50	4,532	4,932

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи, ползвани в дейността на групата към 31.12.2022 г. е 223 х. лв. (31.12.2021 г.: 206 х. лв.). Няма отписани към края на годината напълно амортизирани нематериални активи (31.12.2021 г.: 8 х.лв.).

Лицензиите включват придобита в резултат на бизнес-комбинация лиценз за извършване на дейността „организиране на борсов пазар на електрическа енергия“, издаден с решение № Л-422 от 31.03.2014 г. на ДКЕВР за срок от 10 години.

Справедливата стойност на разграничимите активи и пасиви при придобиването на Българска независима енергийна борса ЕАД (бизнес-комбинация) от Групата са определени от лицензиран оценител към датата на придобиване на дружествата, през 2019 г. Идентифицираните при бизнес комбинациите нематериални активи включват лицензия и програмни продукти. Тяхната балансова стойност към 31 декември 3,692 х. лв. (31.12.2021г.: 4,021 х. лв.).

Разходите за придобиване на нематериални активи в размер на 181 х. лв. (31.12.2021 г.: 81 х. лв.) включват 68 х. лв. разходи за регистрация на търговски марки на ЕС и марки по Мадридската спогодба за територията на Сърбия, Македония, Турция, Албания, Босна и Херцеговина и Черна гора, част от които се регистрират за индекси като наименование на търговско наименование /марка/ с оглед предстояща търговия с енергийни фючърси с финансова доставка и придобиване на разходи за софтуер. Всички те все още не са активни и ще бъдат използвани с оглед предстояща търговия с енергийни фючърси с финансова доставка.

16.ИНВЕСТИЦИИ В СЪВМЕСТНИ И АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА

16.1. Инвестиции в съвместни дружества

На 15.04.2014 г. по силата на сключено съвместно споразумение между Българска фондова борса АД, Македонска Борса за ценни книжа АД, Скопие и Загребска Борса АД е учредено съвместно дружество СЕЕ Линк ДОО, Скопие със седалище ул. Орце Николов 75, Скопие, Македония. Съгласно условията на споразумението всяка една от страните притежава 33,33 % от капитала на учреденото дружество. Регистрираният капитал на СЕЕ Линк ДОО, Скопие към 31.12.2022г. е в размер на 157 х. лв. (31.12.2021г. - 157 х. лв.).

Към 31 декември балансовата стойност на участията на Групата в съвместни дружества, оценена по метода на собствения капитал, е както следва:

31.12.2022 г.

Съвместно дружество	Предмет на дейност	Държава	Балансова	Дял на
			стойност към 31.12.2022	участието в собствеността
			BGN'000	(%)
СЕЕ Линк ДОО	компютърни услуги и информационни технологии	Македония	36	33.33

31.12.2021г.

Съвместно дружество	Предмет на дейност	Държава	Балансова	Дял на
			стойност към 31.12.2021	участието в собствеността
			BGN'000	(%)
СЕЕ Линк ДОО	компютърни услуги и информационни технологии	Македония	39	33.33

Движението на инвестициите в съвместни дружества е представено по-долу:

	2022	2021
	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари	39	31
Дял в (загубата)/печалбата за годината	(3)	8
Салдо към 31 декември	36	39

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация за съвместно дружество СЕЕ Линк ДОО:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000
Обобщена информация от отчета за финансовото състояние		
Текущи активи, в т. ч.	134	133
<i>Краткосрочни и други вземания</i>	61	86
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	73	47
Нетекущи активи	37	49
Текущи задължения	(60)	(61)
Финансиране	(8)	(8)
Нетни активи	103	113

Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Нетна (загуба)/печалба за годината	(9)	24
Общ всеобхватен доход за годината	(9)	24

През 2022 г. и 2021 г. Групата няма получени дивиденди от участия в съвместни дружества.

Равнението между обобщената финансова информация за участието на Групата в съвместното дружество и неговата балансова стойност към 31 декември включена в настоящия консолидиран финансов отчет е представено в таблицата по-долу:

СЕЕ Линк ДОО	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Нетни активи	103	113
Дял на Групата (%)	33.33%	33.33%
Балансова стойност на инвестицията	36	39

16.2. Инвестиции в асоциирани дружества

Към 31.12.2022 г. стойността на инвестициите в асоциирани дружества, оценени по метода на собствения капитал, включва:

Дружество	31.12.2022	%	31.12.2021	%
	BGN '000	Участие	BGN '000	Участие
Клиър Екс АД	202	40.00%	204	40.00%
БД Консулти ООД	42	24.50%	5	49.98%
Общо	244		209	

Клиър екс АД

На 21.04.2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД са учредили Клиър Екс АД (Clear EX) с капитал 100 х. лв. Предметът на дейност на дружеството е извършване на услуги като клирингова къща, във връзка със сделки с електрическа енергия, природен газ и стоки, сключени на организиран пазар, както и други дейности разрешени от закона. Първоначално регистрираният капитал е 100 х. лв., разпределен в 100 000 броя безналични поименни акции с право на глас и с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%.

През м. декември 2020 г. по решение на акционерите на Извънредното Общо събрание на акционерите на Клиър Екс АД от 16.12.2020 г., и в съответствие с решение и протокол на Съвета на директорите на Българска Фондова Борса АД № 78 от 15.12.2020 г., в качеството си на притежател на 40,000 броя акции, БФБ участва в предложеното увеличение в капитала на Клиър Екс АД, чрез издаване на нови 400 000 броя обикновени, поименни, безналични акции, при следните условия: БФБ АД записва и придобива, част от новите акции, които съответстват на дела преди увеличението на капитала 40%, а именно 160,000 броя нови акции, при спазване на предвидените в действащото законодателство изисквания и ограничения.

Срещу записаните акции Борсата е направила вноски в общ размер, равен на номиналната стойност на 160 000 лева чрез:

- Парична вноска в размер 140 хил. лева;
- Непарична вноска /апорт/ на притежаваните от БФБ АД 40 броя акции от капитала на Централен Депозитар АД на стойност 20 хил. лева в съответствие със заключението с тройна оценителска експертиза от 08.09.2020 г.;

Допълнително инвестицията е увеличена с преките разходи за юридически консултации свързани с инвестицията в размер на 6 хил. лева. Участията в капитала на дружеството се запазва от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 60% и 40%.

БД Консулти ООД

На 21.04.2020 г. Българска фондова борса АД и Централен депозитар АД са учредили БД Консулти ООД. Предметът на дейност на БД Консулти ООД включва административно, финансово и деловодно обслужване, както и други дейности разрешени от закона. Капиталът на дружеството е 5 х. лв., разпределен в 5 000 дяла с номинална стойност 1 (един) лев. Участията в капитала на дружеството от страна на ЦД АД и БФБ АД са съответно 50.02% и 49.98%. През 2022 капиталът на дружеството е увеличен на 100 х.лв., като капиталът е разпределен в следното отношение - ЦД АД 42.5%, Клиър екс АД 33% и БФБ АД 24,5%.

Движението на инвестициите в асоциирани дружества е представено по-долу:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	209	206
Придобиване на акции и дялове	22	-
Дял в текущата печалба за годината	13	3
Дял в другите компоненти на всеобхватния доход	-	-
Салдо на 31 декември	244	209

Делът на Групата в активите, пасивите, приходите и резултатите, изчислени на база годишните финансови отчети на асоциираните дружества е както следва:

31.12.2022 г.	Дял в активите	Дял в пасивите	Дял в приходите	Дял в резултата	Участие
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	%
Клиър екс АД	196	1	-	(2)	40.00 %
БД Консулти ООД	182	142	230	15	24.50 %
31.12.2021 г.	Дял в активите	Дял в пасивите	Дял в Приходите	Дял в резултата	Участие
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	%
Клиър екс АД	198	1	-	(2)	40.00 %
БД Консулти ООД	75	73	279	2	49.98 %

Инвестицията в асоциирани дружества към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. не съдържа репутация от придобиването.

Обща информация за асоциираните дружества

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация на асоциираните дружества на Групата.

<i>Финансови показатели</i>	<i>Клиър екс АД</i>	<i>БД Консулти ООД</i>
<i>Обобщена информация от отчета за финансовото състояние</i>	31.12.2022	31.12.2022
	BGN'000	BGN'000
Активи	489	743
Пасиви	2	579
Нетни активи	487	164
<i>Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход</i>	2022	2022
	BGN'000	BGN'000
Приходи	-	937
Нетна (загуба)/печалба за годината	(5)	60
Общо всеобхватен доход за годината	(2)	15

Равнението между обобщената финансова информация за съществените участия в асоциирани дружества и тяхната балансова стойност към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г., включена в настоящия консолидиран финансов отчет, е представено в таблицата по-долу:

	<i>Клиър екс АД</i>	<i>БД Консулти ООД</i>
	31.12.2022	31.12.2022
	BGN'000	BGN'000
Нетни активи	487	164
Дял на Групата (%)	40.00%	24.50%
Дял на Групата в нетните активи	196	42
Други корекции	6	-
Балансова стойност на инвестицията	202	42
	Клиър екс АД	БД Консулти ООД
	31.12.2021	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000
Нетни активи	492	11
Дял на Групата (%)	40.00%	49.98%
Дял на Групата в нетните активи	198	5
Други корекции	6	-
Балансова стойност на инвестицията	204	5

17. ФИНАНСОВИ АКТИВИ

17.1. Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,043	1,775
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	365	402
Общо	1,408	2,177

Дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дълговите ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват две емисии държавни ценни книжа - облигации, закупени с премия, издадени от Министерство на финансите на Република България, както следва:

							31.12.2022 г.	
Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон %	Номинал '000	Справедлива стойност '000	Справедлива стойност BGN'000	
BG2040210218	Евро	29.10.2010	29.09.2025	5.75%	500 EUR	533 EUR	1,043	
							1,043	

							31.12.2021 г.	
Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон %	Номинал '000	Справедлива стойност '000	Справедлива стойност BGN'000	
BG2040210218	Евро	29.10.2010	29.09.2025	5.75%	500 EUR	612 EUR	1,198	
BG2040012218	Лева	11.01.2012	11.07.2022	5.00%	550 BGN	577 BGN	577	
							1,775	

Годишният ефективен лихвен процент по облигациите в евро е 3.86 %, а по облигациите в лева 3.32 %. Падежът на купонните плащания на облигациите в евро е два пъти в годината на 29 март и на 29 септември до датата на падежа, а на облигациите в лева - два пъти в годината на 11 януари и на 11 юли до датата на падежа. Облигациите в лева падежираха на 11 юли 2022 г.

Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г. Групата притежава инвестиции в капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход - акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие), както следва:

Дружество	31.12.2022		31.12.2021	
	BGN '000	% Участие	BGN '000	% Участие
Централен депозитар АД	360	4.51	397	6.61
Сдружение Български инвестиционен форум	5		5	
Общо	365		402	

Инвестицията в *Сдружение Български инвестиционен форум* е оценена и представена по цена на придобиване.

Таблицата по-долу представя финансовите активи на Групата през друг всеобхватен доход, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние:

Йерархия на справедливите стойности

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 3
	31.12.2022 BGN'000	BGN'000	BGN'000
Инвестиции в дългови ценни книжа	1,043	1,043	-
Инвестиции в капиталови инструменти	360	-	360
Общо	1,403	1,043	360

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 3
	31.12.2021 BGN'000	BGN'000	BGN'000
Инвестиции в дългови ценни книжа	1,775	1,775	-
Инвестиции в капиталови инструменти	397	-	397
Общо	2,172	1,775	397

Таблицата по-долу представя равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1 и Ниво 3:

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Ниво 1	Ниво 3	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо към 1 януари 2021 година	1,836	366	2,202
Начислен приход от лихва по ефективен лихвен процент, включен в текущата печалба за годината	55	-	55
Получена купонна лихва	(84)	-	(84)
Нереализирана печалба/(загуба), включена в друг всеобхватен доход (Приложение 13)	(32)	31	(1)
Салдо към 31 декември 2021 година	1,775	397	2,172
Начислен приход от лихва по ефективен лихвен процент, включен в текущата печалба за периода	51	-	51
Получена купонна лихва	(84)	-	(84)
Падеж на емисия ДЦК BG2040012218 в лева 11.07.2022 г.	(551)	-	(551)
Увеличение на капитала	-	6	6
Нереализирана печалба, включена в друг всеобхватен доход (Приложение 13)	(148)	(43)	(191)
Салдо към 31 декември 2022 година	1,043	360	1,403

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу показва техниките за оценяване към 31 декември, използвани при оценките по справедлива стойност на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Инвестиции в акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие)	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Ниво 3	а. Приходен подход	* прогнозен годишен темп на изменение на свободните парични потоци/приходи
	Оценъчна техника: Метод на дисконтирани парични потоци (FCFE)	* терминален ръст * дисконтова норма

Количествена информация за оценките по справедлива стойност (Ниво 3)

Таблицата по-долу представя количествена информация относно оценките по справедлива стойност, при които са използвани значими ненаблюдаеми входящи данни (Ниво 3):

Техника на оценяване	Ненаблюдаеми входящи данни	Диапазон средно претеглена величина	Взаимовръзка между значимите ненаблюдаеми входящи данни и оценяването по справедлива стойност – чувствителност спрямо ключовите предположения
Дисконтирани парични потоци			Приблизително оценената справедлива стойност би се увеличила (намалила), ако:
	* прогнозен годишен темп на изменение на свободните парични потоци/приходите	* 31.12.2022 г.: 2.00% – 3.00% (31.12.2022 г.: средно претеглен: 2.50%) (31.12.2021 г.: 3.00% – 5.00%) (31.12.2021 г.: средно претеглен: 4.00%)	* прогнозният годишен темп на нарастване на свободните парични потоци е по-висок (по-нисък);
	* терминален ръст	* 31.12.2022 г.: 2.00% - 3.00% (31.12.2022 г.: средно претеглен: 2.50%) (31.12.2021 г.: 2.00% - 3.00%) (31.12.2021 г.: средно претеглен: 2.50%)	* терминалният ръст е по-висок (по-нисък);
	* дисконтова норма	* 31.12.2021 г.: 10.05% (31.12.2021 г.: средно претеглен: 10.05%) (31.12.2020 г.: 8.37%) (31.12.2020 г.: средно претеглен: 8.37%)	* дисконтовата норма е по-ниска (по-висока).

Анализ на чувствителността

Анализът на чувствителността на справедливата стойност на инвестициите в акции и дялове в капитала на други дружества и предприятия (малцинствено участие) Ниво 3 по отношение на значимите ненаблюдаеми входящи данни, се основава на разумно възможните промени (увеличение или намаление) на всеки отделен от посочените показатели: а) прогнозен годишен темп на изменение на свободните парични потоци; б) терминален ръст; в) дисконтова норма като се приема, че останалите остават непроменени.

17.2. Финансови активи по амортизирана стойност

Към 31.12.2022 г. Групата притежава дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност, които включват две емисии облигации - емисия еврооблигации, придобити от Български Енергиен Холдинг ЕАД и левови облигации, закупени със сконто, издадени от Министерство на финансите на Република България, както следва:

31.12.2022 г.

Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон %	Номинал '000	Справедлива стойност '000	Амортизирана стойност BGN'000
BG2030022219	лева	13.10.2022	28.03.2028	3.20%	200 BGN	185 BGN	192
XS2367164576	евро	22.07.2021	22.07.2028	2.45%	5,100 EUR	3,925 EUR	10,077
							10,269

31.12.2021 г.

Емисия	Валута	Дата на издаване	Дата на падеж	Лихва по купон %	Номинал '000	Справедлива стойност '000	Амортизирана стойност BGN'000
XS2367164576	евро	22.07.2021	22.07.2028	2.45%	5,100 EUR	5,077 EUR	10,077
							10,077

Инвестициите в посочените по-горе дългови ценни книжа са представени по амортизирана стойност.

Годишният лихвен процент по облигациите в лева е 3.20 %. Падежът на купонното плащане на левовите облигации е два пъти в годината на 28 март и 28 септември, до датата на падежа 28.03.2028 г.

Годишният лихвен процент по облигациите в евро е 2.45 %. Падежът на купонното плащане на еврооблигациите е един път в годината на 22 юли, до датата на падежа 22.07.2028 г. с матуритет седем години.

Справедливата стойност на облигациите е оценена на база Ниво 1 и представлява текущата пазарна стойност на притежаваните емисии към 31.12.2022г. на база борсово търгуеми цени.

18. ДЪЛГОСРОЧНО ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Към 31 декември дългосрочно предплатените разходи включват разходи, платени на външни доставчици за настройване и осигуряване на достъп до платформи за търговия и интеграция към системите на партньори във връзка с пазарните сегменти и услугите, предоставяни от дъщерното дружество БНЕБ ЕАД са както следва:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Нетекуща част	522	540
Текуща част (Приложение 23)	252	110
Общо	774	650

19. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Към 31.12.2022 г. Групата, чрез дружеството-майка, Българска фондова борса АД, е предоставила аванс в размер на 27 х.лв. (31.12.2021 г.: няма) на Федерацията на Европейските фондови борси във връзка с предстоящо учредяване на нова компания-доставчик на пазарни данни в Европейския съюз. Българската фондова борса като представител на малките борси в Европа е заявила своя интерес да участва като миноритарен партньор. Ролята на БФБ предстои да се уточни, когато проектът бъде финализиран.

20. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци към 31 декември са свързани със следните обекти в консолидирания отчет за финансовото състояние:

Описание на обектите	временна	данък	временна	данък
	разлика	10%	разлика	10%
	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Обезценка за очаквани кредитни загуби на финансови активи и парични средства (Приложение 23 и Приложение 25)	6,915	692	4,010	401
Имоти, машини, оборудване	203	20	194	20
Неизплатени доходи на физически лица, вкл. неизползвани отпуски	351	35	296	30
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	143	15	139	14
Общо активи по отсрочени данъци:	7,612	762	4,639	465
Нематериални активи при бизнес комбинация	(3,690)	(368)	(4,018)	(401)
Преоценки на финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(237)	(24)	(427)	(43)
Общо пасиви по отсрочени данъци:	(3,927)	(392)	(4,445)	(444)
Нетни активи/(пасиви) по отсрочени данъци върху печалбата	3,685	370	194	21

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружествата в Групата да генерира достатъчна данъчна печалба.

Общото изменение на активите и пасивите по отсрочени данъци на Групата през съответната финансова година е както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000
<i>в т.ч. Активи по отсрочени данъци</i>	422	338
<i>в т.ч. Пасиви по отсрочени данъци</i>	(401)	(434)
Салдо на 1 януари	21	(96)
Признати в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода)	330	118
Признати в други компоненти на всеобхватния доход	19	(1)
Салдо на 31 декември	370	21
<i>в т.ч. Активи по отсрочени данъци</i>	738	422
<i>в т.ч. Пасиви по отсрочени данъци</i>	(368)	(401)

Изменението в салдото на активите/(пасивите) по отсрочени данъци е както следва:

Отсрочени данъчни активи/(пасиви)	Салдо на 01.01.2022 BGN'000	Признати в печалбата или загубата за годината BGN'000	Признати в други компоненти на всеобхватния доход BGN'000	Салдо на 31.12.2022 BGN'000
Обезценка за очаквани кредитни загуби на финансови активи и парични средства	400	291	-	691
Имоти, машини, оборудване	19	1	-	20
Неизплатени доходи на физически лица, вкл. неизползвани отпуски	31	5	-	36
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	15	-	-	15
Нематериални активи при бизнес комбинация	(401)	33	-	(368)
Преоценки на финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(43)	-	19	(24)
Общо	21	330	19	370

Отсрочени данъчни активи/(пасиви)	Салдо на 01.01.2021 BGN'000	Признати в печалбата или загубата за годината BGN'000	Признати в други компоненти на всеобхватния доход BGN'000	Салдо на 31.12.2021 BGN'000
Обезценка за очаквани кредитни загуби на финансови активи	328	72	-	400
Имоти, машини, оборудване	16	3	-	19
Неизплатени доходи на физически лица, вкл. неизползвани отпуски	25	6	-	31
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	11	4	-	15
Нематериални активи при бизнес комбинация	(434)	33	-	(401)
Преоценки на финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(42)	-	(1)	(43)
Общо	(96)	118	(1)	21

В консолидирания отчет за финансовото състояние към 31.12.2022 г. не са признати отсрочени данъчни активи, свързани с данъчни загуба за пренасяне на дружествата в Групата в размер на 357 х. лв. (31.12.2021 г.: 270 х. лв.). Срокът за пренасяне на намаляемите данъчни разлики, възникнали в резултат на данъчни загуби е пет годишен от годината на възникването им и изтича, както следва:

Общ размер на данъчна загуба за пренасяне BGN '000	Година на възникване	Срок
864	2022 г.	2027 г.
650	2021 г.	2026 г.
1,073	2020 г.	2025 г.
978	2019 г.	2024 г.
3,565		

21. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

21.1. Вземания от клиенти

Вземанията от клиенти в размер на 567 х .лв. (31.12.2021 г.: 428 х .лв.) включват вземания за дължими такси за оказани услуги съгласно правилника на БФБ и БНЕБ (комисиони за сделки, такси за: регистрация, интернет и онлайн търговия и информационно обслужване и други), които се заплащат обичайно при получаване на услугата и/или в рамките на 2-5 дни след издаване на фактурата (вземания по договори с клиенти).

Обичайният кредитен период (обичайната обращаемост на вземанията) е до 30 дни. Вземанията са безлихвени.

Вземанията от клиенти са деноминирани в следните валути:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
В лева	443	174
В евро	124	254
Общо	567	428

21.2. Вземания от контрагенти за електрическа енергия

Вземанията от контрагенти за електрическа енергия включват:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Търговски вземания от сделки за покупко-продажба на електрическа енергия (Приложение 2.7), брутен размер	58,478	4,657
Провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби	-	-
Търговски вземания от сделки за покупко-продажба на електрическа енергия, нетно	58,478	4,657

Вземанията от контрагенти за електрическа енергия са възникнали от сделки за продажба на електрическа енергия на организирания борсов пазар на електрическа енергия, за които дъщерно дружество БНЕБ ЕАД като оператор на борсовия пазар се явява посредник (агент) (Приложение 2.7), но носи отговорността за тяхната събираемост и кредитен риск.

Обичайната обращаемост на вземанията е 1-2 дни. Вземанията са безлихвени, в левове и в евро. Увеличението на вземанията се дължи на по-високата ликвидност на пазарен сегмент „Ден напред“ предвид пазарните обединения на българо-гръцка и българо-румънска граници. Вземанията са събрани в началото на м.януари 2023 г.

Групата прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по вземанията от контрагенти за електрическа енергия, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички вземания от контрагенти за електрическа енергия (Приложение 2.27).

22. ДАНЪЦИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

<i>Данъците за възстановяване</i> включват:	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
ДДС	51,668	89,467
Корпоративен данък	114	80
Общо	51,782	89,547

Вземането по ДДС в размер на 51,668 х. лева (31.12.2021 г.: 89,467 х. лв.) се дължи на доставки на електрическа енергия с място на изпълнение извън територията на България и е събрано през януари 2023г.

23. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Другите вземания и предплатени разходи включват:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
<i>Съдебни вземания</i>	6,747	6,747
<i>Провизия за обезценка по очаквани кредитни загуби на съдебни вземания (Приложение 2.27)</i>	(5,665)	(2,700)
Съдебни вземания, нетно	1,082	4,047
Платени аванси	339	327
Предплатени разходи	309	154
Предплатени такси управление по договори за овърдрафти	206	-
Разчети за гаранции и предоставени депозити	16	12
<i>Вземане по цесия на депозит от банка в несъстоятелност (Приложение 2.27)</i>	1,214	1,214
<i>Провизия за обезценка по очаквани кредитни загуби на вземане по цесия на депозит от банка в несъстоятелност</i>	(1,214)	(1,214)
Вземане по цесия, нетно	-	-
Други вземания	45	130
Други вземания, нетно	1,997	4,670

Съдебни вземания

Съдебните вземания, с брутна отчетна стойност 6,747 х. лв., първоначално са възникнали през периода м. септември – м. октомври 2018 г. съгласно договор за участие на борсов базар на електрическа енергия, но не са били уредени в срок и съгласно Правилата за работа на организиран борсов пазар, Правилата за поведение на борсов пазар и Правилата за сетълмент, приети от оператора на борсовия пазар на електрическа енергия. На 14.11.2018 г. длъжникът е подал молба в Търговския регистър за откриване производство по несъстоятелност. Поради това

обстоятелство и на база на наличната към края на всяка съответна отчетна година информация относно длъжника и неговите възможности за посрещане на задълженията си, в консолидирания финансов отчет Групата е отчитала загуби от обезценка за очаквани кредитни загуби. Ръководството е формирало своята преценка за събираемостта на това вземане и респ. решение за признаване на обезценка на база експертно правно становище по казуса.

Към 31 декември 2021 г. дъщерното дружество БНЕБ ЕАД вече е включено в масата на несъстоятелността на клиента-длъжник като кредитор с безспорно установено и прието вземане. Към 31 декември 2022 г. във връзка с актуалното развитие и наличието на нова информация по делото за несъстоятелност на длъжника, вкл. наличие на информация за списъка на приети вземания и масата на несъстоятелността, ръководството на Групата е направило отново подробен анализ и преценка за събираемостта на вземането. За целта то е приложило вероятностно-претеглен модел на конкретно разработени сценарии за възможни изходи по погасяване на вземането. При анализа Групата е използвала актуализирано експертно правно становище за статуса на казуса, както и правни и стопански документи, финансови данни и друга информация. На база на този анализ, ръководството е признало обезценка в консолидирания отчет за всеобхватния доход в размер на 2,965 х. лв. за 2022 г. (2021 г: 675 х. лв.) (Приложение 8).

Сценарият с индивидуален резултат с най-висока степен на вероятност не се отличава съществено от резултатите при останалите сценарии.

На 20.03.2023 г. съдът е постановил и изменил списъка на приетите вземания на кредиторите на длъжника в несъстоятелност на дъщерното дружество БНЕБ ЕАД като е оставил без уважение възраженията на БНЕБ ЕАД срещу списъка на приетите вземания, в частта относно размера на вземанията на определени кредитори. На проведеното на 11.04.2023 г. събрание на кредиторите е съобщено, че по силата на издаден акт за прихващане и възстановяване е извършено прихващане на насрещни, еднородни и изискуеми вземания, с което всички приети публични вземания по одобрените списъци в производство по несъстоятелност, се считат за погасени чрез прихващане до размера на по-малкото от насрещните задължения. Реализацията на това решение е в процедура. Взети са предвид и всички събития и развития по делото, вкл. и тези след отчетната дата, до датата на одобрение на настоящия консолидиран отчет.

Предплатени разходи

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000
<u>Предплатените разходи</u> включват:		
Текуща част на дългосрочно предплатени разходи (Приложение 18)	252	110
Абонамент	26	5
Аванси за услуги	20	26
Застраховки	9	10
Допълнително здравно застраховане	2	3
Общо	309	154

Вземане по цесия

Към 31.12.2022 г. в състава на другите вземания е включено вземане по договор за цедиране на вземане по депозит в банка, поставена първоначално под специален надзор през месец юни 2014 г. и в последствие обявена в несъстоятелност през м. април 2015 г. с брутен размер 1,214 х. лв. Вземането е 100% обезценено (31.12.2021 г.: 100 % обезценено) (Приложение № 2.27.2)

Първоначалната стойност на придобитите вземания по договор за цесия е в размер на 1,314 х. лв. и номинал – 1,752 х. лв. Получените от Групата плащания по договора за цесия са в размер на 178 х. лв., а начислената лихва за периода 2014 г. - 2016 г. е в размер на 78 х. лв.

Вземането по договора за цесия е било обект на множество съдебни спорове и дела, окончателно приключили през 2022 г.

Коректив за обезценка по очаквани кредитни загуби

Движението на коректива за обезценка по очаквани кредитни загуби на другите вземания е представен в таблицата по-долу:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Салдо в началото на годината	(3,914)	(3,239)
Начислена обезценка през годината	(2,965)	(675)
Салдо в края на годината	(6,879)	(3,914)

24.ВЗЕМАНИЯ ОТ БАНКИ ПО ОБЕЗПЕЧЕНИЯ

Към 31.12.2022 г. дружеството-майка, Българска фондова борса АД, е предоставила финансово обезпечение по ЗДФО с прехвърляне на собствеността върху парични средства в размер на 400 х. лв., по кредит, предоставен от банка на асоциираното дружество БД Консулти ООД. Срокът на ангажимента е до 20.12.2023 г. или до пълното погасяване на всички задължения на кредитната експозиция на асоциираното дружество в банката.

25.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства и паричните еквиваленти включват:	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
<i>Парични средства по текущи разплащателни сметки</i>	252,762	303,727
<i>Депозити с оригинален матуритет до 12 месеца</i>	993	992
<i>Парични средства в каса</i>	8	4
Общо парични средства, брутен размер	253,763	304,723
Провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби	(36)	(95)
Паричните средства и паричните еквиваленти, нетно:	253,727	304,628

Паричните средства и еквиваленти са деноминирани в следните валути:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000
Парични средства и парични еквиваленти, нетно от обезценка		
в лева	110,543	262,001
във валута	143,184	42,627
	253,727	304,628

Лихвените равнища по разплащателните сметки са до 0.10 % в зависимост от сумите по разплащателните сметки, вида на валутата и пазарните условия.

Лихвените равнища по депозитните сметки са от 0.00 % до 0.50 % в зависимост от сумите по депозитните сметки, вида на валутата и пазарните условия.

Движението на коректива за обезценка по очаквани кредитни загуби на паричните средства е представен в таблицата по-долу:

	2022	2021
	BGN'000	BGN'000
Салдо в началото на годината	(95)	(44)
Реинтегрирана обезценка	95	44
Начислена през годината обезценка	(36)	(95)
Салдо в края на годината	(36)	(95)

26. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000
Основен акционерен капитал	6,583	6,583
Обратно изкупени акции	(719)	(719)
Резерв по обратно изкупени акции	186	186
Резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	212	383
Други резерви	6,949	4,036
Неразпределена печалба	13,369	14,799
Общо	26,580	25,268

Основен капитал

Към 31.12.2022 г. регистрираният акционерен капитал на Българска фондова борса АД възлиза на 6,583 х. лв. (31.12.2021г.: 6,583 х. лв.), разпределен в 6,582,860 напълно платени обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция: 1 лев, регистрирани за търговия на Българска фондова борса АД.

Акциите на дружеството-майка са регистрирани за търговия на Българска фондова борса АД.

Към 31.12.2022 г. основният капитал на Българска фондова борса АД е в размер на 6,582,860 лв., като от тях 3,295,000 лв. се притежават от Министерство на финансите.

На проведено годишното общо събрание на акционерите на Борсата на 30.07.2020 г. е взето решение за обратно изкупуване на акции от капитала на Българска фондова борса АД от страна на Българска независима енергийна борса ЕАД (еднолично контролирано дружество от БФБ), считано от 15.12.2020 г. Това изкупуване е приравнено, съгласно Търговския закон, на придобиване на собствени акции.

Обратно изкупени собствени акции от дъщерното дружество Българска Независима Енергийна Борса ЕАД към 31.12.2022 г. са в размер 142,219 броя (31.12.2021 г.: 142,219 броя) с номинална стойност 1 лев за акция или общо номинална стойност в размер на 142 х. лева (31.12.2021 г.: 142 х. лв.) и цена на придобиване в размер на 719 х. лева. (31.12.2021 г.: 719 х. лв.).

Резервите включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000
Резерв по обратно изкупени акции	186	186
Законови резерви	658	658
Допълнителни резерви	6,291	3,378
Резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	212	383
Общо	7,347	4,605

Резервът по обратно изкупени акции в размер на 186 х. лв. (31.12.2021 г.: 186 х. лв.) включва ефектите от продажба на обратно изкупени акции.

Законовите резерви в размер на 658 х. лв. (31.12.2021 г.: 658 х. лв.) включват изцяло сумите за фонд „Резервен“, формирани от разпределение на печалбата на дружеството-майка.

Допълнителните резерви в размер на 6,291 х. лв. (31.12.2021 г.: 3,378 х. лв.) са формирани от разпределение на печалбите по решение на акционерите и/или по решение на дружеството-майка. Те могат да бъдат използвани за разпределение на дивиденди, както и за увеличение на основния капитал и/или за покриване на загуби.

Дружеството-майка разпределя и изплаща дивиденди на основание отмяна на забраната за разпределяне на дивидент от отменения чл.21, ал.2 от ЗППЦК (ДВ бр.86 от 2006 г.) и промяна в Устава на дружеството-майка и по решение на Общото събрание.

Движението на допълнителните резерви е както следва:

Допълнителни резерви	2022	2021
	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари	3,378	2,897
Разпределение на печалбата на компанията-майка	2,913	481
Салдо на 31 декември	6,291	3,378

Резервът по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход към 31.12.2022 г. в размер на 212 х. лв. (31.12.2021 г.: 383 х. лв.) е формиран от ефектите от последваща оценка на финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Движението на резерва по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е както следва:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Салдо на 1 януари	383	387
Нетен доход от преоценки на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(191)	(5)
Данък върху дохода по преоценките на финансови активи, оценявани по справедлива стойности през друг всеобхватен доход	20	1
Салдо на 31 декември	212	383

Движението на компонента „неразпределена печалба“ е както следва:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Натрупани печалби и загуби		
Салдо на 1 януари	14,799	12,749
<i>в т.ч. актюерски загуби от последващи оценки на планове с дефинирани доходи</i>	44	(34)
Разпределение за допълнителните резерви	(2,913)	(481)
Разпределение на печалбата за дивидент	(3,109)	(4,056)
Печалба за годината	4,533	6,605
Актюерски печалби/(загуби) от последващи оценки	59	(18)
Салдо на 31 декември	13,369	14,799
<i>в т.ч. актюерски загуби от последващи оценки на планове с дефинирани доходи</i>	59	(44)

Неразпределената печалба към 31.12.2022 г. включва призната актюерска печалба/(загуба), отчетена при последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи в съответствие с МСС 19 в размер на 59 х. лв. (31.12.2021 г.: 44 х. лв.).

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Основна нетна печалба на акция		
Средно претеглен брой акции	6,440,641	6,487,155
Нетна печалба за годината (BGN'000)	4,533	6,605
Основна нетна печалба на акция (BGN)	0.70	1.02

Групата не изчислява показателя „основна нетна печалба на акция с намалена стойност“, тъй като няма емитирани акции с намалена стойност.

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружествата в Групата за изплащане на обезщетения на лица от наетия

персонал към датата на консолидирания отчет за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател 10 години през последните 20 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи (*Приложение 2.20*).

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	137	138
Разход за лихви за годината	1	-
Разход за текущ стаж за годината	15	17
Разход за минал стаж	-	12
Извършени плащания по задължения за пенсиониране	-	(49)
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.:	(59)	19
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	17	33
<i>Актюерски (печалби) от промени в демографските предположения</i>	(1)	(15)
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения</i>	(75)	1
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	94	137

Начислените суми в консолидирания отчет за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Разход за текущ стаж	15	17
Разход за лихви	1	-
Разход за минал стаж	-	12
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение 7)	16	29
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране:		
Загуби, възникнали от корекции, дължащи се на опита	17	31
(Печалби), възникнали от промени в демографските предположения	(1)	(14)
(Печалби)/загуби, възникнали от промени във финансовите предположения	(75)	1
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение 13)	(59)	18
Общо:	(43)	47

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2022 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 6.0 % (2021 г.: 0.6 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на емисиите на дългосрочните ДЦК с 10-годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружествата от групата и е в размер от 10 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2021 г.: от 3% годишен ръст);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2019 г. - 2021 г. (2021 г.: по таблицата за смъртност на НСИ за периода 2018 г. - 2020 г.);
- темп на текучество – между 2 и 12 % за компанията – майка и между 0 и 16 % за дъщерни дружества в зависимост от пет обособени възрастови групи (2021 г.: между 0 и 12 % за компанията майка и между 0 и 16% за дъщерните дружества в зависимост от пет обособени възрастови групи).

Този план с дефинирани приходи създава експозиция на Групата към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на Групата ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, Групата следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана.

Увеличението на продължителността на живота би повлияло за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и

- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 0.5 % на:

- а. ръста на заплатите
- б. дисконтовата норма
- в. текучество

върху сумата на отчетените разходи за текущ стаж и лихви за 2021 г. и респ. върху сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

	31.12.2022 година		31.12.2021 година	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	2	(2)	2	(2)
Изменение на дисконтовата норма	(3)	3	6	(6)
Изменение в текучеството	-	-	-	-
Изменение на средната продължителност на живота	-	-	-	-

Ефекти върху размера на отчетеното задължение от промяна на основните предположения:

	31.12.2022 година		31.12.2021 година	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	3	(3)	4	(4)
Изменение на дисконтовата норма	(3)	4	(3)	4
Изменение в текучеството	(3)	3	(6)	7
Изменение на средната продължителност на живота	1	(1)	1	(1)

Средно претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала е от 12.9 г за компанията майка и 17.2 г. за дъщерните дружества. (2021 г.: от 12.9 г. за компанията майка; 2021 г.: 20.3 г. за дъщерните дружества).

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите пет години са както следва:

Прогнозни плащания	Пенсиониране по възраст и стаж BGN '000
Плащания през 2022 г.	-
Плащания през 2023 г.	-
Плащания през 2024 г.	-
Плащания през 2025 г.	-
Плащания през 2026 г.	23
	23

Няма очаквани плащания на обезщетения при пенсиониране, свързани с болест през следващите пет години.

28. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

28.1. Получени гаранционни депозити от контрагенти

Получените гаранционни депозити от контрагенти в размер на 252,593 х. лв. (31.12.2021 г.: 99,164 х. лв.) представляват депозити за участие на борсов пазар за гарантиране изпълнение на задълженията на всеки търговски участник при сделките за покупко-продажба на електрическа енергия, по които дъщерното дружество БНЕБ ЕАД е посредник (агент) и за които то носи

финансовия риск. Депозитите се възстановяват при прекратяване на регистрацията на борсовия пазар, и при условие че търговският участник няма финансови задължения към него. При наличие на изискуеми финансови задължения на търговския участник към БНЕБ, наличното обезпечение се усвоява до размера на дължимото.

28.2. Задължения към доставчици

Задълженията към доставчици в размер на 822 х. лв. (31.12.2021 г. 983 х. лв.) са текущи и са за получени услуги за 2022 г.

28.3. Задължения към контрагенти за електрическа енергия

Задълженията към контрагенти за електрическа енергия включват:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Търговски задължения за покупко-продажба на електрическа енергия (Приложение 2.7)	104,473	170,141
Авансово платени суми за покупка на електрическа енергия (Приложение 2.7)	-	125,869
Задължение към Фонд "Сигурност на енергийната система"	-	710
Общо	104,473	296,720

Съгласно Решение № Ц-19 от 01.07.2022 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране считано 01.07.2022 г. цена за задължения към обществото е в размер на 0,00 лв./MWh, без ДДС. С оглед на тази промяна към 31.12.2022 г. няма задължения към Фонд „Сигурност на енергийната система“.

С последната промяна в Правилата за работа на организиран борсов пазар в сила от 01.11.2022 г. отпадна възможността търговските участници да извършват разплащания на седмична база. В резултат на това няма авансово платени суми по покупка на електроенергия към 31.12.2022 г.

29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социалното осигуряване включват:	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Задължения за неизползвани компенсиреми отпуски	217	188
Текущи възнаграждения	127	112
Задължения към социално и здравно осигуряване, свързани с текущи задължения	54	38
Задължения към социално и здравно осигуряване за компенсиреми отпуски	31	34
Общо	429	372

30. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Задълженията за данъци включват:	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Данък върху добавена стойност	27	50
Данъци върху доходите на физическите лица	38	39
Данъци върху разходите	18	10
Данък дивидент	-	33
Акциз	167	162
Общо	250	294

Данъчните задължения на дружествата от групата са текущи.

До датата на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет в дружествата от Групата са извършени ревизии и проверки, както следва:

Дружество-майка

- по ДДС – извършена данъчна проверка до 30.10.2022 г.
- пълна данъчна ревизия – към 31.12.2002 г.
- от Национален осигурителен институт – до 30.06.1999 г.

Дъщерни дружества

Българска независима енергийна борса ЕАД

- по ДДС – до 31.12.2022 г.
- пълна данъчна ревизия – няма
- от Национален осигурителен институт – няма

Файненшъл Маркет Сървисиз ЕООД

- по ДДС – няма
- пълна данъчна ревизия – към няма
- от Национален осигурителен институт – няма

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество-данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

31. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Към 31 декември получените финансираия са както следва:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Дългосрочна част	116	224
Краткосрочна част	151	151
Общо	267	375

Групата, чрез своето дъщерно дружество БНЕБ ЕАД е бенефициент по Програма Хоризонт 2020. Програмата представлява финансов инструмент за научни изследвания и иновации в рамките на инициативата на ЕС Европейски съвет по иновации. Програмата се управлява от Генерална дирекция научни изследвания и иновации на Европейската комисия.

Проектите, в които дъщерното дружество БНЕБ ЕАД е участник и получава финансиране в размер на направените разходи, са следните:

- FLEXITRANSTORE - Интегрирана платформа за повишена гъвкавост в интелигентни преносни мрежи със съоръжения за съхранение и голямо проникване на възобновяема енергия, период Октомври 2017 – Октомври 2021 г.
- INTERRFACE - Проектът разработва и експлоатира интегрирана паневропейска архитектура за мрежови услуги, която ще е интерфейс, който да позволява безпроблемна и координирана работа на всички заинтересовани страни, период ноември 2018 – ноември 2022 г.
- FARCROSS – програма улесняваща регионалното трансгранично предаване на електрическа енергия чрез иновации, период октомври 2019 – октомври 2023.
- TRINITY – трансмисионна система, подобряваща регионалните граници, чрез пазар на интелигентни технологии, период октомври 2019 – октомври 2023.

Таблицата по-долу показва получените и усвоени средства за финансирани проекти за покриване на текущи разходи:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
1 януари	375	342
Получени средства	139	207
Признат приход от финансиране за текуща дейност по програма Хоризонт 2020 (Приложение 4)	(247)	(174)
31 декември	267	375

Краткосрочната част от финансиранята ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

32.ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите задължения включват:

	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000
Задължения за дивиденди	191	45
Пасиви по договори с клиенти (Приложение № 3)	49	25
Текуща част на задължения по лизинг (Приложение № 33)	21	24
Общо	261	94

Пасивите по договори с клиенти включват основно предплатени услуги за информационно обслужване за 2022 г. (респ. 2021 г.).

Задълженията за дивиденди в размер на 191 х. лв. (31.12.2021 г.: 45 х. лв.) представляват неизплатени дивиденди на акционери от разпределение на печалбата за печалба за 2021 г., 2020 г., 2019 г., 2018 г., 2017 г.

33.ЛИЗИНГ

Активи и пасиви, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние

В консолидирания отчет за финансовото състояние са представени следните обекти и суми, свързани с договори за лизинг:

Активите „право на ползване“ са включени в консолидирания отчет за финансово състояние към имоти, машини и оборудване (Приложение 14).

	<i>Сгради и транспортни средства</i>	
	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
<i>Отчетна стойност</i>		
Салдо на 1 януари	297	288
Увеличения/придобити	9	109
Отписани през годината	-	(100)
Салдо на 31 декември	306	297
<i>Натрупана амортизация</i>		
Салдо на 1 януари	(178)	(82)
Начислена амортизация за годината	(91)	(96)
Салдо на 31 декември	(269)	(178)
Балансова стойност на 1 януари (Приложение 14)	119	206
Балансова стойност на 31 декември (Приложение 14)	37	119

Задълженията по лизинг към 31 декември са както следва:

	2022	2021
	BGN'000	BGN'000
1 януари	61	209
Увеличения	9	26
Отписани	-	(100)
Начислена лихва	1	6
Плащания	(32)	(80)
31 декември, в т.ч.:	39	61
Дългосрочна част	18	37
Краткосрочна част	21	24

Разходи, признати в консолидирания отчет за всеобхватния доход

	<i>Приложения</i>	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Разходи за амортизации на активи „право на ползване“ (МСФО 16)	13	81	96
Разходи за лихви по задължения за лизинг – МСФО 16 (включени във финансовите разходи)	10	-	6
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори (отчитани по МСФО 16)	6	20	32
Приходи от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество	4	30	45

Общият изходящ паричен поток по договори за лизинг през 2022 г. свързани с краткосрочни лизингови договори е в размер на 32 х. лева.

Общият изходящ паричен поток по договори за лизинг през 2021 г. е в размер на 119 х. лева., в т.ч. парични потоци, свързани с краткосрочни лизингови договори 32 х. лева.

34. БАНКОВИ ЗАЕМИ

Необезпечен овърдрафт, предоставен от банки

Групата има сключени договори за кредити тип овърдрафт с четири банкови институции на обща стойност 100 000 хил. лв. Към 31.12.2022 г. цялата сума е неусвоена. През годината са усвоени и върнати в рамките на два дни общо 9,731 хил. лв. по договори за овърдрафт.

Към 31.12.2022 г. са предплатени таксите за управление до изтичането на договорите за овърдрафт. Предплатените такси се отнасят линейно на разход на месечна база. Таблицата по-долу показва платените и признати като разход такси за управление по договорените овърдрафти:

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000
Платени такси за управление	260	-
Признат разход за такси управление	(54)	-
Разходи за бъдещи периоди към 31 декември (Приложение 23)	206	-

35. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в Групата е организирано на база основните бизнес дейности, извършвани от дружествата в Групата: а) търговия с финансови инструменти; б) информационно обслужване, в) регистрация и поддържане на емисии ценни книжа за търговия и г) търговия с електрическа енергия.

Статиите на приходите, разходите и резултата на бизнес сегментите, определени в дружеството включват:

	Търговия с финансови инструменти		Информационно обслужване		Регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия		Търговия с електрическа енергия		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Приходи по сегменти	1,247	1,035	866	919	1,061	1,031	14,084	13,039	17,258	16,024
Разходи за материали и консумативи	(15)	(13)	(9)	(9)	(13)	(13)	(35)	(14)	(72)	(49)
Разходи за външни услуги	(905)	(861)	(172)	(250)	(336)	(362)	(3,150)	(2,704)	(4,563)	(4,177)
Разхода за амортизации	(94)	(95)	-	(1)	-	-	(471)	(471)	(565)	(567)
Разходи за персонал	(464)	(381)	(491)	(359)	(539)	(431)	(1,523)	(1,208)	(3,017)	(2,379)
Други разходи	(72)	(30)	(49)	(27)	(61)	(30)	(3,033)	(716)	(3,215)	(803)
Общо оперативни разходи	(1,550)	(1,380)	(721)	(646)	(949)	(836)	(8,212)	(5,113)	(11,432)	(7,975)
Резултат на сегмента	(303)	(345)	145	273	112	195	5,872	7,926	5,826	8,049
Неразпределени оперативни приходи от дейността									400	301
Неразпределени оперативни разходи от дейността									(1,193)	(1,119)
Печалба от оперативна дейност									5,033	7,231
Финансови приходи									657	172
Финансови разходи									(572)	(6)
Дял в печалбата /(загубата) от участия в съвместни и асоциирани дружества									10	11
Печалба преди данък върху печалбата									5,128	7,408
Разход за данък върху печалбата									(595)	(803)
Нетна печалба за годината									4,533	6,605

Активите и пасивите на бизнес сегментите включват:

	Търговия с финансови инструменти		Информационно обслужване		Регистрация и поддържане на емисии финансови инструменти за търговия		Търговия с електрическа енергия		Общо	
	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Активи по бизнес сегменти										
Търговски вземания	13	3	124	254	-	3	58,478	5,085	58,615	5,345
Други вземания	-	-	-	-	-	-	1,082	4,047	1,082	4,047
Активи на сегмента	13	3	124	254	-	3	59,560	9,132	59,697	9,392
Неразпределени активи									326,458	414,453
Общо активи									386,155	423,845
Пасиви по бизнес сегменти										
Търговски и други задължения	-	266	-	-	-	-	357,066	395,884	357,066	396,150
Задължения към персонала и социалното осигуряване	51	25	42	11	50	23	217	42	360	101
Пасиви на сегмента	51	291	42	11	50	23	357,283	395,926	357,426	396,251
Неразпределени пасиви									2,149	2,326
Общо пасиви									359,575	398,577

Групата има капиталови разходи, свързани с бизнес сегмент „Търговия с финансови инструменти“. Покупка на софтуер от DBAG , във връзка със системата за търговия Т 7 и закупеният софтуер за надзор Scila.

Към 31.12.2022г. има отчетени разходи за амортизация на нематериален актив (НМА), свързани със система за търговия Т 7 и системата за надзор SCILA общо в размер 94 хил. лева (31.12.2021 г.: 95 хил. лева), свързани с бизнес сегмент търговия с финансови инструменти на дружеството – майка Борсата.

Към 31.12.2022 г. има отчетени разходи за амортизация НМА в размер на 471 хил. лева (31.12.2021 г. 471 хил. лева), свързани с бизнес сегментите на дъщерното дружество БНЕБ ЕАД.

Към 31.12.2022 г. няма отчетени непарични разходи, различни от амортизации, свързани с бизнес сегменти (31.12.2021г.: няма).

Групата управлява имотите, машините и оборудването, инвестициите, оценявани по справедлива стойност и инвестициите, оценявани по амортизирана стойност, както и данъците на групово ниво и те не се разпределят на сегментно ниво.

Дружеството-майка и дъщерните дружества от Група Българска фондова борса извършват своята дейност само на територията на Република България, а съвместното дружество оперира на територията на Република Македония.

Към 31.12.2022 г. Групата е реализирала приходи от български клиенти в размер на 14,737 х. лв. (31.12.2021 г.: 15,324 х. лв.), а приходите от чуждестранни клиенти са в размер на 2,521 х. лв. (31.12.2021 г.: 700 х. лв.).

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на дружествата от Групата и съответния бизнес сегмент са както следва:

		31.12.2022	%	бизнес сегмент
		BGN'000		
Клиент 1	български клиент	1,957	11%	търговия с електрическа енергия
Клиент 2	български клиент	954	6%	търговия с електрическа енергия
Клиент 3	български клиент	823	5%	търговия с електрическа енергия
Клиент 4	чуждестранен клиент	652	4%	информационно обслужване
Клиент 5	български клиент	194	1%	търговия с финансови инструменти
Клиент 6	български клиент	136	1%	търговия с финансови инструменти
Клиент 7	български клиент	127	1%	търговия с финансови инструменти
		31.12.2021	%	бизнес сегмент
		BGN'000		
Клиент 1	български клиент	2,025	13%	търговия с електрическа енергия
Клиент 2	български клиент	891	6%	търговия с електрическа енергия
Клиент 3	български клиент	888	6%	Търговия с електрическа енергия
Клиент 4	чуждестранен клиент	440	3%	информационно обслужване
Клиент 5	български клиент	62	0%	търговия с финансови инструменти
Клиент 6	български клиент	56	0%	търговия с финансови инструменти
Клиент 7	български клиент	33	0%	търговия с финансови инструменти

36.УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност Групата може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързаните парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Политиката в тази област е свързана с извършването на оценки на пазарните обстоятелства във връзка с направените инвестиции и формите за поддържане на ликвидните средства. Част от прилаганите механизми са свързани и с анализ и търсене на приложими решения по отношение определянето на адекватни цени на услугите, предлагани от Групата. Основният стремеж при управлението на рисковете е недопускането на неоправданата им концентрация.

Управлението на риска в Групата се осъществява текущо от оперативното ръководство на всяко от дружествата съгласно политиката, определена от Съвета на директорите на дружеството-майка. Съветът на директорите е приел основни принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Категории финансови инструменти:

Финансови активи	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,408	2,177
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,043	1,775
Капиталови инструменти оценявани по справедлива стойност през ДВД	365	402
Финансови активи по амортизирана стойност	324,539	323,849
Дългови инструменти по амортизирана стойност	10,269	10,077
Вземания от клиенти	567	428
Вземания от контрагенти за електрическа енергия	58,478	4,657
Съдебни вземания	1,082	4,047
Разчети за гаранции и предоставени депозити	16	12
Вземания от банки по обезпечения	400	-
Парични средства и парични еквиваленти	253,727	304,628
Общо	325,947	326,026

Финансови пасиви	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Финансови пасиви по амортизирана стойност	358,118	271,104
Получени гаранционни депозити от контрагенти за електрическа енергия	252,593	99,164
Задължения към доставчици	822	983
Задължения към контрагенти за електрическа енергия	104,473	170,851
Задължения за дивиденди	191	45
Задължения по лизинг	39	61
Общо	358,118	271,104

36.1. Пазарен риск

а. Валутен риск

Групата не е изложена на валутен риск, защото почти всички нейни операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

б. Ценови риск

Групата е изложена на ценови риск по отношение на притежаваните от нея ценни книжа, най-вече класифицирани като финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, и респ. по амортизирана стойност, вкл. и поради концентрация в определен тип книжа. Ръководството оценява като цяло този риск като нисък поради консервативния характер на инвестициите - основно в български държавни ценни книжа. Ръководството е установило процедури за текущо наблюдение на промените в цените, доходността и матуритетната структура на притежаваните държавни ценни книжа, и респ. предприемане на своевременни мерки и действия при наличие на индикатори за по-трайни негативни тенденции, особено сега

в обстановката на световната икономическа криза, респ. текущи и задълбочени анализи на обслужването на вътрешния дълг и възможностите за обслужване в бъдеще от страна на българската държава.

Ръководството на Групата разглежда ограничено и с особена предпазливост възможността за инвестиции в корпоративни дългови инструменти поради неприемливия кредитен риск и ниската ликвидност.

На база оценката за оптимално посрещане на бизнес потребностите на Групата, по-ефективното управление, дългия срок до падежа и потенциалната възможност през следващите 5 години да се наложи ползване на средствата инвестирани в дългосрочни ДЦК, ръководството е приело те да се класифицират „финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (дългови инструменти)“, което налага периодична преоценка на тези активи и съответно отчитане на ефектите от нея в отделен преоценъчен резерв (през друг всеобхватен доход) към капитала на дружествата в Групата.

Към датата на изготвяне на отчета ръководството счита, че средствата инвестирани в дългосрочни ДЦК не са непосредствено необходими за извършването на оперативната дейност на дружествата в Групата.

36.2. Кредитен риск

Финансовите активи на Групата са концентрирани в следните групи: парични средства (текущи сметки и срочни депозити), инвестиции, оценявани по амортизирана стойност, инвестиции, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (държавни ценни книжа и малцинствено участие в други предприятия), търговски и други вземания.

Кредитният риск е свързан с риска някой от контрагентите на Групата да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него. Търговските вземания са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по очаквани кредитни загуби. Обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит

Групата няма значителна концентрация на кредитен риск, тъй като дружествата в Групата извършва специализиран вид услуги на своите клиенти, които са основно инвестиционни посредници, банки и търговци на ел. енергия в България.

Допълнително, клиентите имат добро финансово състояние, дълга история и търговско сътрудничество с дружествата в Групата и не допускат нарушения при спазването на кредитните условия съгласно правилника за дейността ѝ по отношение изплащането на дължимите такси за услугите, предоставени от дружествата в Групата. Едновременно с това през 2022 г. , както и през 2021г. с цел повишаване на ефикасността на управлението на кредитния риск за вземания от контрагенти от продажба на ел. енергия, се изисква авансово плащане от контрагентите.

При държаните дългосрочни дългови инструменти с емитент Република България или собственик на емитента е държавата, съществува кредитен риск, но се приема, че поради високия кредитен рейтинг на суверена на този етап кредитният риск е нисък.

Политиката на Групата е да извършва продажбите си при условията на незабавно плащане – основно такси за борсовата търговия, които се заплащат в срок от два до пет дни при сетълмента

на сделката. Събираемостта на вземанията се контролира текущо и стриктно от отделите за регистрации, търговия и финансовите отдели на дружествата в Групата, съгласно установената политика на съответното дружество. За целта ежедневно се прави преглед на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ. Таксите за първоначална регистрация и поддържане на регистрация от страна на клиентите се заплащат преди да бъдат допуснати до активна търговия.

За ограничаване на риска относно паричните средства и предоставени депозити политика на Групата е да ги разпределя по текущи и депозитни сметки с различен срок в различни финансови институции в България.

Паричните, включително разплащателни операции, са ограничени до банки с добра репутация и ликвидност.

Кредитното качество на финансовите активи е посочено в таблицата по-долу:

Финансови активи	Просрочени BGN '000	С ненастъпил падеж BGN '000	Без матуритет BGN '000	Общо BGN '000
31.12.2022				
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	1,043	365	1,408
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	1,043	-	1,043
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	-	365	365
Финансови активи по амортизирана стойност	1,082	70,707	252,750	324,539
Дългови инструменти по амортизирана стойност	-	10,269	-	10,269
Търговски вземания и други вземания	1,082	59,045	16	60,143
Вземания от банки по обезпечения	-	400	-	400
Парични средства и парични еквиваленти	-	993	252,734	253,727
ОБЩО:	1,082	71,750	253,115	325,947

Финансови активи	Просрочени BGN '000	С ненастъпил падеж BGN '000	Без матуритет BGN '000	Общо BGN '000
31.12.2021				
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	1,775	402	2,177
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	1,775	-	1,775
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	-	402	402
Финансови активи по амортизирана стойност	4,047	16,154	303,648	323,849
Дългови инструменти по амортизирана стойност	-	10,077	-	10,077
Търговски и други вземания	4,047	5,085	12	9,144
Парични средства и парични еквиваленти	-	992	303,636	304,628
ОБЩО:	4,047	17,929	304,050	326,026

36.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, осъществява постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството. Групата генерира и разполага с достатъчно собствени оборотни средства и няма необходимост от привлечени средства за извършване на оперативната си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансовите отдели на дружествата в Групата, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания. Свободните средства се инвестират в срочни депозити при банки, с обичаен оригинален матуритет от 1-12 месеца, считани за сравнително нискорискови инструменти, при относително висока доходност.

Към 31 декември и 31 декември финансовите недеривативни пасиви на дружествата в Групата и към двете дати на консолидирания отчет за финансовото състояние основно са с до един месец остатъчен матуритет спрямо договорения.

36.4. Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло Групата има значителна част лихвоносни активи. Приходите и оперативните парични потоци са стабилни, предвидими и относително слабо зависими от промените в пазарните лихвени равнища, доколкото основната част от лихвоносните активи са с фиксиран лихвен процент – инвестиции, държани до падеж - облигации (деноминирани в евро), инвестиции по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (държавни ценни книжа в лева и евро) и предоставени срочни депозити в банки (в лева и в евро).

31 декември 2022	Фиксиран лихвен % BGN '000	Плаващ лихвен % BGN '000	Безлихвени BGN '000	Общо BGN'000
Финансови активи				
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	1,043	-	365	1,408
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	1,043	-	-	1,043
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	-	365	365
Финансови активи по амортизирана стойност	11,262	252,726	60,551	324,539
Дългови инструменти по амортизирана стойност	10,269	-	-	10,269
Търговски и други вземания	-	-	60,143	60,143
Вземания от банки по обезпечения	-	-	400	400
Парични средства и парични еквиваленти	993	252,726	8	253,727
	12,305	252,726	60,916	325,947
Финансови пасиви				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	39	-	358,079	358,118
	39	-	358,079	358,118
31 декември 2021				
	Фиксиран лихвен % BGN '000	Плаващ лихвен % BGN '000	Безлихвени BGN '000	Общо BGN'000
Финансови активи				
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,775	-	402	2,177
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	1,775	-	-	1,775
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД	-	-	402	402
Финансови активи по амортизирана стойност	11,069	303,632	9,148	323,849
Дългови инструменти по амортизирана стойност	10,077	-	-	10,077
Търговски и други вземания	-	-	9,144	9,144
Парични средства и парични еквиваленти	992	303,632	4	304,628
	12,844	303,632	9,550	326,026
Финансови пасиви				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	61	-	271,043	271,104
	61	-	271,043	271,104

36.5. Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Групата цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура.

И през 2022 г. стратегията на ръководството на Групата е да се работи изцяло със собствени средства, генерирани от стопанската му дейност, без да ползва привлечени заемни средства. Тя остава непроменена спрямо 2021 г.

Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Характерното за нея е, че тя традиционно финансира дейността си от собствените си генерирани печалби и чрез своите акционери, без използване на дългов капитал.

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Общо пасиви: в т.ч.	359,575	398,577
търговски и други задължения	358,149	396,961
Паричните средства и парични еквиваленти	253,727	304,628
Общо собствен капитал	26,580	25,268
Съотношение на пасиви: собствен капитал	13.53	15.77
Съотношение на парични средства: пасиви	0.71	0.76

Справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви Групата приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на финансовите активи, държани до падеж, търговските вземания, търговските задължения и депозитите, Групата очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизирана стойност.

Справедливата стойност на финансовите инструменти по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, търгувани на активни фондови пазари се базира на котирани „цени купува“, оповестена от пазарния оператор посредством официални средства към края на отчетния период. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на достатъчно активни пазари се определя и/или потвърждават чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към края на отчетния период, вкл. котировки на фондови пазари (дневни и усреднени).

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания, търговски задължения и краткосрочни задължения към други контрагенти), или са отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени безсрочни и срочни банкови депозити) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от правилото за последваща оценка по справедлива стойност се прилага относно част от капиталовите инвестиции, представляващи участия в други предприятия, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване (себестойност).

Ръководството на Групата счита, че при съществуващите обстоятелства представените в консолидирания отчет за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

37. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Основен собственик

Държавата чрез Министерство на финансите притежава 50,05 % от акциите в основния акционерен капитал на Борсата и упражнява контрол върху финансовата и оперативната политика на дружеството-майка.

Съвместно дружество

Дружеството-майка притежава 33.33 % от капитала на СЕЕ Линк ДОО, Скопие, което е съвместно дружество, считано от 15.04.2014 г. като осъществява съвместен контрол върху финансовата и оперативната му политика заедно със Загребската и Македонската борса.

Асоциирани дружества

Дружеството-майка притежава 40 % от капитала на Клиър Екс АД (Clear EX), което е асоциирано дружество, считано от 21.04.2020 г. Също така дружеството-майка притежава и 24.50 % от капитала на БД КОНСУЛТ ООД, което е асоциирано дружество, считано от 21.04.2020 г.

Предприятие с квалифицирано участие от страна на държавата

Държавата чрез Министерство на финансите притежава пряко 43.70 % от акциите в основния акционерен капитал на Централен депозитар АД и притежава значително влияние. Последното е свързано лице с дружеството-майка и съответно с дружествата от Групата, доколкото и в двете дружества държавата има квалифицирано участие. Българска фондова борса АД от своя страна също е акционер в Централен депозитар АД с 4.51 % акционерно участие към 31.12.2022 г. (31.12.2021 г.: 6.21 %). (Приложение 17)

Предприятия, в които лице от ключовия управленски персонал на дружеството-майка едновременно взема участие в ръководството му като изпълнителен директор/управител, т.е има управленска власт в това предприятие.

Към 31.12.2022 г. предприятия, които имат подобна свързаност са: „Юробанк България“ АД, „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, Сдружение СК „ДФС-Локомотив София“, „Дайк -Имоти“ ООД „СФБ Капиталов пазар“ АД, „СИПКА“ ЕООД, „Импакт Оценители“ ООД, „СИИ Линк“ ДОО, „Иизи Трейд“ ЕООД „ Елана Трейдинг“ АД, „Елана Финансов Холдинг“ АД, „Централен депозитар“ АД.

Към 31.12.2021 г. предприятия, които имат подобна свързаност са: „Юробанк България“ АД, „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, Сдружение СК „ДФС-Локомотив София“, „Дайк -Имоти“ ООД „СФБ Капиталов пазар“ АД, „СИПКА“ ЕООД, „Импакт Оценители“ ООД, „СИИ Линк“ ДОО, „Иизи Трейд“ ЕООД „Елана Трейдинг“ АД, „Елана Финансов Холдинг“ АД, „Централен депозитар“ АД.

Сделки със свързани лица

Общият размер на сделките със свързани лица са, както следва:

Продажби на свързани лица	Свързано лице	2022	2021
		BGN '000	BGN '000
Получен дивидент	Централен Депозитар АД	8	5
Наем на офис и оборудване	Централен депозитар АД	25	-
Продажба на услуги	Централен депозитар АД	2	-
Такса сделки, членство, такса интернет търговия	Бенчмарк Финанс АД	-	3
Такса сделки, членство, такса интернет търговия	Юробанк България АД	15	10
Продажба на услуги	БД Консулти	6	8
Такса поддържане на ЦК	Министерство на Финансите	2	3
Общо		58	29

Доставки от свързани лица	Свързано лице	2022	2021
		BGN '000	BGN '000
Счетоводно и административно обслужване	БД Консулти ООД	614	475
Консултантски услуги	БД Консулти ООД	130	-
Поддръжка офис	БД Консулти ООД	81	-
Такса съхранение на парични средства	Юробанк България АД	7	4
Информационно обслужване	Централен депозитар АД	35	3
Консултантски услуги	Ключов управленски персонал	-	72
Общо		867	554

Закупуване, падеж и открити разчети с облигации, издадени от основния собственик (Министерство на финансите)

През 2022 г. дружеството-майка е закупило държавни ценни книжа – левови облигации, закупени със скonto в размер на 190 х.лв., издадени от Министерство на финансите на Република България (Приложение 17.2).

През 2022 г. е падежирала емисия държавни ценни книжа – левови облигации в размер на 550 х.лв., издадени от Министерство на финансите на Република България (Приложение 17.1).

Получената лихва по емисиите ценни книжа за 2022 г. е в размер на 84 х.лв (2021 г. 84 х.лв.).

Откритите разчети с Министерство на финансите по отношение на финансови активи по справедлива стойност през ДВД – ДЦК, издадени от МФ към 31.12.2022 г. са в размер на 1,043 х.лв. (31.12.2021 г.: 1,775 х.лв.) (Приложение 17.1).

Откритите разчети с Министерство на финансите по отношение на финансови активи по амортизирана стойност – ДЦК, издадени от МФ към 31.12.2022 г. са в размер на 192 х.лв. (31.12.2021 г.: няма) (Приложение 17.2).

Предоставени обезпечения на свързани лица

Към 31.12.2022 г. Българска фондова борса АД е предоставила финансово обезпечение по ЗДФО с прехвърляне на собствеността върху парични средства в размер на 400 х. лв., по кредит, предоставен от банка на асоциираното дружество БД Консулти ООД.

Срокът на ангажимента е до 20.12.2023 г. или до пълното погасяване на всички задължения на кредитната експозиция на асоциираното дружество в банката.

Разчети със свързани лица

Разчетните взаимоотношения със свързани лица включват вземания по продажби към 31.12.2022 г.: 7 х.лв., от които 6 х.лв. от Централния Депозитар АД и 1 х.лв. от БД Консулти ООД (31.12.2021г.: 4 х.лв.) и задължения за доставки в размер на 70 х.лв. към БД Консулти ООД (31.12.2021г.: 13 х.лв.).

През 2022 г. е получен дивидент в размер на 8 х.лв. от Централен Депозитар АД (2021 г.: 5 х.лв.).

Групата има открити разплащателни сметки в „Юробанк България“ АД. Наличните към 31.12.2022 г. парични средства по сметки в банката са 61,882 х. лв. (31.12.2021 г. 72,915 х. лв.).

Възнаграждения на ключовия управленски персонал

Съставът на ключовия управленски персонал на Групата е оповестен в *Приложение 1.1*.

Заплатите и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал на дружествата от Групата към 31.12.2022 г. възлизат на 630 х. лв. (31.12.2021 г.: 660 х. лв.), в т.ч.:

Текущи възнаграждения	618 х. лв.	(31.12.2021 г.: 650 х. лв.)
Осигуровки	12 х. лв.	(31.12.2021 г.: 10 х. лв.)

38.АНГАЖИМЕНТИ, УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ПОЛУЧЕНИ ОБЕЗПЕЧЕНИЯ

Технически инцидент

В началото на 2022 г. е възникнал технически инцидент в ЕСТ-ДН на доставчика на услугата, довел до публикуване за кратък период от време на некоректни данни за цените в BGN на интернет страницата на борсовия оператор на електрическа енергия. Инцидентът се дължи изцяло на софтуерна грешка в ЕСТ-ДН от страна на доставчика на услугата. Договорът с доставчика съдържа клаузи, покриващи разходи, причинени от доказани преки вреди в резултат на небрежност или умисъл, което условие осигурява минимизиране на понасяне на загуби при такъв тип инциденти.

Ръководството е направило анализ и оценка на евентуалните ефекти от възможни сценарии за потенциални задължения и вероятността за изходящи парични потоци за дружеството. Процесът на анализ и изчисления на евентуални ефекти от техническия инцидент с публикувани некоректни данни за цените на търгуваната електроенергия включва множество и различни допускания и параметри относно какви биха били действията и решенията на участниците на пазара, какви биха били пазарните и ценови сценарии при тази или липсата на тази ситуация. Допълнително усложнение за оценката идва от обстоятелството, че сделките се осъществяват по независим анонимен механизъм и цените, които по които се търгува електроенергията, се изчисляват по алгоритъм от доставчика на софтуерната услуга, а самото дружеството няма контрол и не може да влияе на ценовите изчисления. Поради това изготвянето на симулационни сценарии за ефекти от техническия инцидент е свързано с висока степен на несигурности, субективни преценки и достигането на множество възможни изходи.

На основание на гореописаните факти и обстоятелства, позицията на ръководството е, че не са налице необходимите условия за признаване на провизия към 31.12.2022 г.

Получени обезпечения

Във връзка с Правилата за работа на организиран борсов пазар БНЕБ ЕАД е получило банкови гаранции в размер на 168,913 х. лв.

39. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

На 20.03.2023 г. съдът е постановил и изменил списъка на приетите вземания на кредиторите на длъжника в несъстоятелност (Приложение № 23) на дъщерното дружество БНЕБ ЕАД като е оставил без уважение възраженията на БНЕБ ЕАД срещу списъка на приетите вземания, в частта относно размера на вземанията на определени кредитори. На проведеното на 11.04.2023 г. събрание на кредиторите е съобщено, че по силата на издаден акт за прихващане и възстановяване е извършено прихващане на насрещни, еднородни и изискуеми вземания, с което всички приети публични вземания по одобрените списъци в производство по несъстоятелност, се считат за погасени чрез прихващане до размера на по-малкото от насрещните задължения. Реализацията на това решение е в процедура. При оценката на съдебното вземане са взети предвид и всички събития и развития по делото, вкл. и тези след отчетната дата, до датата на одобрение на настоящия консолидиран отчет.

Не са настъпили други събития след края на отчетния период, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2022 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА АД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА АД („Дружество-майка“) и неговите дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 година и консолидирания отчет за всеобхватния доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, с изключение на възможните ефекти от въпросите, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2022 година и нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

Към 31 декември 2022 година в консолидирания отчет за финансовото състояние Групата отчита в състава на вземанията си и следните вземания и съответно, в консолидирания отчет за всеобхватния доход - загуби от обезценки свързани с тях, както е описано по-долу:

А. Съдебно вземане на дъщерно дружество от Групата, с брутна стойност 6,747 х. лв. и балансова стойност - 1,082 х. лв. (31 декември 2021 година: брутна стойност 6,747 х. лв. и балансова стойност 4,047 х. лв.) (*Приложение № 23 Други вземания и предплатени разходи*). Вземането първоначално е възникнало от клиент по продажба на електрическа енергия на организиран борсов пазар през периода м. септември - м. октомври 2018 година и не е било уредено в срока и в съответствие с действащите на този пазар правила за работа, поведение и сетълмент. Допълнително, през м. ноември 2018 година клиентът - длъжник е подал молба в Търговския регистър за откриване на производство по несъстоятелност. Към 31 декември 2022 година и към 31 декември 2021 година, дъщерното дружество от Групата, БЪЛГАРСКА НЕЗАВИСИМА ЕНЕРГИЙНА БОРСА ЕАД, е включено в масата на несъстоятелността на клиента-длъжник като кредитор с безспорно установено и прието вземане.

В консолидирания отчет за всеобхватния доход на Групата за 2022 година е отчетена загуба от обезценка по отношение на това вземане в размер на 2,965 х. лв., и съответно за 2021 година - в размер на 675 х. лв. (*Приложение № 8 Разходи за обезценка на вземания*). Признатата загуба от обезценка с натрупване към 31 декември 2022 година е в размер на 5,665 х. лв., а към 31 декември 2021 година: 2,700 х. лв.

За всяка отчетна година ръководството на дъщерното дружество и респ., на Групата, са формирали своите преценки за събираемостта на горепосоченото вземане и на тази база - решение за признаване на обезценка за кредитни загуби по него на база експертно правно становище по казуса.

На нас, обаче, не ни бяха предоставени достатъчни и конкретни подкрепящи документи, данни и информация както относно използваните методи за оценка на вземането към 31 декември на 2021 година и на предходните години, така и за направените предположения, преценки, анализи и изчисления на отчетените суми за 2021 година и за всяка от предходните години назад. Поради това, ние не бяхме в състояние да се убедим в разумна степен на сигурност чрез прилагането на алтернативни одиторски процедури, дали не биха били необходими и в какъв

размер някакви корекции по отношение на балансовата стойност на вземането към 31 декември 2021 година и към 31 декември на предходните години. Съответно, нашето одиторско мнение относно консолидирания финансов отчет за периода, завършващ на 31 декември 2021 година, беше модифицирано.

Към 31 декември 2022 година ръководството на дъщерното дружество и респ. на Групата, са направили подробен анализ и преценка за събираемостта на горепосоченото вземане и съответно, взели решение за признаване на обезценка за кредитни загуби по него при прилагане на вероятностно-претеглен модел на конкретно разработени сценарии за погасяване на вземането. За целта те са използвали актуализирано експертно правно становище за статуса на казуса, както и правни и стопански документи относно длъжника, финансови данни и друга информация.

Тъй като балансовата стойност на горепосоченото вземане към 31 декември 2021 година се явява начално салдо за 2022 година и оказва пряко влияние върху определянето на резултатите от дейността на Групата, ние не бяхме в състояние да определим дали биха били необходими корекции по отношение на началното салдо на груповата неразпределена печалба за 2022 година и на отчетените консолидирани резултати от дейността, вкл. на консолидираната печалба за годината и на отчетените за 2022 година консолидирани разходи за обезценка по очаквани кредитни загуби, и на консолидираните данъци върху печалбата, включени в консолидирания отчет за всеобхватния доход, съответно - и за същите показатели в съпоставимата информация за 2021 година.

Б. Вземане на дружеството-майка с брутен размер 1,214 х. лв. и балансова стойност – нула (31 декември 2021 година: брутен размер 1,214 х. лв. и балансова стойност – нула) по сключен от него Договор за прехвърляне на вземане (цесия) от 2014 година, по силата на който то е цедент и е прехвърлило свое вземане по депозит в банка, обявена в несъстоятелност през 2015 година, на трето лице – цесионер (Приложение № 23 *Други вземания и предплатени разходи*). С допълнително споразумение към Договора за прехвърляне на вземане, между страните са уговорени прекратителни условия с обратно действие в случай на бъдещи събития, независещи от дружеството-майка, в т.ч. обявяване недействителност на извършено от цесионера прихващане на негови задължения към банката срещу придобитото от дружеството-майка вземане. Прекратителното условие с обратно действие предполага, че при настъпването му дружеството-майка дължи на третата страна – цесионер връщане на получените плащания от

продажната цена на прехвърленото вземане, а цесионерът дължи обратно прехвърляне на вземането.

През 2017 година срещу цесионера е предявен съдебен иск от страна на синдиките на банката за обявяване прихващането по силата на договора за прехвърляне на вземане за недействително. Поради това дружеството-майка, респ. и Групата, са отчели загуби от обезценка по отношение на това вземане в предходни години и към 31 декември 2022 година балансовата стойност на въпросното вземане в консолидирания отчет за финансовото състояние вече е нула (31 декември 2021 година : нула).

Съгласно оповестеното в Приложение № 2.27.2 *Очаквани кредитни загуби* и Приложение № 23 *Други вземания и предплатени разходи* в свое решение от 2021 година Конституционният съд на Р България обявява за противоконституционни определени разпоредби от Закона за банковата несъстоятелност, които имат пряко отношение към гореописаното съдебно дело. През 2022 година, на база на влязло в сила съдебно решение на Апелативен съд – София, предявените от синдиките искове са окончателно отхвърлени като неоснователни.

Независимо от посочените благоприятни събития, настъпили през изминалите две години (2021-2022 г.), имащи отношение към реализиране на правата на дружеството-майка, Българска фондова борса АД в бъдеще, в дружеството-майка все още няма на разположение конкретна и детайлна информация относно възможностите и намеренията на длъжника, както и анализи и прогнози, потвърждаващи отчетената степен на събираемостта на вземането към 31 декември 2022 година. Съответно, на нас не ни бяха предоставени достатъчни и конкретни подкрепящи документи, данни и информация, както относно използваните методи за оценка на вземането, така и за направените предположения, преценки, анализи и изчисления на отчетените суми на обезценка. Поради това, ние не бяхме в състояние да се убедим в разумна степен на сигурност чрез прилагането на алтернативни одиторски процедури, дали не биха били необходими и в какъв размер някакви корекции по отношение на балансовата стойност на вземането и респективно върху консолидираната неразпределена печалба в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 година, както и за същите показатели в съпоставимата информация за 2021 година.

Одиторският доклад върху консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 година е квалифициран също относно този въпрос.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Обръщане на внимание

Обръщаме внимание на *Приложение № 38 Ангажменти, условни задължения и получени обезпечения* на консолидирания финансов отчет, което описва възникнал технически инцидент през 2022 година. Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен по-долу в таблицата, описанието на това как този въпрос е бил адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

С изключение на въпроса, описан в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние не сме определили други ключови одиторски въпроса, които да бъдат комуникирани в нашия доклад.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация на Групата, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства дали биха били необходими корекции по отношение на резултатите от дейността на Групата, вкл. на консолидираната печалба за годината, както и на отчетените за 2022 година консолидирани разходи за обезценка по очаквани кредитни загуби и консолидираните данъци върху печалбата, респ. на началното салдо на консолидираната неразпределена печалба за 2022 година, както и за същите показатели в съпоставимата информация за 2021 година, относно оценката на описаното А) съдебно вземане с брутна стойност 6,747 х. лв. и балансова стойност – 1,082 х. лв. и Б) вземане по цесия с брутна балансова стойност 1,214 х. лв.(100% обезценено). Съответно, ние не бяхме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа във връзка с тези въпроси съществени неправилни докладвания на финансовите показатели и съпътстващите оповестявания за тези обекти.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата (Одитният комитет).

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността и декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидирания финансов отчет, съответства на финансовия отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет“ по-горе.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

- г) Нефинансовата декларация на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление на Групата) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Ние извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА АД за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, приложен в електронния файл „747800W0XA9OV4MSRW74-20221231-BG-CON.zip“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 година за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Нашето становище е само по отношение на електронния формат на консолидирания финансов отчет и не обхваща другата информация, включена в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

Описание на предмета и приложимите критерии

Ръководството е изготвило електронен формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2022 година по реда на Регламента за ЕЕЕФ с цел спазване на изискванията на ЗППЦК. Правилата за изготвяне на консолидирани финансови отчети в този електронен формат са посочени в Регламента за ЕЕЕФ и те по наше мнение притежават характеристиките на подходящи критерии за формиране на становище за разумна степен на сигурност.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отговорности на одитора

Нашата отговорност се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на консолидирания финансов отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. За тази цел ние изпълнихме „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експертчетоводители (ИДЕС)“ и извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност съгласно МСАИС 3000 (преработен) „Ангажименти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация“ (МСАИС 3000 (преработен)). Този стандарт изисква от нас да спазваме етичните изисквания, да планираме и изпълним подходящи процедури, за да получим разумна степен на сигурност дали електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии, посочени по-

горе. Характерът, времето и обхвата на избраните процедури зависят от нашата професионална преценка, включително оценката на риска от съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, независимо дали дължащи се на измама или грешка. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ангажимент, извършен в съответствие с МСАИС 3000 (преработен), винаги ще разкрива съществено несъответствие с изискванията, когато такова съществува.

Изисквания за контрол върху качеството

Ние прилагаме изискванията на Международен стандарт за управление на качеството (МСУК) 1, който изисква да разработим, внедрим и поддържаме система за управление на качеството, включително документирани политики и процедури относно спазването на етичните изисквания, професионалните стандарти и приложимите законови и регулаторни изисквания към регистрираните одитори в България. Ние отговаряме на етичните и изискванията за независимост на Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), приет от ИДЕС чрез ЗНФО.

Обобщение на извършената работа

Целта на планираните и извършени от нас процедури беше получаването на разумна степен на сигурност, че електронният формат на консолидирания финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ. Като част от оценяване на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на електронния (XHTML) формат за отчитане на консолидирания отчет на Групата, ние запазахме професионален скептицизъм и използвахме професионална преценка. Ние също така:

- получихме разбиране за вътрешния контрол и процесите, свързани с прилагането на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на консолидирания финансов отчет на Групата и включващи изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата в XHTML формат и маркирането му в машинно четим език (iXBRL);
- проверихме дали приложеният XHTML формат е валиден;
- проверихме дали четимата от човек част на електронния формат на консолидирания финансов отчет съответства на одитирания консолидиран финансов отчет;

- оценихме пълнотата на маркировките в консолидирания финансов отчет на Групата при използването на машинно четим език (iXBRL) съобразно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ;
- оценихме уместността на използваните iXBRL маркировки, избрани от основната таксономия, както и създаването на елемент от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ, когато липсва подходящ елемент в основната таксономия;
- оценяваме уместността на съотнасянето (фиксиране) на елементите от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ.

Ние считаме, че доказателствата, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето становище.

Становище за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

По наше мнение, на база на извършените от нас процедури, електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, върху който консолидиран финансов отчет изразяваме квалифицирано одиторско мнение в „Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет“ по-горе, съдържащ се в приложения електронен файл „747800W0XA9OV4MSRW74-20221231-BG-CON.zip“, е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- АФА ООД е назначено за задължителен одитор на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 година на БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА АД от общото събрание на акционерите, проведено на 30 юни 2022 година за период от една година.

- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 година на Групата представлява четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на тази група, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството-майка, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо дружествата от Групата.

АФА ООД

Одиторско дружество, рег. №015

Valia
Iordanova
Iordanova
Digitally signed
by Valia
Iordanova
Iordanova
Date: 2023.04.27
10:32:43 +03'00'

VALIA
IORDANOVA
IORDANOVA
Digitally signed by
VALIA IORDANOVA
IORDANOVA
Date: 2023.04.27
10:33:46 +03'00'

Валя Йорданова Йорданова

Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

27 април 2023 година

ул. “Оборище” 38

гр. София 1504, България